

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2013 сыл
Атырдык ыйын
31 күнэ
Субуота
№ 121-122 (10892)

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастын хаһыата»

Суруллубукка эргиллэн

«Энгиэли» хаһыат атырдык ыйын 28 к. нүөмэригэр «Кыаллыбаты эрэ кэпсиир, куһаҥны эрэ чорботор сайдыыга тиздирбэт» дээн улуус баһылыгар кандидат А. Ильины өйүүр бөлөх ыстатыйатыгар «Түмүгэр «Энгиэли» хаһыат 5 тыһ. солк. ыстарааптаммыт, ол аата сокуону кэһии тахсыбыт. Итини билиниэххэ наада» дээн сыһа, дынг иһин билбэккэ сылдьан, суруйбуттар.

Дынгэр, улуус баһылыгар кандидат А.П. Ефимов «Кандидат А.П. Атласов нэһилиэнньэни кытта көрсүһүүлэрин туһунан хаһыакка агитация болдьоҕун иннинэ «Быыбар хрониката» дээн рубриканан агитационнай матырыйаал тахсыбыта» дээн ис хоһоонноох суукка үнсүү биэрбитигэр, буолбут улуустааҕы уонна Верховнай сууттарга «Энгиэли» хаһыат редакторын э.т. В.Н. Рыкунова туоһу быһытынан ыгырыллан сылдьыбыта. Бу икки суукка А.П. Атласов кыайбытын түмүгэр редакция буруйа суоҕа биллэн, бу информацияны сөпкө таһаарыт буолан ыстарааптамматара.

Онон А.И. Ильин штаба бу сымыаа сибидиэнньэни хантан

РЕДАКЦИЯ ЫСТАРААПТАММАТАҒА

ылан суруйбутун билбэппит.

Аны туран бу ыстатыйа-ба «Энгиэли хотуннара» рынок үлэһиттэрэ А.П. Атласовы өйөөн илии баттаан ыстатыйа таһаарыттарын туһунан «Бу биһиги коллективты үлэһиттэрэ буолбатахтар, чааһынай предпринимателлэр, хаһыакка опровержение суруйан илдибиппин таһаарбаппит дэтиллэр, тоҕо дьон суругун хаһыат ылбаты?» дээн суруллубут. «Энгиэли хотуннара» торговый павильон директора Ч.С. Павлов атырдык ыйын 21 к. «Энгиэли» хаһыат атырдык ыйын 17 к. нүөмэригэр «Биһиги Атласовка эрэнэбит» дээн ааттаах ыстатыйа бэчээттэммит. Автордар — «Энгиэли хотуннара» рынок үлэһиттэрэ» дээн суруллубут. Бу рынокка арендамаан атылыгы турар предпринимателлэр бэйэлэрэ туспа ИП-лар буолаллар. Онон кинилэр тэрилтэ, ол эбэтэр «Энгиэли хотуннара» рынок үлэһиттэрин ааттарыттан ыныры таһаарар бырааптара суох. «Энгиэли» хаһыат редакцияты-

гар бу алҕаһы көнөрөгүтүгэр ыгырабын» дээн опровержение-сурук аҕалбытын ылбыппыт, суруктары регистрациялыыр сурунаалга бэлиэтээбиппит.

Ол ээрэри бу суругу редакция хаһыакка бэчээттээбэтэҕэ. Тоҕо дэтиэр:

1. «Энгиэли хотуннара» рынок син биир бэйэтэ туспа тэрилтэ буолар, бу дьэиэҕэ үлэли олоор дьон бары бу рынок үлэһиттэринэн сананаллар уонна туох да мэлдьэҕэ суох рынок үлэһиттэринэн аабылаллар.

2. «Биһиги Атласовка эрэнэбит» дээн ыстатыйаны кандидат А.П. Атласов штаба редакцияга атырдык ыйын 15 к. аҕалбыта. Ыстатыйаҕа «Энгиэли хотуннара» рынок үлэһиттэрэ» дээн суруйан туран 9 киһи ааттарын бэйэлэрин илиилэринэн суруйан баа өттүлэринэн илии баттаабыт этиллэр (сурук редакцияга баар).

Онон бу төрүөттэргэ олоҕуран редакция Ч.С. Павлов аҕалбыт опровержениетын бэчээттири наадалааҕынан аахпатаҕа.

Редакция

Атырдык ыйын 27 күнүгэр улуус прокурорун солбуйааччы Г.Н. Охлопковаҕа бу ыстатыйага суруллубут сыһаны быһааран биэрэригэр көрдөһөн сурук ыгытыбыт. Атырдык ыйын 29 күнүгэр кэлбит эппизти эһиэхэ билиһиннэрэбит.

Редакция

«УБААСТАБЫЛЛААХ ВЕРА НИКОЛАЕВНА!»

Эһиги суруккутугар манньыгы быһаарбын.

Нам оройуонун суутунан 2013 сыл атырдык ыйын 10 күнүгэр «Нам улууһа» муниципальнай тэриллии баһылыгар кандидат А.П. Ефимовтан эмиз бу дуоһунаска кандидат А.П. Атласов регистрациятаҥ кэтүттэргэ киллэрбит сайабыллыанньатыгар аккаастыыр уураах ылыныллыбыта.

Суут сайабыллыанньалаах ыйар «Энгиэли» хаһыакка «Быыбар хрониката» рубрикага тахсыбыт ыстатыйаларын информациялыыр ис хоһоонноохторунан, кандидат А.П. Атласовка куоласты-ырга ыгырылыра суоҕунан, агитациялыыр матырыйаал буолбаттарынан кандидат А.П. Атласов регистрациятаҥ кэтүттэргэ төрүөт суох дээн түмүккэ кэлбит уонна сайабыллыанньалаах А.П. Ефимовка аккаастаабыт.

Бу суут уурааҕын сайабыллыанньалаах А.П. Ефимов интэриэһигэр бэрэстэбиһитлэ М.Г. Аргунова ааһынан үксүк киллэрбит. Саха республикатын Үрдүкү Суутун гражданскай дьыалаарга коллегията бу дьыаланы көрөн баран 2013 сыл атырдык ыйын 20 күнүгэр бэйэтин быһаарытыннан Нам оройуонун суутун уурааҕын оннунан хаалларда, ааһынар үксүк ылыммат. Российской Федерация Гражданскай процессуальной кодексатын 335 ыстатыйатыгар олоҕуран Саха республикатын Үрдүкү Суутун — апелляциялыыр инстанция быһаарыта тахсыбыт күнүттэн күнүгэр киирэр.

Уһа ыйылыбыт Нам оройуонун суутун 2013 сыл атырдык ыйын 10 күнүгэр уурааҕар «Энгиэли» хаһыат сокуону кэспит дээн ыйыгы суох. «Энгиэли» хаһыакка 2013 сыл атырдык ыйын 28 күнүгэр тахсыбыт «Кыаллыбаты эрэ кэпсиир, куһаҥны эрэ чорботор сайдыыга тиздирбэт» дээн ыстатыйага «Энгиэли» хаһыат 5 тыһыынча солкуобайга ыстарааптамма дээн чаччы олоҕо суох информация тахсыбыт.

Г.Н. ОХЛОПКОВА,

Нам оройуонун прокурорун солбуйааччы.

РАЗЪЯСНЯЕМ ТРЕБОВАНИЯ ИЗБИРАТЕЛЬНОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА

08 сентября 2013 года состоятся выборы депутатов законодательного органа Республики Саха (Якутия) – Государственного Собрания Ил Тумэн, а также выборы главы, депутатов Улусного совета муниципального района, выборы глав муниципальных образований «Тюбинский наслег», «Фрунзенский наслег», «Хатырковский наслег».

В связи с предстоящими выборами разъясняем требования Федерального закона № 67-ФЗ от 12.06.2002 «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» (далее Федеральный закон № 67-ФЗ).

В ходе подготовки и проведения выборов условия, ограничения проведения предвыборной агитации, установленные избирательным законодательством, должны соблюдаться всеми участниками избирательной кампании.

Так, статьей 56 Федерального закона № 67-ФЗ установлены ограничения при проведении предвыборной агитации.

Предвыборные программы кандидатов, избирательных объединений, иные агитационные материалы (включая сеть «Интернет»), выступления кандидатов и их доверенных лиц, представителей и доверенных лиц избирательных объединений, граждан на публичных мероприятиях, в средствах массовой информации не должны содержать призывы к совершению деяний, определяемых в статье 1 Федерального закона № 114-ФЗ «О противодействии экстремистской деятельности» как экстремистская деятельность, либо иным способом побуждать к таким деяниям, а также обосновывать или оправдывать экстремизм (ч. 1 ст. 56). Также, при проведении предвыборной агитации, агитации по вопросам референдума также не допускается злоупотребление свободной массовой информацией в иных, чем указанные в пункте 1 данной статьи, формах (ч. 1.1 ст. 56). Кандидатам, избирательным объединениям, их доверен-

ным лицам и уполномоченным представителям, инициативной группе по проведению референдума, иным группам участников референдума и их уполномоченным представителям, а также иным лицам и организациям при проведении предвыборной агитации, агитация по вопросам референдума запрещается осуществлять подкуп избирателей, участников референдума: вручать им денежные средства, подарки и иные материальные ценности, кроме как за выполнение организационной работы (за сбор подписей избирателей, участников референдума, агитационную работу); производить вознаграждение избирателей, участников референдума, выполнявших указанную организационную работу, в зависимости от итогов голосования или обещать произвести такое вознаграждение; проводить льготную распродажу товаров, бесплатно распространять любые товары, за исключением печатных материалов (в том числе иллюстрированных) и значков, специально изготовленных для избирательной кампании, кампании референдума; предоставлять услуги безвозмездно или на льготных условиях, а также воздействовать на избирателей, участников референдума посредством обещаний передачи им денежных средств, ценных бумаг и других материальных благ (в том числе по итогам голосования), оказания услуг иначе чем на основании принимаемых в соответствии с законодательством решений органов государственной власти, органов местного самоуправления (ч. 2 ст. 56).

В период избирательной кампании, кампании референдума не допускается проведение лотерей и других основанных на риске игр, в которых выигрыш призов или участие в розыгрыше призов зависит от итогов голосования, результатов выборов, референдума либо которые иным образом связаны с выборами, референдумом (ч. 3 ст. 56).

Кандидаты, избирательные объединения, их доверенные лица или уполномоченные предста-

вители, члены и уполномоченные представители инициативных групп по проведению референдума, а также зарегистрированные после начала кампании организации, учредителями, собственниками, владельцами, членами которых являются названные лица, в ходе избирательной кампании, при проведении референдума не вправе заниматься благотворительной деятельностью. Физическим и юридическим лицам запрещено осуществлять благотворительную деятельность от имени или в поддержку кандидатов, избирательных объединений, инициативных групп по проведению референдума, их уполномоченных представителей и доверенных лиц (ч. 5 ст. 56).

Агитационный период в соответствии с частью 1 статьи 49 Федерального закона № 67-ФЗ прекращается в ноль часов по местному времени за одни сутки до дня голосования.

Частью 10 статьи 54 Федерального закона № 67-ФЗ запрещается вывешивать (расклеивать, размещать) печатные агитационные материалы на памятниках, обелисках, зданиях, сооружениях и в помещениях, имеющих историческую, культурную или архитектурную ценность, а также в зданиях, в которых размещены избирательные комиссии, помещения для голосования, и на расстоянии менее 50 метров от входа в них.

В связи с проведением выборов по всей территории республики, района, в том числе и в труднодоступных, отдаленных наслехах, в целях недопущения нарушений закона разъясняем также требования закона по порядку голосования.

Частью 13 статьи 64 Федерального закона № 67-ФЗ установлено, что зарегистрированным кандидатам, избирательным объединениям, доверенным лицам и уполномоченным представителям избирательных объединений, доверенным лицам зарегистрированных кандидатов, членам и уполномоченным представителям инициативной группы по проведению рефе-

рендума, а также организациям, учредителями, собственниками, владельцами и (или) членами органов управления или органов контроля которых являются указанные лица и организации, иным физическим и юридическим лицам, действующим по просьбе или по поручению указанных лиц и организаций, запрещается предпринимать действия, направленные на обеспечение доставки избирателей, участников референдума для участия в голосовании.

Законы должны соблюдаться, не знание законов не освобождает от ответственности, каждый участник избирательной кампании должен знать не только

свои права, но и ограничения, запреты, установленные законом. Знания закона, ограничений, запретов, установленных законом, участниками избирательной кампании помогают не допускать их нарушений.

До выборов осталось не так много времени, в конечном итоге результаты любых выборов определяет голос избирателя, поэтому желаю всем участникам избирательной кампании, чтобы выборы прошли в соответствии с действующим избирательным законодательством, без нарушения закона.

Г.Н. ОХЛОПКОВА,

заместитель прокурора района, младший советник юстиции

« ҪЫҪТ — ХОРҮЙДУУБУТ »

ТЕЛ. 41-3-32, 41-4-96

Винокурова А., Нам с.:

— Улуус баһылыгар кандидат А.П. Ефимов тоҕо көстүбөтүгү, штаб теримитэ дуо, теримит буоллаҕына штаба ханна баарый, хаһыакка тоҕо тахсыбаты? Хаһыакка оннооҕор улуус мунньаҕар депутакка кандидаттар тахсан аҕай эрэллэр.

Корнилова А.И., Намнааҕы муниципальной быбардыр комиссия секретара:

— Кандидат Ефимов Андрей Петрович выдвинулся кандидатом на должность главы МО «Намский улус» 18.07.2013 г. Документы на регистрацию предоставил 26.07.2013 г. и зарегистрирован кандидатом 28.07.2013 г. В документах сведений о месте нахождения кандидата, контактные телефоны не указаны. Кандидат Ефимов А.П. после регистрации в Намскую муниципальную избирательную комиссию не обращался. Сведений о штабе, о доверенных лицах не предоставил. В связи с несозданием избирательного фонда и избирательного счета не может опубликовать свои агитационные материалы в средствах массовой информации.

Рыкунова В.Н., «Энгиэли» хаһыат редакторын э.т.:

— Улуус баһылыгар кандидат А.П. Ефимов редакцияга кэлэ, телефонну сылдьыбатаҕа, хаһыакка тахсарын туһунан сайаапка биэрбэтэҕэ, жеребьевка кыттарын туһунан сайаапка биэрбэтэҕэ, атырдык ыйын 5, 6 күннэригэр редакция дьэиэтигэр ыгытыллыбыт жеребьевка кыттыбатаҕа, биир да матырыйаалы хаһыакка аҕалбатаҕа, ол иһин тахсыбат. Онтон атырдык ыйын 5, 6 күннэригэр буолбут жеребьевка «Биир ньыгыл Россия», «За женщин России», «Сиярдык Россия», КПРФ, «Аграрная партия России» политической партиялар, Ил Тумэн депутатыгар кандидаттар Н.И. Румянцев, Н.В. Слепцов, улуус баһылыгар кандидаттар А.П. Атласов, А.И. Ильин, В.В. Ядрев кыттаннар жеребьевка талан ылбыт балаһаларыгар сайаапкалаабыт күннэригэр тахса сылдьаллар. Жеребьевка түмүгэ «Энгиэли» хаһыакка атырдык ыйын 10 күнүгэр бастагы балаһа бэчээттэммитэ. Маны таһынан жеребьевка кыттыбатах партиялар, улуус сэйиэтигэр депутакка кандидаттар бэйэлэрэ баарбыт күннэригэр хаһыакка бэчээттэнэ сылдьаллар. Редакция биир да кандидат бырааһын күөмчүлээбэт, агитационнай матырыйаалларын таһаартарыан баалаах дьону сөптөөхтүк, сокуону тутуһан, барыларын тэнгэ тутан таһаара олоор.



Балабан ыйын

8 кунугэр



куоласка ынырабыт

АЛИНАБЫТЫГАР ЭРЭНЭБИТ

Биһиги Винокурова Алинань кытта бииргэ үөрэмшипит. Кини ситиһилэриттэн үөрэбит, киэн туттабыт. Биһиги Алинабыт кыра эрдэҕиттэн общественной үлэҕэ көхтөөх, салайар дьоһурдаах. Кини санаабытын хайаан да ситиһэн баран тэйэр үгэстээх, дыһардаах, дьулуурдаах, сүрдээх үлэһит.

Төһө да оскуоланы бүтэрбиһит ырааппытын иһин, куруук бэйэ-бэйэбитин билсэбит, алтыһабыт. Алинабыт биһиэхэ түмээччи, тэрийээччи, көбүлээччи буолар. Кини үөрүннэн, боростуой, сайаһас майгылаах, киһиэхэ барытыгар биир кэм сыһаннаах. Кини үгүө хаачыстыбата – сүрдээх толерантнай. Ол эбэтэр киһини дуоһунаһыттан, социальной статуһуттан, улууһуттан, ому-

гуттан, итэҕэлиттэн көрөн араарбат, кими баһарар кытта уопсай тыл булар, эйэ-дэмнээхтик сыһаннаһар.

Алина Винокурова депутатынан талылыннаһына, өссө айымньылаахтык үлэлиэ, төрөөбүт улуухугар эрэ буолбакка, республикабытыгар элбэҕи туһалыа диин биэ эрэллээхпит.

Күндү биир дойдулаахтарбыт, балабан ыйын 8 күнүгэр партийнай испиһэктэн турбут СРКП чилиэнигэр Алина Винокуроваҕа куоластыргытыгар ыгырабыт.

Нам 1 №-дээх орто оскуолатын 2000 сыллаах выпускниктара:
И.П. Попов, Н.Н. Игнатьева, М.Г. Дьяконова, И.А. Кривошапкин, Л.В. Антонова, Л.Б. Никифорова, О.А. Горохова

ДЕПУТАТ ДИЭН МАННЫК БУОЛУОХТААХ



Кэлинҕи кэмгэ быыбар иннинэ элбэх депутатка кандидат «миэхэ куоластаан» диин элэ-была тылын этэн, элбэҕи эрэн-эрэн куолас хомуйа сатыыра үгэскэ кубулуйда. Урукку өт-түгэр биһиги элбэхтэ итэҕэйэн, эрэнэн кырдык быыбардарга актыбынайдык кыттар этибит. Ол эрэри быыбар ааспытын кэннэ били «норуот кулута» диин ааты ылбыт дьоммут биһиги туспутунан таһы-быһа умнан кэбиһэллэр, киһи туохха эмэ наадыан көрдөстөүбүнэ, «тылларын ыйыстан» кэбиһэр идэлээхтэр. «Ээ, таах-сибиэ сымыанан ону-маны лахсыһар дьоннор эбиттэр, аны быыбарга кыттыбат эбиһпит», – диин түмүккэ кэлбиһпит.

Былырыын «Такси туһунан» туох да сыһыана суох дьон онорбут сокуоннара олоххо киирээри гыммытыгар, ыксаан, ыгылыһан, били этэргэ дылы, «уйабытыгар

уу киирэн», баһар, бу эдэр киһи биһиги кыһалҕабытын өйдөөрөй, өйөөрөй диэммит Винокурова Алина Романовнаҕа тийиэн «Бу иэдээннээх сокуон тахсан эрэр, хайдах эмэ көмөлөс» диин көрдөспүптүн быһа гыммакка, биир биэс тыла суох үлэлээн киирэн барбыта. Биһиги омок массынаатынан таһыны бобулуохтаабын, биир километрга 5 солк. диин таксометр олохтонуохтаабын (оччотугар Нам-Дьокуускай маршрут сыаната 425 солк. буолуохтааҕа), итиэннэ массынааны булгуччу кырааскалааһыны утарбыһыт, такси өнөтүн онгорор предпринимателлэргэ субсидия көрүллэрин туруорсубуппут о.д. этиилэри киллэрбиһпит. Ил Түмэн депутатарын, ГАИ начальниктарын кытта улахан кэспэтиилэр ытыллыбыттарын түмүгэр, барытын быһааран, аһыйах хонук иһигэр бу сокуону көннөрөн,

көтүрэрин көтүрэн, дьэ «һуу» гыммыһыт.

Алина Романовна сүүрэн-көтөн, организационнай үлэни иллээн-саһалаан, бу кыайыны ситиспиһит. «Депутат диин ман-нык буолуохтаах эбит», – диин санааҕа кэлбиһпит. Билигин биһиги кини туһугар куоластытын биэрэбит уонна буолаары турар быыбардарга кинини эрэ өйөөрү кыттар былааннаахпыт уонна Алина инникитин даһаны дьон-сэргэ, нурут туһугар кыһаллан үлэлиэ-хамсыа, элбэҕи оноруо диин эрэнэбит.

Күндү биир дойдулаахтарбыт, буолаары турар быыбарга партийнай испиһэктэн СРКП-тан турбут эдэр, кэскиллээх кандидат Винокурова Алина Романовна туһугар куоластыргытыгар ыгырабыт!

И.П. Новгородов, Р.Н. Гоголев, А.Д. Гладков, Л.П. Обутов, В.Н. Иванов, Д.Е. Винокуров

АЛИНА ВИНОКУРОВА – КЭСКИЛЛЭЭХ ПОЛИТИК

Эдэр кэскиллээх политигы Алина Романовнаны Ил Түмэн народнай депутатыгар кандидатка бары улуус олохтоохтору биир санаанан эрэнэн туран куоластыабын! Бэйэбит кыспыт, оҕобут улууһа сайдарын туһугар үлэлэһиэ диин эрэнэбин. Күнү көрдөрбүт киһитэ Розалия Николаевна Егорова өр кэмнэргэ «Хатын Арыы» совхозка зоотехнигынан үлэлээбитэ. Бэйэтин билиитин-көрүүтүн ис дууһатын ууран туран үлэлээбитин эстибит совхоз урукку үлэһиттэрэ үрдүктүк сыаналыыбыт. Үтүө

санаалаах, үлэҕэ бэриниллээх, чөл олоҕу тутуспут киһибиһит Розалия Николаевна күн сири көрдөрбүт кыһа Алина Романовна ийэтин туйабын хатарыа диин биир бэйэм эрэллээхпин. Быыбар күн Нам улууһун бары быыбардааччылар куоластытын, саарбахтыы барбакка, биир санаанан Ил Түмэн депутатыгар кандидатка, эрэл кыымнаах Алина Романовна Винокуроваҕа куоластыабын!

**БҮЛҮҮЧЭЭНЭ,
Кыһыл-Дэриэбинэ**

(КПРФ политической партия быыбардыр фондатыттан төлөннө)

УЛУУС НЭҢИЛИЭКТЭРЭ АТЛАСОВЫ ӨЙҮҮЛЛЭР!

БУКА БАРЫ – БЫЫБАРГА, КУОЛАСПЫТЫН – АТЛАСОВКА!

Ытыктабыллаах Нам улуунун быыбардааччылары! Сотору улуус олохтоохторугар ураты суолталаах быыбардар буолуохтара. Ордук суолталааһын улууспут баһылыгы быыбар буолар, ханнык кандидаты быыбардырбытыттан инники дьылбабыт тутулуктаах.

Биһиги өйүүр кандидаты Александр Атласов былырынын, үһүс төгүлүн нэһилиэк олохтоохторун куоластарын 90% ылан айымнылаахтык үлэли сьылдыр. Бу сьыллар устата нэһилиэкпит балысханлык сайдан кэллэ. Онуоха баһылыкпит федеральной, республиканской программаларга хотуулаахтык киирсэн үлэлэбит кэмигэр тастан 240 мөл. солк. киллэрэри ситистэ.

Нэһилиэккэ иити-үөрэтии

үлэтэ кэлимник барар. Республика духуобунай академиятын кытта бииргэ үлэлииргэ дуогабар түһэрсиллэн «Нэһилиэк күннэрэ» үрдүк тэрээһиннээхтик ытыллаллар. Бу ыччаты нэһилиэнньэ бары арагатын патриотизм тыныгар иитиигэ улахан суолталааһын бэлиэтибит.

Александр Павлович бытархай, улахан суолталаах үлэ дьин араарбакка барытыгар тус бэйэтинэн тэрийсэн, быһаччы кыттыны ылан нэһилиэк чаччы убаастыыр Аҕа баһылыга буолар. Сорохтор итинник үчүгэй салайааччыны тоҕо ыттан эрэбит дириллэр, биһиги санаабытыгар, киһи сайдан, үүнэн иһиэхтээх. Оччоҕуна эрэ дэр дьоммут маньык холуору көрдөхтөрүнэ үчүгэй салайааччы буоларга дьулуһуохтара этэ, кадрдарбыт

суох буоллулар дирибит тохтуо этэ. Александр Атласов улуус баһылыгынан талылынаһына улууспут социальной-экономической туругун биллэрди тупсаран, бары салаалары тэҥнэ сайыннаран республикаҕа бастыҥ кэккэҕэ таһаарар толору кыахтаах.

Онон биһиги, 1 Хомустаах олохтоохторо, балаҕан ыйын 8 күнүгэр буолар быыбардарга патриоттуу санаалаах, улуустарыгар үтүнү баҕарар дьон биһиги кандидатытын, Атласов Александр Павлович улуус баһылыгынан таларгытыгар ыгырабыт, быыбарга сыыстарыман дьин алгыбыт.

1 Хомустаах нэһилиэтин уопсай муньаҕар 105 киһи кыттыны ылбытыттан 103 киһи бу ыгырыны өйөөтө

Санаабытын – аһаҕастык

Предприниматель – төһө да орто кылаас бэрэстэбиитэлэ буоллар, судаарыстыбаҕа, олохтоох бюджеткэ нолуок төлүүр, дьону үлэнэн-хамнаһынан хаачыйар, нэһилиэнньэ олоһун хаачыстыбатын тупсарар, бири тылынан эттэххэ, улуус социальной-экономической сайдытыгар балай да кылаатын киллэрэр киһинэн буолар. Кэлин нэһилиэнньэ ону өйдөөн эрэр, «үспүкүлээннэр», «коммерсаннар» дьин тутар өйдөбүл билигин сууралына. Дьоммут-сэргэбит өйүүр-өйдүүр, өгөлөрбүтүнэн туһанар буолан, син үлэлээн-хамсаан эрдэхпит. Улууспут сайдытыгар бэйэбит кылааппытын төһө кыалларын киллэрэ сатыбыт да, ол дьин кыра буоллаҕа. Кыахтаахпыт буоллар, спонсорствонан эрэ мунурдаммакка, дойдубут туһугар хорутуулаахтык, айымнылаахтык үлэлиэхпитин-хамсыахпытын баҕарабыт.

быт да уустук, конкуренция-быт да улахан. Бири эмит киһи ылар буолуо гынан баран, атын улуустарга холоотуоххо биһиги көрдөрүүбүт лаппа мөлтөх.

Эдэр дьон билигин дьобуус бизнескэ киирэ сатаабат, саатар, нолуокпут да эмискэ үрдэбитэ мэйэйдир. Эдэр киһиэхэ өйбүл суох буоллаһына, киһиэхэ ким эрэ кыах биэрбэтэҕинэ, хайдах, туохтан үлэтин саҕалый? Аны наһаа элбэх киһи Фондабыт ааттаахтан албыннатан кэлэйдэ, санаата алдыанна. Дьининэн, РФ да, СР правительстволара, салалталара кэлинги сылтан бэттэх дьобуус уонна орто бизнеси өйөөһүгүнэ болҕомтолорун уураллар. Республикабыт атын улуустарыгар үлэ күргүөмнээхтик барар түгэнигэр биһиэхэ тоҕо кыаллыбат? Биһиги түмсэбит, үлэлэбэт буолбатахпыт. Ол гынан баран, улуус дьаһалтатын өттүтүн өйбүл суоҕа улаханник атахтыыр.

ПРЕДПРИНИМАТЕЛЛЭР – АТЛАСОВКА!

Туох кистэлэ кэлиэй, Нам улууһугар предпринимательство сайдыыта, атын улуустары кытта холоотуоххо, бытаан уонна быдан хаалыылаах. Тоҕо? Эппиэт бири. Иккитэ төхтөрүөн предпринимательствобит Фондатын, сымнанан эттэххэ, «тилиннэрэ» сатаатылар да, кыайбатылар. Салайааччыларынан уопута, сьыһана суох дьону анаан фонда өрүттүбэтэ. Үбэ-харчыта иккитэ төгүллээн ханна көй салгы буолан көппүтэ биллибэтэ. Бу олус хомолтолоох дьыала уонна биһиэхэ, туһаннаах дьонго, наһаа охсуулаах. Салалта өттүтэн предпринимателлэри өйүүр, кинилэри кытта алтыһар, биригэ үлэлэһэр хамсааны барбата. Бастаан-утаа бэйэбит күүспүтүнэн төгүрүк остуол, муньах оҕоро сатаабыппыт, күттүөннээх кэпсэтии тахсыбатаҕа, биһиги кыһалҕаларбытын салайааччылар болҕомтолоругар ылбатахтара. Ити да буоллар улуус сьылаабы отчотугар биһиги үлэбит киллэриллэр, ахтыллар. Салалта өттүтүн өйбүл, тирэх, түмүү суох буолан, бары муммут куст оҕолорун курдук бытанан, бэйэбит-бэйэбитигэр бүгэн сьылдыабыт диэтэххэ сьыһа буолбата буолуо. Бэйэбит хара күүспүтүнэн, кредиткэ кирэ-кириэ, умайа сьыһа-сьыһа, оттон-мастан тардыһан үлэли сатыбыт. «Эһиги, намнар, докумуонугун кыайбаккыт, фондабыт да суох, атын улууска тийбэккит, мөлтөхтөрүт», – дьин Министерствобит үлэһиттэрэ, салайааччылары аһаҕастык сирэй-харах аһаҕастар. Онон куораттан субсидия ылар-

Бу ханан көнүөй? Предпринимателлэргэ болҕомто ханан ууруллуой? Биһиги кэтэһэн-кэтэһэн кэлтэҕэй буоллубут, итэ-рэлбитин сүтэрибит. Маньык быһыны-майгыны тохтотор уолдыа дьин саныбыт.

Биһиги баһылыкка кандидатынан турбут А.П. Атласовы кытта атах төпсөн олоһон, ирэххө кэпсэттибит, санаабытын үлэһиннибит. Кини 1 Хомустаахха предпринимателлэри кытта хайдах үлэлэһэрин бары да билэ-көрө олоһобут. Александр Павлович баһылык буолар түгэнигэр, биһиги балаһыаньыбыт уларыйыа дьин түмүккэ кэллибит. Саналыны методикалаах, үбү-харчыны «кистээн» тыырбат, дьэҥкир финансовай үлэлээх, биҥи туруктаах Фонда-ланыахпыт дьин эрэнэбит уонна итэһэйэбит.

Күндү бири идэлээхтэрбит, улуус бары предпринимателлэре уонна бу эйгэҕэ киириэн баҕалаах дьоннорбут, улууспут бары олохтоохторо! Буолаары турар быыбарга А.П. Атласов кандидатын өйүүргүтүгэр ыгырабыт!

Нам улууһун предпринимателлэре: В.И. Сивцев, Н.Е. Молчанова, В.А. Тимофеев, барыта 29 киһи илии баттаата

Нам-Дьокуускай маршруткка өһө онорор «Энсиэли» такси сулууспа үлэһиттэрэ: А.П. Кутуков, А.А. Колодезников, барыта 26 киһи илии баттаата

«Бары» такси сулууспатын үлэһиттэрэ: В.К. Алексеев, Е.Э. Бурнашева, барыта 6 киһи илии баттаата

САЛАЛТАҒА – ЭДЭРДЭРИ, АЙАР ДЬОБҮРДААХ ДЬОНУ!

Улуус бары олохтоохторугар ыгырыны Биһиги, Таастаах нэһилиэтин олохтоохторо, балаҕан ыйын 8 күнүгэр буолуохтаах быыбардарга бука бары Александр Атласовы өйүөххэйин дьин ыгырабыт. Кини боростуой үлэһит дьин кэргэнтэн төрүттээх, онон ты сирин олоһун эндэспэккэ билэр, кыра эрдэбитэн хары үлэһиттэн туора турбатах киһи.

Билигин улууспут тыатын хаһаайыстыбата сайыннаһына эрэ инники дьини сайдар кыахтаах. Хомойуох иһин, кэники сьылларга тыа хаһаайыстыбатыгар эрэ буолбакка олох-дьаһах сүрүн көрдөрүүлэригэр республикаҕа тиһэх миэстэлэргэ сьылдыабыт. Маньык салгы кур бэйэбит кубулуйбакка олохтохтутуна олохпут тупсара уустук. Бэйэни салайыны усуллубуйатыгар хас нэһилиэк айы туруктаах кооперативтар, баһынай хаһаайыстыбалар, фермердэр элбии туруох-



таахтар, оччоҕуна эрэ дохуоттаныахпыт, оччоҕуна эрэ сайдар дьылҕаланыахпыт.

Маньы барытын Александр Атласов 1 Хомустаах бөһүөлэтин холубурунан толору дакаастаата. Кини быыбар иннинээҕи программата кэскиллээх, олус чуолкай хайысхалардаах, манна норуоттан киирбит этгилэр, туруорсуулар түмүллэн чаччы норуот программата буолар дьин саныбыт. Кини баһылыгынан талылынаһына бу программатын тула нэһилиэк баһылыктарын, тэриилгэ салайааччыларын, общественноһы, хас биридии олохтооһу түмэр соруктаах – онон бу көрүүлэрэ олоххо киирэллэригэр саарбахтааһын суох.

Балаҕан ыйын 8 күнүгэр – бука бары быыбарга, Александр Атласов туһугар куоластыаһын, сайдар дьылҕабытын түстүөбүт!

Таастаах нэһилиэтин олохтоохторо Гаврильева Д.П., Атласов В.С., Азарова Н.Е., барыта 70 киһи илии баттаата

ДЬЫЛҒАБЫТЫН СӨПТӨӨХТҮК БЫҔААРЫНЫАХХА!

Улуус бары быыбардааччыларыгар ыгырыны Биһиги, Салбаҥ нэһилиэтин бочуоттаах олохтоохторо, балаҕан ыйын 8 күнүгэр улуус баһылыгы быыбарыгар улууспут тыатын хаһаайыстыбатын өрө тардыа дьин бигэтик эрэнэр кандидатытыгар Александр Атласовка куоластыгытын биэрэр санаалаахпыт. Кини программата олус дьэҥкэ, өйдөнүмтүү уонна туолар толору кыахтаах, дьон куолаһын эрэ тардыаха дьин көндөй эрэннэриилэрэ суох. Кырдык, «ытаабат оҕону эмсэхтэбэттэр» диэбит тэҥэ билгин үбү-харчыны араас программаларга кыттан, элбэхтик

сүүрэн-көтөн, бырайыак, докумуон бөһөнү онорон ситиһэйин. Маньаха Александр Павлович 1 Хомустаахха баһылыкты олоһон ымпыгы-чымпыгын барытын үөрэттэ, биллэ уонна сатаан туһанар буолла. Ол харахха быраһылыр, бу улахан бөһүөлэк производство уонна тутуу өттүн атын нэһилиэктэргэ холубур буоларды сайынна. Итинник кэскиллээх дьыаланан дьарыктанар салайааччы хайаатар да улуус таһымыгар тийэ үүнүөхтээх, онуоха Александр Атласов нэһилиэккэ, улууска, республикаҕа тийэ салайар үлэҕэ үлэлээн улаханник уопутурда, баһылык буоларга кэмэ кэллэ.

Салайааччы дьонго сьыһа-

нын, ис-тас культуратын, тутта-хапта сьылдырын, тылын-өһүн быыбарга хайаан да учуоттуохтаахпыт, бу өттүнэн А.П. Атласов бары ирдэбилгэ толору эппиэттиир, өссө үүнэ-сайда турар кыахтаах. Онон, Нам улууһун дьонно-сэргэтэ, кэтэмэҕэйдээбэккэ, араас угайыларга киирэн биэрбэккэ, чөл өйүнэн, суоһаһынан салайтаран улуус баһылыгынан Александр Атласовы талыаххыт дьин эрэнэбит.

Салбаҥ нэһилиэтин бочуоттаах олохтоохторо Ушницкая Ф.Д., Соловьев Л.Е., Новгородова Н.И., Колесова А.Н., Эверстов В.В., барыта 22 киһи илии баттаата

УЛУУСПУТ САЙДЫТЫН ТҮСТҮӨХХЭ!

Улуус быыбардааччыларыгар ыгырыны Биһиги, улуус нэһилиэктэриттэн тыыл уонна үлэ ветераннара, балаҕан ыйын 8 күнүгэр улуус дьылҕатыгар дьонун суолталаах быыбардарга улуус баһылыгынан Александр Атласовы өйүүргүтүн биллэрэбит уонна эһигини киниэхэ куоластыргытыгар ыгырабыт.

Туох да диэбиппит иннигэр улууспут сайдар кэскилэ тыа хаһаайыстыбатын производствотын сайдытыгар баар дьин саныбыт. Биһиэхэ улахан промышленнай тэриилтэлэр, алмааспыт, көмүспүт да суохтар. Онон сөһү, сьылгы ахсаанын элбэтэн, бордукусуяны үрдэтэн, переработканы сайыннаран улууспут ис рыногар бэйэ аһын-үөлүн дэлэтэн, улуус таһыгар атыыга таһааран дохуоту элбэттиэхтээхпит. Бөһүөлэктэритин саҕардан,

үлэ миэстэтин кэнгэтин ыччаттарбытын олохсунуохтаахпыт, биһигини солбуйар көлүөнэни бөлэмниэхтээхпит. Улуус бары нэһилиэктэрэ 1 Хомустаахтан итэҕэһэ суох сайдыахтаахтар, оччоҕуна ыччаттарбыт үчүгэй олоһу батыһан барылары тохтуоҕа. Бу барыта Атласов А.П. быыбар иннинээҕи программатыгар сиһилии суруллубут, ханнык даһаны баһырхай, туолбат былааннары ылымматах, киһи саамай кэрэхсирэ – дьон бу программа тула түмүстэхтэринэ хайдах баҕарар туолар кыахтаах.

Биһиги, сааспыт тухары производствоҕа, социальнай эйгэҕэ, ыччаты иитиигэ-үөрэтиигэ үлэлээбит аҕа саастаах дьон улууспут республикаҕа сүрүн көрдөрүүлэргэ тиһэх миэстэлэргэ сьылдырын харааста билэбит, маньык буолуо суохтаах. Үтүө өттүгэр өйбүтүн-санаабытын

уларытан түмсүөбүтүн, улуус баһылыгынан эдэр эрчимнээх, билиилээх-көрүүлээх, ылыннарыйылаах тыллаах-өстөөх салайааччыны Александр Атласовы талыаһын дьин бука барыгытын ыгырабыт.

Хатырык нэһилиэтин үлэ, тыыл ветераннара Ю.Г. Титов, И.А. Винокуров, А.С. Спиридонова... барыта 14 киһи илии баттаата

Партизан нэһилиэгиттэн үлэ, тыыл ветераннара Д.И. Кривошапки, В.М. Аргунова, А.И. Свинобова, В.В. Сыромятников

Модут нэһилиэгиттэн М.Н. Слепцова, «Бочуот Знага» уордьан кавалера, ыччат наставнига

Наман М.Н. Окочешников, Үлэ Кыһыл Знамя уордьан кавалера, ыччат наставнига

(«Нам улууһа» МТ баһылыгар кандидат А.П. Атласов быыбардыр фондатытан төлөннө)

КУОЛАСТЫЫРГА БЭЛЭММИТ

(Блиц-ыйыты)

Сахаяна Георгиевна Попова, Дьокуускай куоракка дорубуйа харыстабылыгар үлэлиир:

Александр Павлович Атласовы сөптөөх кандидат дьин саныбытын. Улуус баһылыгы дуоһунаһыгар эппиэттэһэр.

Дария Дмитриевна, пенсионерка:

Эдэр киһи уонна кэскиллээх салайааччы дьэммин А.П. Атласовка куоластаары сьылдыабын. Тоҕо диэтэр тутууну кыайа-хото ыгытыа. Ыччакка дьин тутуутугар араас программаларга киирсэн күүскэ үлэлэһэр. Улууспут киһини сайыннарыа дьин эрэнэбит.

Тамара Парникова, эдэр ийэ:

А.П. Атласов туһунан үгүстүк иһитим. Кинини итэҕэллээх киһи дьин куоластыырга сананным.

Надежда Пантелеймоновна Соловьева, пенсионерка:

Александр Атласовка куоластын икки илиибинэн биэрэбин.

Киһи быһытынан хаачыстыбатын ордоробун. Боростуой дьон кыһалҕаларын өйдүүр, өйүүр. Тыа сирин олоһун дьаһаһын үөрөһүнэн эрэ буолбакка, этинэн-хаанынан билэр. Кини, аһыйах тылынан эттэххэ, сатабыллаах, бары өттүнэн дэгиттэр, саҕалаабытын тиһэвэр тириэрдэр.

М. ПЕТРОВА

ТОҔО РУМЯНЦЕВЫ ТАЛАБЫНЫЙ?

Быыбар чугаһан билигин киһи үксэ ол туһунан көпсөтөр, сонун атастатар. Кырдык, билигин биһиги быыбардар суолталарын балаача өйдүүр буолан эрэбит быһыылаах. Аныгы олоххо олон биэрбэккэ кими талан, киминэн салаллан олохпутун арыый да тупсарыахпыттын сөбө бэйэбиттэн эмиз улахан тутулуктаах буолан иһэрэ балаача билиннэ диэхпин баҕарабын. Быыбар дьонунууччуттан киирбит тыл. Тал, талан ыл дьон. Бу дьонуну демократия тыла. Мин кими таларым бэйэм быһаарыныбыттан эрэ тутулуктаах. Ким да мин оннубар бүлүтүөнү уурунаҕа укпат даҕаны, ким да ону туорайдаһпат даҕаны.

Дьэ, ол иһин бу буолаары туар быыбардарга улууспут баһылыгы, Ил Түмэммит депутатын курдук эпипиэттээх дуоһунастарга тэҥни тутан, хайаларын ордорон талабыт дьондордоохпут олус үчүгэй. Манна кими да түһэрбэккэ, намтаппакка туар, сирдээхтик бэйэ өйүн-санаатын дьонго тирдэр наада дии санабын.

Мин Ил Түмэнгэ биер мандаттаах быыбарга Румянцев Николай Иннокентьевичи талыахха диибин. Тоҕо?

Румянцев Николай Иннокентьевич аныгы олоххо сөп түбөһөн бэйэтин өйүнэн-санаатынан, кыһыл тылынан буолбакка, норуокка туһалаах дьарыгынан, ээргэ дылы, суоҕу баар оҥорон тахсыбыт биһиги, намнар, биер баар-суох киэн туттар киһибит. Кини үлэтэ-хамнаһа дьон хараҕын ортотугар массыына-автобус, дьиз-уот буолан сүүрө-көтө үлэлээн-хамсаан, тигинээн дьонго туһалы туар. Үчүгэйэ дьон кини норуот кыһалдаатын тыһынан бэйэм эрэ киэнэ дьонунэн салайтарбакка үгүс сылларга буор-босхо үлэстэ, үлэрэ сылдыра буолар. Дьэ,

мин биер бэйэм Николай Иннокентьевич курдук киһи норуокка дьиннээх туһалаах эрэ сокуону айсарыгар бүк эрэнэбин уонна куоласпын кини Ил Түмэн депутатынан хаттаан талылларын туһугар биэрэбин.

Итини этэн туран мин накаас курдук икки-үс түгэнгэ тохтоору гынабын, түгэнинэн туһанан.

Быйыл Нам педагогическай колледжа тэриллититэ 50 сылын туолла. Мин ити сыллартан 42 сылын бу тэрилтэ истиэнэтин иһиттэн тахсыбакка үлэлээн кэллим. Ол иһигэр 27 сыл салайыстым, салайдым. Кэнники 10 сыл устата баҕа өттүбүнэн уурайан, педагогика тэриллититигэр онно салаа тэрийэн, коллеһи бүтэрээччилэргэ кылгатыллыбыт болдьоххо үрдүк үөрэх биэрэргэ үлэлээн кэллим. Быйылгы дьылга бүтэрээччилэри киллэрдэххэ барыта 430-ча киһи буолар. Тьа сиригэр төһө суолталар үрдүк үөрэх буоллаҕай дьон санааччыларга эттэххэ бу дьонтон үгүстэрэ, 60-70% дипломнарын туйгундук көмүскээтилэр. Кинилэр сыаналарын, таһымнарын Новосибирскай пединиверситетын профессордара, Саха республикатын народнай худуһунньуктара, Россия художественнай академиятын корреспондент-чилиэнэ, АГИИиК профессора, биллиилээх искусствоведтар мөккүлээтилэр. Итинэн сибээстээн тугу этиэххэ сөбү? Бииринэн коллеһи бүтэрээччилэр таһымнара үрдүгүн, иккиһинэн үрдүк үөрэҕи тьа сиригэр, улус киинигэр биэриэххэ сөбүн. Хомойуох иһин быйыл биһиги бүтэһик сылбытын үлэлиибит. Университет Намга бэйэтин салаатын үлэлэттэн баҕарбата. Тоҕо? Икки сыллааҕыта ректор биһиги баһылыкпытыгар Намга педколледж бакалавраһаахха сөбүн этэ сылдыбытыгын баһылык ханнык эрэ кыра биричиинэнэн

туруорсубатах, колледж эмиэ баҕалаах курдук эрэри университет кытта ыкса үлэлэспэтэ. Ол иһин улахан тэрилтэ бэйэтин биһиги туспутугар сүүрүөн-көтүөн баҕарбытынан сибээстээн, сабыллан эрэбит. Баҕар куоракка салгы үлэлэтиэхпит дьон буолар да ол икки өрүттээх. Бииринэн базалара билигин суох курдук, иккиһинэн куоракка аһыллар күннээх буоллаҕына сыйыа сайдыаҕа, очуоҕуна биһиги колледжпыт кэскилэ кэрэҕэй буола түһэр. Уһун сылларга таһаарылаахтык үлэлээбит колледж сүрүнүүр хайысхата эстэр түбэлтэтигэр барыбытыгар охсуулаах да, хомолтолоох да буолар буолуо дьон санабын. Дьэ, ол иһин сана талыллар баһылык да, депутаттар да манна болдомтолорун ууран, колледж, университет, республика таһымнара сорунуулаахтык туруорсаллар наада буолла. Манна үс хочо сайдар кэскилин уратыларын, саха норуотун төрүт дьарыгын аныгы олоҕу кытары сибээстэһини, духобунаска сыйыаннаах болпуруостары, М.Е. Николаев биһигини үрдүк үөрэх оҥороору туттарбыт базатын, колледжга үлэлиир кадр потенциалын туһунан үгүһү холбуу этиэххэ сөп этэ.

Иккиһинэн, 90-с сылларга аһыллыбыт Элэй Сивцев аатынан национальнай художественнай музей Намнааҕы филиала кэскилин туһунан. Бу филиал олус наадалаах, оҕону, норуоту духобунаска сыйыарыга кэскиллээх хайысхалаах үлэтэ хара маннай тэриллититтэн коллеһи кытары ыкса сибээстээх гына тэриллититэ буолар билигин быдан сайдыбыт буолуо этэ. Колледж ойуулуурдүүһүнүүр искусствоҕа сыйыаннаах специалистары бөлөмниир буолан маннык музей

үлэтэ бу искусство учууталларын үөрэтинии-итиини кытары быһаччы сибээстээх. Студеннар тиһигин быспакка манна дьарыктаналлар ирдэнэр. Билигин колледж эргэ базатыгар биер дьиз таах быраҕылар кутталлаах туар. Биер маннык дьизни оскуола-садтан арааран детсад оҥорбуттара Даадар, Нэлэгэр ыаллара оҕону итиилэригэр-көрүүлэригэр туһалаан ээр. Мин урут манна музей оҥоруохха сөптөөх дьон төрүкү идеялааҕым үп суох буолан кыайтарбатаҕа, улахан кэпэтиигэ да тахсыбатаҕа. Оччолорго И.В. Колмогоров баһылык солбуйааччыта буолан олон училище салалтатын кытта сүбэлэспэккэ эрэ билигин баар филиалы арыян, ээргэ дылы, биһигини перед фактом туруоран кэбиспитэ. Онон ити ээр дьизбитин коллеһи кытары сүбэлэһэн, оҥорон Элэй Сивцев аатынан Национальнай художественнай музей филиала оҥоруохха сөп. Быдан көрүүлээх, үлэҕэ көдүүстээх буолуо этэ. Оттон сайынааҕына оҕо-уруу, дьон-сэргэ туора ааспат миэстэ буолуоҕа.

Дьэ, онон мин ити этиилэрим сана талыллар салалта болдомтоугар киирээригэр баҕаран туаран, ханнык да түбэлтэтигэр Николай Иннокентьевич Румянцев Ил Түмэн депутатыгар таларгытыгар улуунум олохтоохторун ыгырабын.

Василий ИВАНОВ, СВФУ пединститутун ойуулуур-дүүһүнүүр искусствоҕа отделениегын сибиджиссийэ, Нам педколледжын урукку директора, п.н.к., доцент, РСФСР оскуолаларын үтүөлээх учуутала, Нам, Ус-Алдан улустарын бочуоттаах олохтооҕо

ЭРЭЛМЭЭХ ДЕПУТАТ

(Блиц-ыйыты) Ильин Александр Петрович, быстах кэмгэ үлэтэ суох:



Николай Румянцев улууһугар үтүөтэ олус элбэх. Дьинг, чаччы үлэлэбит киһи. Киһи быһытынан дьонго-сэргэҕэ убаастанар, сир-майгы өттүнэн биер тыллаах. Мээнэ салгынтан ылан кутпат, кыаһын көрөн этэр, чизинэйдик үлэлиир. Сахалы толкуйдаан да көрдөххө, кинини таллаһытына тьа дьон абыраһыт (салгы автобус сырытыгын туһунан кэпсэтибит).

Собакина Надежда Сергеевна, устудьуон:



Н.И. Румянцевыгыччаты сайдыыга, чөл буоларга, спорт өттүгэр куруук тэрэһиннэри ытыгар дьон билэбин. Кинини талабын.

Макаров Дмитрий Михайлович, уот ситимин үлэһитэ:

Биллэн туран Н.И. Румянцевы талабын. Киһи олохпут ырыынак киириитигэр сана киирээр кэмигэр, саамай ыарахан, уустук балаһыаньаларга биер бастакынан саҕалаабыт киһибит буолар. Ити кэмгэ күүскэ үлэлээн, кыра, хара үлэттэн чаҕыйбакка хара көлөһүнүн үгүстүк тохтута. Күн бүгүн бэйэтэ көлөһүнүн тэрийбит дьыалатыгар ситиһилээхтик үлэлиир, үгүс дьону ситиһилээх оҥорор. Онон бөлөмгө кэлбэтэх киһи. Николай Румянцев бары тэрэһиннэргэ кыттар, көмлөһөр, биер тыһынан эттэххэ, норуотугар чугас.

М. ПЕТРОВА

(Ил Түмэн депутатыгар кандидат Н.И. Румянцев быыбардыр фондатыттан төлөнө)

БЫЫБАРДААЧЧЫ — БУ КӨНҮЛ КИҢИ, КУЛУТ БУОЛБАТАХ!

Күндү быыбардааччы!

Биллэрин курдук мин Ил Түмэнгэ 27 №-дээх биер мандаттаах Намнааҕы быыбардыр уокуруктан депутатка кандидаттан туаран баран улус баһылыгар кандидат Александр Атласовы кытта холбоһуктаах штаб тэрийэн агитациялыр хампааньабытын сокуон ирдэбилин толору тутуһан саҕалаабыт. Оппоненнарбыт бастаан-утаа эйэ-дэмнээхтик агитацияларын саҕалаан иһэн билигин ханнык да сиргэ-майгыга баһат ньымаларга көстүлэр.

Улуус дьаһалтата музей балаһыгар (Ильин уонна Слепцов штабара) көһөн кэлбитин курдук административнай ресурс тигинэчи үлэли туар. Нэһиликтэр баһылыктарын, тэрилтэлэр салайааччыларын ыгыы-түүрүү ыраатта. Ол кэннэ биһиги агитатордарбытыгар, өйүүр бөлөхтөр чилиэннэригэр суоһурданыны ааһан быһаччы куттааһын ба-ра туар.

Соторутааҕыта штабпыт чилиэнин уонна агитаторбытын «үлэтиттэн уурайын» дьон салалталарын нөнүө модьуйдулар. Дьон-сэргэ куттанар, сэрэнэр, санаатын аһаастык этэртэн туттунар киһи дьыкынэр балаһыаньата үөскээтэ. Кандидат Ильин номнуо баһылыгынан талыллыбыт киһи курдук Атласовы өйүүр салайааччыларга, дьоннорго аһаастык саанар, суоһурданар.

Мин, Николай Румянцев, билигин

(Ил Түмэн депутатыгар кандидат Н.И. Румянцев төлбүрө суох таһаарыта)

Ил Түмэн депутата буоларым быһытынан быыбардааччыларга туһаайан маннык этэбин:

Билигин XXI-с сайдыылаах үйэҕэ тойонтон-хотунтан куттанар санаабытын биллэримэн. Эһиги кулут буолбатаххыт, эһиги көнүл граждандаргыт, быраапкытын туруулаһыт. Ким эрэ дуоһунаһынан өттөйөр, бүк баттыр буоллаҕына биһиги штабпытыгар: Нам сэл. И. Винокуров аатынан уул 15 (ДОСААФ дьизтэ) кэлэн, биитэр 41-2-24 тел. сайабылыаннаһытын биллэрин. Биһиги эһиги быраапкытын көмүскүүхпүт, сөптөөх сокуоннарын үүнэ-тэһинэ суох барыт дьону тохтоуохпүт.

Наада диэтэхпинэ мин народнай депутат быһытынан Генеральной прокуратураҕа, Россия силиэстийэлиир комитетыгар тийэ хас биердиигит интэриһин, тус бэйэм кандидат уонна гражданин быһытынан бырааптын көмүскүүбүм.

Бүгүн ыгыы-түүрүү түмүгэр санаабын самнардаххына өссө 5 сыл кутталга-батталга сылдыаҕыт, бэйэбин убаастырыг тохтуоҕа. Өссө 5 сыл бастаахтар илиилэрин-атахтарын кэти сылдыр кулут курдук куттаннааххын баҕарбат буоллааххына көнүл киһи сиринэн ыраас санааҕынан, дууһаһынан уонна суобаскынан куластыргар ыгырабыт!

Эһиги Николай РУМЯНЦЕВКЫТ

КҮНДҮ УЧУУТАЛЛАР, УЛУУС ПЕДАГОГИЧЕСКАЙ ОБЩЕСТВЕННОҕА!

Бука барыгытын балаһан ыйын 1 күнүнэн — Билин бырааһынныгынан — итиитик-истинник эвэрдэлибин! Бу кэрэ бырааһыннык хас биерди дьиз кэргэнгэ, оҕо аймакка сыйыаннаах, онтон учууталларга икки бүк үөрүүлээх.

Биһиги улууспут үөрэҕиритэ республикаҕа өрүү инники күөҥгэ сылдыр. Ол туоһунан үөрэнээччилэр, учууталлар ситиһиллэр, сана оскуола, детсадтар үлэҕэ киириллэр, үөрэтиити хаачыстыбата тупсууга буолар. Инникитин бу ситиһиллэбит үрдэл өссө чингитилэн, тупсан-сайдан иһиэхтээх. Онуоха бары биер киһи курдук, үөрэх тэрилтэлэригэр күүс-көмө буолуоҕун,

түмүктэринэн киэн туттуоҕун, инники сайдыыга эрэллээхтик хардыылаһыт!

Баҕарабын сагаттан сана ситиһиллэри, туйгун үөрэнээччилэри, бастын төрөппүттэри уонна түмсүүлээх буолууну! Мин, идэбинэн учуутал, оскуола салайааччытыттан үүнэн тахсыбыт киһи, үөрэхтэһин болпуруостарыгар өрүү болдомтобун ууруом, депутат буоллаһына күүскэ үлэлэһим дьон туаран, барыгытын балаһан ыйын 8 күнүгэр быыбарга мин туспар куластыргытыгар ыгырабын.

Н. СЛЕПЦОВ, Ил Түмэнгэ депутатка кандидат

БЛИЦ-ЫЙЫТЫ

— Буолаары туар быыбардарга Ил Түмэн Государственной Муннааҕын быыбарыгар депутатка кандидаттартан кими талаары сылдыаҕыны?

Захаров Дмитрий Дмитриевич, тьа хаһаайыстыбатын специалиһа, Түбэ:

— Билигин талыллыахтаах Ил Түмэн Муннааҕар тьа сирин олоҕун, проблематын үчүгэйдик билэр депутаттар талыллан үлэлиэхтээхтэр. Тьа сиригэр республика бюджетиттан үп көрүлэр курдук эрэри, тьа дьонугар, сүөһү-сылгы иитээччигэ көмөтө кыра. Урукку өттүгэр тьа хаһаайыстыбатыгар сөптөөх сокуоннар ситэтэ суохтар. Онон, тьа сирин проблемаларын иһиттэн үчүгэйдик билэр депутаттар эрэ үлэлэһиэхтэрэ. Онон сөптөөбүнэн тьа сириттэн үүнэн-сайдан тахсыбыт, салайар үлэҕэ уопутурбут Слепцов Николай Владимировичи депутатынан таларыт ордук. Тьа үлэһит дьонун көмүскүүр сокуоннары оҥорсорулар толору бөлөмнээх, бэйэтэ туспа көрүүлээх буолуохтаах.

Барамыгин Афанасий Васильевич, 67 саастаах пенсионер, Нам:

— Слепцов Николай эдэр да буоллар, улуус салалтатыгар үлэлээн, салай-

ар үлэҕэ уопутурда. 2 Хомустаахха оскуола директорунан, Хатырыкка баһылыгынан үчүгэйдик үлэлэбитин билэбин. Салайааччы, киһи быһытынан ирдэбиллээх, дьонго-сэргэҕэ сыйыана тэн. Өссө сайдан-үүнэн, депутатка талыллан, улуунун туһугар үлэлииригэр баҕарабыт.

Бережнева Алла Борисовна, «Бережнева» баһынай хаһаайыстыба салайааччыта, Үөдэй:

— Мин Ил Түмэн Государственной Муннааҕын быыбарыгар Слепцов Николай Владимировичи өйүүбүн. Кинини баһылыгы тьа хаһаайыстыбатын солбуйааччы быһытынан үлэтин-хамнаһын билэбин. Депутат быһытынан үлэлиир кыахтаах дьон эрэнэбин уонна быыбардааччыларга балаһан ыйын 8 күнүгэр Николай Слепцовка эрэнэн, куоласкытын биэрэн, сөптөөх быһаарыныны ылыныт дьон ыгырабын.

(Ил Түмэн депутатыгар кандидат Н.В. Слепцов төлбүрө суох таһаарыта)

Уважаемые избиратели!

Избирательный округ № 27 объединяет две великие долины нашей Якутии – Энциэли и Туймаду. Сегодня эта пригородная территория развивается вместе со временем, переходит от стабилизации к развитию, улучшается социально-экономическая жизнь населения.

8 сентября 2013 г. предстоят важные для каждого жителя выборы в депутаты Государственного Собрания (Ил Тумэн). От личного участия избирателя зависит будущее республики, будущее наших детей и внуков.

Наша главная цель – улучшение жизни каждого человека. В этом заключается новый ритм, темп и размах развития. В качестве депутата – какие законы можно разработать в первую очередь?

1. Растущий экономический потенциал республики должен активно использоваться для решения крупных социально-экономических программ: поддержки материнства, детства и старшего поколения, строительства доступного жилья, государственной поддержки малых поселений, развития сельских территорий.

2. Снижение уровня безработицы, особенно в сельской местности, невозможно без активной поддержки государством предпринимателей и крестьянских хозяйств, ЛПХ. Надо активно способствовать совершенствованию нормативно-правовой базы развития аграрного сектора, сферы услуг, малого и среднего бизнеса, снижению налогов для предпринимателей, предоставлению им налоговых льгот, кредитов.

3. Необходимо квотировать

ПРЕДВЫБОРНАЯ ПРОГРАММА СЛЕПЦОВА Н.В.

рабочие места для молодых специалистов на промышленных предприятиях республики. Индивидуальная работа по сотрудничеству с крупными предприятиями.

С этих позиций и ориентируясь на государственную политику, полагаясь на ваши предложения, я, как кандидат в депутаты Государственного Собрания (Ил Тумэн) РС(Я) по одномандатному Намскому избирательному округу №27, представляю свою предвыборную программу «За достойную жизнь!».

1. Сельское хозяйство. Разработать и принять программу развития сельского хозяйства, уделить особое внимание развитию мясомолочного производства, а также поддержке фермерских и личных подсобных хозяйств. С этой целью – добиться финансирования строительства пищекомбината с мощностью переработки молока 10 тонн в сутки в Намском улусе.

– Строительство торгового комплекса для реализации сельхозпродуктов заготовителей округа в г. Якутске.

– Строительство товарно-хозяйственной базы Намского улуса в с. Павловск Мегино-Кангаласского улуса для эффективного использования железнодорожных услуг.

– Проектирование и строительство тепличного комплекса в с. Намцы.

– Изучить вопрос завоза бизонов в ресурсный резерват «Белоозерское» Тюбинского на-

слега и внедрить в жизнь данный проект.

– Взять под личный контроль рациональное использование сельскохозяйственных угодий и упорядочить предоставление земельных участков в с. Тулагино, Кильдямцы и регистрацию прав собственности или аренды на землю муниципальных поселений округа.

– Разработать и утвердить генеральный план муниципального образования с конкретизацией границ с. Тулагино.

2. Безопасность населения. Проведение работ по дноуглублению р. Лена посредством включения проекта в Федеральные, Республиканские программы.

– Проведение берегоукрепительных работ, проектирование, строительство дамб в затопляемых наслехах округа.

– Изучение вопросов переселения в безопасные места населенных пунктов согласно целевым Федеральным программам.

– Установка водоочистительных сооружений совместно с государственными органами контроля

– Защита и обеспечение финансирования строительства дамбы «Капитоновская» в с. Тулагино до 2014 г.

3. Строительство и промышленность – строительство, реконструкция, ремонт и содержание автомобильных дорог, в том числе автомобильных дорог Намцы – Салбан, Намцы – Хатыртык-Тюбя, Якутск-Намцы.



– Содействие в реализации программы развития ОАО «Намкоммунтеплоэнерго».

– Реализация совместного с Китайской Народной Республикой проекта строительства кирпичного завода в Намском улусе.

– Утверждение и реализация муниципальной программы развития жилищно-коммунального хозяйства с. Тулагино на 2013-2018 годы.

– Газификация и электрификация микрорайона «Кумахтахская» с. Тулагино до 2015 г.

4. Духовное развитие и спорт – внесение предложения по проведению некоторых видов спорта VI МСИ «Дети Азии» на территории улуса.

– Строительство Дворца культуры в с. Намцы.

– Строительство спортивного зала в п. Кангалассы.

– Проведение работ по дальнейшему повышению статуса Музея истории государственности РС(Я) им. М.К. Аммосова.

– Инициирование строи-

тельства в г. Якутске памятника и сквера им. И.Е. Винокурова, выдающегося деятеля Якутии.

6. здравоохранение – работа по повышению качества и доступности медицинских услуг, особенно для социально незащищенных и малообеспеченных слоев населения.

– Проектирование и строительство перинатального центра в с. Намцы.

– Строительство участковой больницы на 35 мест в с. Тулагино до 2016 г.

– Работа по функционированию реабилитационного Центра ветеранов ВОВ, тыла и труда в с. Партизан.

7. Культура, образование. – принятие программ развития культуры и образования, которые должны включать в себя, прежде всего, обеспечение нормального финансирования этих сфер.

– Проектирование и строительство новых школ и детских садов.

– Включение ключевых направлений в план мероприятий по подготовке и проведению 100-летия Якутской АССР.

– Обеспечение наслехов, школ современными ИКТ-технологиями: сотовой связью, цифровым телевидением, оптоволоконной связью.

8. Кадровая политика. Целенаправленное обучение молодежи в среднеспециальных, высших учебных заведениях РС(Я) и РФ, организация сотрудничества с объединением «Нам түмсүү» г. Якутска, тесная работа с общественным объединением «Махсыым ыччаттара» и молодежью округа, ведение плановой работы по совершенствованию кадровой политики, обучению, повышению квалификации специалистов округа.

(Ил Тумэн Государственной Мунньах депутатыгар 1 мандаттаах 27 №-дээх Намнаабы быьбардыыр уокуруктан кандидат Н.В. Слепцов быьбардыыр фондатыттан төлөннө)



Хатын Арыытаады 5-с №-дээх быьбардыыр уокуруктан «Нам улууһа» муниципальной тэриллии бэрэстэбиитэллээх уорганын депутатыгар кандидат СОЛОВЬЕВ АЛЬБЕРТ ИННОКЕНТЬЕВИЧ

АВТОБИОГРАФИЯТА

1972 сыллаахха тохсунньу 6 күнүгэр Саха АССР Нам оройуонун Хатын Арыы нэһилиэгин Аппааны бөһүөлөгөр төрөөбүтэ;

1988 сыллаахха Хатын Арыы орто оскуолатын бүтэрбитэ; 1989-90 – Хатын Арыы совхоз оробуочайа; 1990-92 – Сэбиэскэй армия кэжкэтигэр сулууспалаабыта; 1992-97 – Хатын Арыы орто оскуолатын үөрэх техникэскэй средстволарын киинин салайааччыта, «Үрүн Уолан» предмет преподавателэ, Хатын Арыы нэһилиэгин ыччаттын общественной түмсүүтүн лидерэ; 1997-98 – Нам оройуонун Бүтэй Үрдэ нэһилиэгин сынналан киинин художественнай салайааччыта, Бөтүн бөһүөлөгүн ыччаттын общественной түмсүүтүн лидерэ; 1998-1999 – «Нам улуунун ыччаттын союуһа» общественной тэриллии быьбардаммыт председателэ; 1999-2002 – Нам улуунун дыһалтатын Бичакка отделын сэбиэдиссэйэ; 2002-2003 – Нам улуунун Аппааны бөһүөлөгүн спортсаалатын директора; 2004-2005 – Нам улуунун администрациятын баайга-дуолга сыһыаннаһыга комитетын сүрүннүүр специалиһа; 2006-2009 – «Нам улууһа» муниципальной тэриллии ыксаллаах быһыыга-майгыга, Гражданскай Оборонаҕа уонна мобилизационнай бэлэмнэниигэ сүрүн специалист; 2010 сыллаахтан «ТӨРҮТ УУ» тэрилтэ салайааччыта.

Ситиһиллэр: 2003 уонна 2013 сылларга «Хатын Арыы нэһилиэгэ» МТ баһылыктарыттан Бочуотунай грамоталарынан, 2006 уонна 2013 сылларга «Нам улууһа» МТ баһылыктарын Бочуотунай грамоталарынан, 1995 сылга Саха республикатын ыччакка министрин Бочуотунай грамотатынан уонна 2007 сылга РФ ыксаллаах быһыыга-майгыга министерствотун Саха сиринээҕи салаатын начальнигыттан, генерал-майор В.Л. Сухоборов Бочуотунай грамотатынан наҕараадалаабыта.

ИННИКИГЭ – ЭРЭЛМЭЭХ, КЭНЧЭЭРИТЭ – КЭСКИЛМЭЭХ

(Улуус сэбиэтин депутатыгар кандидат А.И. Соловьев быьбардыыр фондатыттан төлөннө)

8 сентября 2013 г.
 ВЫБОРЫ В ГОСУДАРСТВЕННОЕ СОБРАНИЕ (ИЛ ТУМЭН) РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ)

РЕГИОНАЛЬНОЕ ОТДЕЛЕНИЕ ОБЩЕРОССИЙСКОЙ ПОЛИТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ
НАРОДНАЯ ПАРТИЯ «ЗА ЖЕНЩИН РОССИИ»
 В РЕСПУБЛИКЕ САХА (ЯКУТИЯ)

ЧЕРЕПАНОВА АЛЬБИНА ПРОКОПЬЕВНА
 ШИШИГИНА ФЕВРОНЯ ВАСИЛЬЕВНА
 ГАБЫШЕВА АСЯ ЛЬВОВНА

13 ✓



Сахалар куоластаах,
 Сахалыы көмөлөөх
 буолун!

(«Россия дьахталларын иһин» политическэй партия төлөбүрэ суох таһаарыта)

**Балаҕан ыйын 8 күнүгэр,
 «Дьахталлар иһин!» партия туһугар
 Саха тыа ыалын олобо тупсарын туһугар,
 Саха кэскилин туһугар,
 Таптал туһугар,
 Атын омука сэмэлийбэт туһугар,
 Сууралыбат туһугар,
 Саха элбирийн туһугар,
 Саха Сирин туһугар,
 Сахалыы ааттаах,
 Сахалыы тыыннаах**

ХАРАТААЛА АЙЫЛЛЫЫТА ХАРАТААЛА КЫЫҤЫГАР

**13 - НҮӨМЭРДЭЭХ БЮЛЛЕТЕННЭ
 (Сахаларга табыллыы нүөмэрэ)
 КУОЛАСКЫН БИЭР!**

ОБЩЕСТВЕННИКТАР СОМОБОЛОҕОЛЛОР

Балаҕан ыйын 8 к. быьбар иннинэ общественной тэрилтэлэр бэрэстэбиитэллэрэ республика Президенин тула бары общественной күүстэри сомоҕолуур туһунан ыңгырыы ылыннылар. Республика бары олохтоохторугар туһуламмыт ыңгырыыга бу курдук этиллэр:

«Биһиги, Саха Республикатын общественной холбоһуктарын бэрэстэбиитэллэрэ, Саха сирин бары олохтоохторун республикабыт Президенин тула сомоҕолоһорго ыңгырабыт! Кини ыьтар политиката эйэлээх, нус-хас быһыыны-майгыны чөл тутан, олохтутугар дьонун уларыйылар киирэн иһэллэригэр туһуланар. Биһиги республика Президенэ Егор Борисов атырдык ыйын 5 күнүгэр таһаарбыт «Уопастыба уон-

на былаас – Саха сирин уйгутун туһугар бииргэ!» дьон ыңгырыытын өйүүбүт. Уопастыба уонна былаас, бүтүн биир сомоҕо икки чааһын курдук, хардарыта көдүүстээхтик бииргэ үлэлиир түгэнигэр эрэ сайдыы ситиһиллэр диэн, ыңгырыыга бэлэтэнэр. СР идэлээх союзтарын Федерациятыттан председатель Александр Ким-Кимэн, СР Дьахталларын тэрилтэлэрин соһуоттан председатель Валентина Кириллина, «Олох бырааһынныга» аһымал фонда директора Алена Атласова, онтон да атын общественнай деятеллэр ыңгырыыга илии баттаатылар. Чугастаабы күннэргэ республикаҕа биллэр-көстөр кэжкэ общественной тэрилтэлэр илии баттыыллара күүтүллэр.
«Якутия» хаһыат матырыйаалыттан

САХА РЕСПУБЛИКАТЫН ПРЕЗИДЕНЭ Е.А. БОРИСОВ ЫҢЫРЫЫТА

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ НАМ УЛУУҢУН БЫҢЫРДААЧЧЫЛАРА!

Балаҕан ыйын 8 күнүгэр бу-
олуохтаах олохтоох быыбардар
Сахабыт сириг олоҕор-дьаһаар
сүҥкэн суолталаахтар, улахан
оруоллаахтар. Ол курдук, респу-
бликабыт Государственной Мун-
һаҕар (Ил Түмэнгэ), улуустар
таһымнарыгар олохтоох бэйэни
салайыны органнарыгар быы-
бардар хас биридир быыбарда-
аччыны таарыйаллар, кинилэр-
гэ гражданскай бырааптарынан
куластыырга кыах бэриллэр.

Мин, 2008 сыллаах быыбар-
дар кэннилэриттэн, Нам улууна
балаҕа сөргөһүө, турукта-
ахтык үлэлээн кэллэ диир бэли-
этиэхпин баҕарарым. Ол курдук,
дьон олоҕо тупсарын туһугар,
улуус экономика, производ-
ство сайдыытыгар, социальнай
эйгэҕэ балайда элбэх үлэ ыгы-
лына. Чуолаан, тутуу салаа-
тыгар киэн далааһыннаах хам-
сааһын таһыста, саҕа дьиэ-уот,
производственной объекттар ту-
тулунулар уонна тутуула ту-
раллар. Тҕа хаһаайыстыбаты-
гар мин Нам улууну халыы
баарын туһунан хаста да этэн
турардаахпын. Онтон бүгүн бу
ыҥырыыбынан кэнники кэм-
нэргэ үчүгэй өттүгэр тупсуу, өрө
тахсыы баар буолан эрэр диир
сыаналыбын.

Итиннэ эбии, биһиги Нам
улууну 2014 сылга Саха си-
рин норуоттарын VI спортивной
оонньууларын ытыгы была-
аннаан олоҕорбут. Бу ылбычча
быһаары буолбатах. Намнар



тубустулар, түмүстүлөр, ула-
хан тэрээһини ытыгы кыахтаах-
тар диир итэҕэл бэлиэтэ, онтон
улууска – бири өттүттэн, чиэс,
бачуот уонна улахан эппиэтинэс.
Эһиги бу улахан итэҕэли үрдүк
таһымнаахтык быһаарыаххыт
диир мин эрэнэбин.

Ильин Альберт Иннокен-
тьевич – киэн билиилээх-
көрүүлээх, инникини толкуйду-
ур, былаанньыр, ааҕар-суоттуур
уонна республика таһымыгар
улахан салайар үлэлэргэ уо-
птуурбут, ханнык баҕарар боп-
пуруска быһаарсар үрдүк та-
һымнаах салайааччы. Кини эп-
пит тылыгар турар, ылсыбыт
дьыалатын гинэһэр диэри тир-
дэр, үлэни ирдир киири. Ол да
иһин Альберт Иннокентьевичи
Правительствота, улуус баһы-

лыктарын ортолоругар, коллега-
лара улаханник убаастыыллар,
инники күөҥгэ туталлар.

Күндү Нам улууну олох-
тоохторо, буолаары турар бы-
бардарга улуус баһылыгы дуо-
һунаһыгар бэйэбит уолгу-
тугар Ильин Альберт Иннокен-
тьевичка өссө төгүл итэҕэйдэн,
саҕалаабыт дьыалатын сит-
тэртэргэ, салгыы төрөөбүт-
үөскээбит улууну туһугар чах-
чы кыһаллан үлэлиир салайаач-
чыга, куоластыгыттын биэрэн,
быыбардыргытыгар ыгырабын.

Мин Нам олохтоохторо сөп-
төөх быһаарыныны ылыахтара
диир бүк эрэнэбин.

Е.А. БОРИСОВ,
Саха республикатын
Президеҥэ

(«Нам улууна» МТ баһылыгы дуоһунаһыгар кандидат А.И. Ильин быыбардыр фондатыттан төлөннө)

ТҕА ХАҢААЙЫСТЫБАТЫН САЛААТЫН ЫҢЫРЫЫ СУРУГА

Биһиги, Нам улууну баа-
һынай хаһаайыстыбалара уон-
на кооперативтар салайааччы-
лара, бары биригэ мустаммыт
сүбэлэһэн баран, бу буолаары ту-
рар Нам улууну баһылыгы бы-
ыбарыгар бэйэбит сыһыаммытын
аһаастык дьоммутугар биллэ-
ррэгэ быһаарынныбыт.

Альберт Иннокентьевич бу
үлэлээн кэлбит сылларыгар кыл-
гас кэм иһигэр улуус инники сай-
дытыгар туох баар сатабылын,
билиитин, дьоруун, бэриниитин
ууран Нам улууну сайдарын
туһугар үлэлээн-хамсаан кэллэ.

Ол курдук, Нам улууну
тҕа хаһаайыстыбатын сайын-
нарыга «Социальное развитие
села до 2013 года» федеральной
целевой программаны 1 Хому-
стаах уонна Хатын Арыы нэ-
һиликтэригэр компактной за-
стройка, 4 нэһиликтэ уу ситимэ,
Нам улууна тҕа хаһаайыстыба-
тынан сүүн дьарыкпыт сүөһү,
сылгы ийтиитэ буоларын бы-
һыгытынан Саха республикатын
«Тҕа сириг социальнай-эконо-
мической сайдыытын програм-
матыгар» олобуран аныгылыы
тииптээх хотоннор, тҕа сиригэр
олорор 125 ыалыгар субсидия-
лаах дьыалар тутулунулар,
толору обородованиелаах сай-
ылыктар, сылгы базалара туту-
лунулар.

Альберт Иннокентьевич ин-
никитин кэлэр сылларга тҕа
хаһаайыстыбата сайдарыгар
араас салааҕа үлэлиир бөдөн
хаһаайыстыбалары өйүүр, сай-
ыннарар санаалаах, мелиора-
тивной үлэлэри ытыгар, оҕуруот
аһын переработкалыыр сыаҕы
үлэлэтэр, овощехранилищела-
ры тутар, сайылыктарга уот си-
тимин киллэри үлэтин күүскэ
ытыгар, үгүт уонна сир астарын
сөҕүтүккэ комбинат тутар,
сүөһүгэ племенной үлэни сайын-

нарар былааннаах.

Онон убаастабыллаах Нам
улууну олохтоохторо, эһигини
бэйэ-бэйэбитин өйдөһөн, түмсэн
Нам улууна күүскэ сайдарын
туһугар туруулаһан, биһиги ба-
рыбыт үлэбит-хамнаспыт инни-
китин таһаарыылаах уонна до-
хуоттаах буоларыгар, туруорул-
лубут сорууктары көдүүстээх-
тик быһаарарга сөптөөх куолаһы
биэрэн өйүүххүт диир эрэнэбит!

«Бережнева» б\х Бережнева А.Б., «Кумечко» б\х Кумечко Л.П., «Толон» б\х Яковлева М.Г., «Ядреев» б\х Ядреев С.А., «Эверстов» б\х Эверстов А.И. – Уодэй; «Бэттиэмэ» б\х Гаврильев И.П., «Мымах» СХПК Шараров А.Е., ИП Мокрошупов Д.Д., «Сарыал» б\х Ким Н.В., «Эгдээт» б\х Окешникова М.В. – Партизан; «Кэнчээри» б\х Максимов Г.А., «Уолаһа» б\х Индеев В.И. – Хамаҕатта; «Ис-тэр» б\х Алексеева М.И. – Никольская; ООО «Сайдыы» Семенов Г.И., «Беларусь» б\х Сучко Н.К., «Хардан» б\х Афанасьева Г.Г. МСХПК «Хатын-Арыы» Бурнашев В.В., ОСХПК «Маяк» Макаров В.И. – Хатын Арыы; СХПК «МТС Намский» Крыжановский Е.К., «Көмүөл» СХПК Винокурова С.В., «Ленский нэһилиэгэ»; «Дьампа» б\х Суздалов Н.С., «Кырай» б\х Суздалов Н.Н., «Дайыһа» б\х Попова Н.И., ООО «Дайыһа» Слепцов П.К., ИП Слепцов А.П., ИП Слепцов И.П. – Бөтүг; ОСХПК «Хатас» Протопопова Е.Н. – 2 Хомустаах; ПК «Кытыл» Захаров Д.Д., «Аата» б\х Румянцев А.И., «Эрчим» б\х Сыромятников В.Е., «Эрэл» б\х Новикова Е.Г., «Чаран» б\х Куприянова А.Е., «Кэрэ» б\х Луккина М.В., «Чэрэ-кэ» б\х Дьяконова М.А. – Тубэ; «Боролоох» б\х Дьяконов А.И. – Фрунзе; «Баһылай» б\х Охлопков П.А., «Саһарҕа» б\х Охлопков Е.А., «Кырыый» б\х Татаринов А.И., «Толоон» б\х Слепцова А.В., «Чэчир» б\х Мухин Д.З., «Кырдэл» б\х Суханов В.В. – Хатырык

СҮРҮН БИРИС СҮҮЙҮЛҮННЭ



Быйыл сайын ыһыах
кэмигэр «Электра» ма-
һаһын бириестэрэ оон-
ньоммуттара. Онтон бу
соторутааҕыта Маймаҕа

нэһилиэгин олохтооҕо (Мо-
дугтан төрүттээх), бизс оҕо
таптаһаах ийэтэ Лебе-
дева Нюргуяна Петровна
«Таиланд на двоих» диир

супер бириинин сүүйэн
үөрүү-көгүү кынатанна.
Бэйэ информ.

Спорт – дьулуур, спорт – тулуур

ИЛЛАРИОНОВ БИРИИҢИГЭР

Атырдык ыйын 25
күнүгэр Мэнэ-Хаҥалас
улууну сүүрүүгэ рес-
публиканскай күрэхтэ-
һии А.П. Илларионов би-
риинигэр буолан ааста.
Барыта 10 хамаанда кы-
тынна, бу күрэхтэһиигэ
Намтан 4-дүө буолан кы-

тыннылар: Гоголева Надя
– 30 км (3-с миестэ), Бурна-
шев Андрей – ветераннар-
га бэйэтин дистанциятыгар
30 км (1 м.). Абсолютнайга
эдэрдэргэ – 2-с миестэ.
Флегонтов Саңдал (85-86
с. т.) – уолаттарга 1 м. (5
км). Никонов Айсен (87-88

с.т.) – уолаттарга 1 м. (5 км).
Бу ааттаммыт сүүрүк-
тэрибитигэр 2014 с. буолар
6-с спортивной оонньуу-
ларга улахан ситиһини
баҕарыабын.

**И. УВАРОВСКОЙ –
КҮРҮЛГЭН**

Сангарбат буолуохха сатамат

СЭРЭХПИТИН КҮҮҢҮРДҮҮҢҮБҮТ

Бу аныгы үйэбитигэр
араас үтүө, мөкү өрүттэри-
нэн «сайдыыты» бара ту-
рар кэмигэр олоҕорбут. Ол
курдук киин куораттарга,
Дьокуускайга да буоллун,
дьыһии-уоту атыһааһын-
на, куортамнааһынна ал-
бын докумуонунан, мүөт-
тээх тылларынан дьо-
ну албыннаан харчытын
ылан баран кураанаҕы
куустарааччылар, ол-бу
үлэҕэ тҕа ыччатын үлэ-
лэтэн баран хамнастарын
төлөөбөккө ытыс сотун-
нарааччылар, харчы иэс
ылан баран көхсүлэрин
көрдөрөөччүлөр, оонноҕор
атын киһи аатынан олох
атын киһи кредит ылыта
диир о.д.а. үгүс албы-
ны-түөкэйи онорор дьон
үксээн иһэллэрин туһунан
бары да көрө-истэ сыл-
дыабыт. Хата, биһиги тҕа
улууну олоҕор буолам-
мыт оннук дьон соччо суох-
тар дии санаабытым ханна
баарый, киһи улаханник
этиммэт, санаммат кэмэ
буолбут эбит.

Көр, миһигин бачча саас-
пар дылы бири да киһи
албынны илик этэ да,
түһээн да баттаппакка
сылдьан кэбээс баҕайы-
тык албыннаттым ээ. Ол
туһунан бар дьоммор сэрэ-
тэр кэриэтэ суруйдаһына
эрэ уоскуйуһубун.

Дьэ, ол курдук, бу күн-
нэргэ ааммын тонсуйбут-
тарыгар ким кэллэ диир-
биһэр РЭС-тан уоту бэ-
рбиэркэли кэллим диир

бири кыра, хатынгар, ха-
ра соҕус, үрдүкү иннин
4 тиһэ суох уол кириэн
кэллэ. Мин туруом дуо,
төлөөбүт квитанциялар-
бын аҕалан көрдөрдүм, ый
аайы төлөөн иһэр эбик-
кин диир ол быһыгар
хайбаата. Сотору лотерея
оонньоһуна буолар, дьон
арааһы бары сүүйэллэр
эһин диир. «Счетчигын
ханна баарый?» – диир-
битигэр хоско киллэрэн
көрдөр, кырдык-хор-
дьюк туох эрэ кумааһы-
га көрдөрүүтүн суруй-
да уонна бу счетчигын
олох урукку эбит, сананы
ылан туруортар, маны
көрдөхтөрүнэ ыстараап-
тыахтара диир буолла.

Кыһын дьингээх уот-
тар кэлэ сылдьан эмиэ ула-
рыттар дии сылдьыбыттар.
Ол иһин чэ-чэ, сырыы
аайы бири этитэн дии са-
наан, «эн уларытаһын дуо,
саҕа счетчик баар?» диир-
биһэр харчыгы 500 солк.
аҕал, мин билигин таһы-
нааһы ыалга уолум баар,
ол уоллуун оноруоххут диир
буолла. Мин харчыбын ой-
утан таһааран биэр, уолум
тахсан барда уонна суола
сойдоҕо ол.

Дьингэр, дьыала хар-
чытыгар буолбатах, мин
онтон туох да буолбап-
пын, кыһыта-абага, хайа
уонна ол киһи төһө ыалы
албынны биллибэт, ол
күн бири ыалтан таһан
эрэрин, иккискэ кириэн
эрэрин көрбүтүм, ол да
буоллар сэрэххэ диир-

мин аатын ыйыппыппар
Гоголев Иван Николаевич
дьяммин, дастабырыан-
нам №-рэ 427600, теле-
фонум 41-2-67 диирбитин
суруйан ыллым. Онтон
киһээлик ол нүөмэригэр
эрийэ сылдьыбытым, олох
тиэрэ сиргэ тиийдэ.

Обургулар, куһаҕаны
үтүктэллэрэ, сатыылла-
ра түргэнэ, кинилэр ки-
нэ буолан баран табыллан
иһэрэ. Онон кэлэр өттүгэр
сэрэнэн сырыттаһытына,
өйбүтүн-төйбүтүн булу-
нан, санаабытын сааһы-
лаан сылдьарбыт наада
буолбут уонна суут-сокуон
үлэһиттэрэ, полициялар
да буоллун, ити курдук
араас ол-бу түөкүн дьон-
но кириэн биэрбэт гына
тугу гыныахха сөбүн ту-
һунан нэһилиэнньэ били-
тигэр хаһыат нөҕүө сүбэ
биэрдэхтэринэ сатанар
буолбут.

З.И. ЕГОРОВА,
Нам

РЕДАКЦИЯТТАН:
Суругун аҕалытын кэн-
нэ бири чаас буолан ба-
ран Зинаида Ивановна
редакцията телефоннан
Энергосбыттан Гоголев
Иван Николаевич диир
киһи үлэлиир дуо? диир
ыйыппытын, онуоха ман-
нык киһи бу тэрилтэҕэ
олох да үлэлэбэттин ту-
һунан эпитетин иһитин-
нэрдэ. Онтон 41-2-67 диир
улуус дьаһалтатын эконо-
мика отделын телефона.



УБААСТАБЫЛЛААХ БЫЫБАРДААЧЧЫЛАР!

Саха республикатын Государственной Мунньабар Ил Түмэннэ Нам улууһуттан иккис депутаттаныххын бабарар буоллаххына «Биир ньыгыл Россия» партия иһин куоластаа!

„БИИР НЬЫГЫЛ РОССИЯ” ПАРТИЯ САХА РЕСПУБЛИКАТЫН ДЕПУТАТЫГАР 27 №-ДЭЭХ НАМНААҔЫ БЫЫБАРДЫЫР УОКУРУККА ТУРУОРБУТ КАНДИДАТТАРА



№ 1. Еремеев Алексей Ильич, 1973 сыллаахха кулун тутар 27 күнүгэр САССР Нам оройуонун Нам сэлиэнньэтигэр төрөөбүтэ. Дьокуускайга олорор. Урдүк анал үөрэхтээх. „Аэропорт Якутск” ААО генеральной директорун сүбөһитэ, «Биир ньыгыл Россия» партия чилиэнэ.



№ 2. Гладкова Татьяна Анатольевна, 1973 сыллаахха сэттинньи 13 күнүгэр САССР Нам оройуонун Түбэ сэлиэнньэтигэр төрөөбүтэ. Урдүк үөрэхтээх. Дьокуускай куоракка олорор. „Государственной уонна муниципальной өнгөнү онорор элбэх функциялаах киин” салайааччыта.



№ 3. Парников Николай Григорьевич, 1981 сыллаахха кулун тутар 27 күнүгэр САССР Нам оройуонун Ымыйахтаах сэлиэнньэтигэр төрөөбүтэ. Урдүк үөрэхтээх. СР үлэ-үэ уонна социальная сайдыыга Намнаағы управлениетын салайааччыта. „Биир ньыгыл Россия” партия чилиэнэ.



№ 4. Софронова Майя Романовна, 1974 сыллаахха от ыйын 1 күнүгэр САССР Нам оройуонун Нам сэлиэнньэтигэр төрөөбүтэ. Урдүк үөрэхтээх. „Намнаағы нэһиликтэр икки ардыларынаағы библиотека тиһигин” дириэктэрэ. „Биир ньыгыл Россия” партия чилиэнэ.



№ 5. Алексеев Александр Степанович, 1965 сыллаахха балаһан ыйын 16 күнүгэр САССР Нам оройуонун Нам сэлиэнньэтигэр төрөөбүтэ. Намга олорор. Урдүк үөрэхтээх. „Адезия” ХЭТ Нам улууһунаағы учаастагынан начальнига, „Биир ньыгыл Россия” партия чилиэнэ.

„БИИР НЬЫГЫЛ ПАРТИЯ” САХА СИРИНЭЭҔИ САЛААТА 27 №-ДЭЭХ НАМНААҔЫ БЫЫБАРДЫЫР УОКУРУККА ОФИЦИАЛЬНАЙДЫК ТУРУОРБУТ ИЛ ТҮМЭН ДЕПУТАТЫГАР КАНДИДАТА



Слепцов Николай Владимирович, 1976 сыллаахха муус устар 24 күнүгэр Саха АССР Нам оройуонун Хатырык нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Урдүк үөрэхтээх. „Биир ньыгыл Россия” партия Намнаағы салаатын секретара, „Биир ньыгыл Россия” партия Саха сиринээҕи Политической сэбиэтин чилиэнэ. Хатырык орто оскуолатын бүтэрэн, 1997с. М.К. Аммосов аатынан Саха государственнай университет педагогической факультетын физкультурнай салаатын бүтэрбитэ. 2008 с. Москватаағы государственнай администрирование институтун, 2012 с. Россия Президенин иһинэн Норуот хаһаайыстыбатын уонна государственнай сулууспа Академиятын бүтэрбитэ. 1997-1999 сылларга Дьокуускай куоракка «Сатал» профессиональной спортивной кулууп тренерэ, 1999-2000 сылларга Нам улууһун II Хомустаах спортивной дьиэтин, 2000-2003 сылларга Нам улууһун II Хомустаах орто оскуолатын директорунан үлэлээбитэ. 2003-2007 сылларга Нам улууһун Хатырык нэһилиэгин баһылыга. 2008 с. «Нам улууһа» муниципальной тэриллии баһылыгынан үлэлиир.

„БИИР НЬЫГЫЛ РОССИЯ” ПАРТИЯ САХА СИРИНЭЭҔИ САЛААТЫНАН МУНИЦИПАЛЬНАЙ ОРОЙУОННАР БАҢЫЛЫКТАРЫНАН ОФИЦИАЛЬНАЙДЫК ТУРУОРУЛЛУБУТ КАНДИДАТТАР НАМ УЛУУҤА



Ильин Альберт Иннокентьевич, 1963 сыл тохсунньу ый 13 күнүгэр Нам улууһун Нам сэлиэнньэтигэр элбэх оҕолоох дьиэ кэргэннэ төрөөбүтэ. 1980 с. Нам 1 №-дээх орто оскуолатын бүтэрбитэ. 1985 с. Новосибирскайдаағы тыа хаһаайыстыбатын институтун үөрэнэн бүтэрэн инженер-механик идэтин ылбыта. 1985-1987 сылларга Саха государственнай университетин уопсай техникескэй дьиссиплиинэлэр кафедраларын преподавателинэн үлэлээбитэ. 1987-1989 сылларга «Якутжилстройтрест» 5 №-дээх монтажтыыр салалтатын монтажнига. 1989-1992 сылларга Москватаағы инженернэй тутуу институтун аспирана. 1992-2000 сылларга «Конкорд» ХЭТ тутуу тэрилтэтин директорунан Дьокуускай куоракка үлэлиир. 2001 с. тутуу уонна архитектура министрствотыгар министр солбуйааччытынан аһаммыта. 2002 сылтан Саха Өрөспүүбүлүкэтин тутуу уонна тутуу матырыйаалларын промышленноһун Министрствотыгар министр солбуйааччыта. 2005 с. олоор дьиэ тутуутун уонна ипотечнай кредиттээһин Департаменын начальнига. 2008-2013 сылларга «Нам улууһа» муниципальной тэриллии баһылыга.

БАРЫ БИИРГЭ ОЛОХПУТ ТУПСАРЫН ТУҤУГАР!

(«Биир ньыгыл Россия» политической партия быыбардыыр фондатыттан төлөннө)

НОРУОТ «КУЛУТУН» ТАБА ТАЛЫАХХА, КҮҮСКЭ ҮЛЭЛЭТИЭХХЭ!

Убаастабыллаах быыбардааччы! Пенсионердар партияларын программатын салгыты билиһиннэрэбин.

Пенсионердар партияларын бастакы сорууда: үлэһит киһиэхэ сөптөөх хамнас, кэмэ кэллэбинэ сөптөөх пенсия төлөнүүтүн ситиһии. Ол инниттэн, Россия, ол иһигэр Саха сириг айылҕатын байын туһанааччылар, чааһынай, акционернай эбэтэр государственнай да тэрилтэлэр буоллуннар, бука бары, төрүт олохтоох норуоттарга анал рента төлүүллэрин ситиһии.

Иккиһэ: быыбардааччы быыбар кэнниттэн умнуллубатын туһугар, быыбардааччылар бэйэбит холбохпутугар кыттыһан, быыбар кэнниттэн норуот былааһын өссө күүскэ туһанаахпыт, талыллыбыт баһылыгы, депутаттары, политической партиялары кытта, эппит эрэннэриилэрин ирдэниэхпит, олохпутун түстүүр сокуоннары онорсууга, күүскэ үлэлиэхпит.

Ол курдук, билингэттэн, биһиги быыбардааччы уонна былаас хардарыта сыһыаннаһыларын түстүүр, "О взаимодействии с избирателями" диэн ааттаах, республика сокуонун бырайыагын оноро сылдьабыт.

Норуот былааһа быыбардааччыга баар, ону норуот бэйэтин туһугар туһанарын

ситиһэр инниттэн, республика быыбардааччыларын холбохтун салгыы сайыннаран, көмөлөһөн, быыбардааччылары кытта бииргэ үлэлээһин пенсионердар партияларын биир сүрүн сыала сорууда буолар.

Үсүһэ: Российской Сир кодексатын 28 ыстатыйатынан, омук дьонугар сир атыыланьыта олохтоммутун, Россиянарда ордук Саха сиригэр олоороччуларга олус кутталлааһын быһытынан, отой сыһа сокуон диэн сыаналыбыт.

Бэйэбит да санаан көрүн, бу сокуонга олобуран, омук олигархалара, халын харчылаахтара сирбитин барытын атыылаһан ылан, туох да сэрии тайма тэрийбэккэ Россияны бас билэр кыахтаналлар буолбатах дуо?

Ол иһин, омук дьонугар сир атыыланьытын, атын дойдуларга курдук олох буолуларын ситиһии пенсионердар партияларын биир сүрүн сыала сорууда буолар.

Төрдүһэ: омук дьон олох элбээн эрэллэр, онуоха эбии, Саха сириг сиртэн хостонор айылҕатын баайын туһага таһаараары үтүмэн үгүс үлэһити, үчүгэй дьиэни, үрдүк хамнаһы биэрэн туран күргүөмнээхтик көһөрөн аҕалаары миграционнай политиканы оноро сылдьалларын, бары билэбит.

Урут даһаны оннук этэ,

холобура Намга сельхозтехника эрэ тэрилтэтигэр элбэх этээстээх куоратты усулуобуйалаах икки таас дьиэлэри анаан туһуттара күн бүгүнүгэр диэри дьонго туһалы туларал.

Оннобуор оройуоннай коэффициеннары олохтоохторго очугуй, кэлиилэргэ ботуччу буоларгына онорбуттарын бары билэбит.

Оннук буолбатын туһугар, пенсионердар партиялар миграционнай политика, аан бастаан олохтоох үлэһит дьонго, атын сиртэн аҕалылар дьону кытта тэн усулуобуйа оҥоһуллан үлэлиир кыах бэриллээхтээгин, ол эрэ кэнниттэн атын дьон аҕалылаахтара ситиһэр сыаллаах.

Бэсикэ: бүгүн былааска олоорор түөрт политической партиялар: Единьдэр, Сирдээхтэр, ЛДПРдар уонна Коммунистар, Саха сиригэр олоороччуларга, айылҕабыт кытаанах климатын иһин хамнаска уонна пенсияга эбиллэр севернэй диэн ааттанар надбавкабытын, хотугу түөрт оройуоннарытыттан атыттарга, адыс сотторор туһунан сокуону оноро сылдьаллар.

Оччотугар, Саха сириг атын улуустара, ол иһигэр, Нам улуунун үлэһиттэрэ уонна пенсионердара ылар хамнаһытыттан уонна пенсиябытыттан түөрт уон бырыһааннаах севернэй

надбавкабыт сотуларгыгар тийэр.

Холобура, уон тыһыынча хамнастаах эбэтэр пенсиялаах буоллаххына, түөрт тыһыынчата суох буолар кутталлаах, бу төһө сөп сокуонуй?

Пенсионердар партиялар манньк сыһа сокуону, тыйыс климаттаах саха сиригэр олоорор дьонго, бука барыларыгар улахан охсууну онорор диэн улаханньк утарсар, үлэһиттэри, пенсионердари көмүскүүр күүстээх үлэни, быыбардааччылардыын көмөлөөн ытар сыаллаах соруудахтаах.

Алтыһынан: соторутааһыта, эмиэ бу түөрт политической партиялар бултааһына сыһыаннаах сокуон онороннор, Саха сириг, Россия да булчуттарын бултуур сирдэрин, арендага атылаан чааһынай дьонго биэрэн, айылҕабытыгар тахсан бултуур, сынньанар быраппытын быһан кэбистилэр. Бу сокуон күүскэ үлэлээн бардаһына, саха дьонго төрөөбүт төрүт дойдубутугар, сирбитигэр - уопутугар, хаһаайын бырааба суох, ааһар ыалдыт, хонор хоһоно буоларбыт туох да саарбаҕа суох. Оттон сирэ суох омук суох.

Ийэ куттаах, тон уус саха дьонго, түн былыргыттан, мамонт диэн ааттанар сүдү булду бултаан сылдьыбыт, таас очуостарга,

үйэлэр тухары суураллыбатах, ойуу-бичик суруктары хаалларбыт, улуу булчуттар сыдыааннара буоларбыт быһытынан дойдубутун тоҕо туран биэриэхтээхтиг диэн санааннан салайтаран, булт туһунан сокуон 35 ыстатыйатыгар олобуран, бултааһынга сыһыаннаах государственнай полномочианы бэйэни салайыныы органнарыгар, олаата олохтоох дьонго, булчуттарга биэрин диэн этиибитин, Ил Түмэнгэ үлэлээбит, түөрт партияларбыт: единыйдар, сирдээхтэр, ЛДПРдар уонна Коммунистар депутаттары ылымматылар, аккаастаан кэбистилэр, сахалары сирэ суох хааллардылар.

Ол иһин, пенсионердар партиялар, ийэ куттаах тон уус саха омуга сирэ суох хаалан симэлийбэтин, сүппэтин туһугар, булт туһунан сокуонга тирэҕирэн, булка сыһыаннаах государственнай полномочианы, бэйэни салайыныы органнарыгар, ол аата олохтоох дьонго, булчуттарга биэриини ситиһэри биир сүрүн сыалынан-соруудаһынан ааһынар.

С.И. ТОСКИН,
пенсионер

(Пенсионердар партияларын туһунан салгыы бэчээттэниэ)

(«Пенсионердар партиялар» политической партия быыбардыр фондатыттан төлөннө)

«БИР НЬЫГЫЛ РОССИЯ» ПОЛИТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ ТУРУОРБУТ «НАБЕРЕЖНОЙ» ОКРУГТАН ДЕПУТАККА КАНДИДАТ

БИОГРАФИЯТА:

Саха АССР Амма оройуонугар Алтан сэлэиннэтигэр кулун тутар 26 күнүгэр 1954 сылыгар төрөөбүтэ. Үрдүк анал үөрэхтээх, кэргэннээх, икки уоллаах, икки сиэннээх. Улуус мунньаһын II-III созыв депутатта, тугуу, ЖКХ, предпринимательство комитетын бэрэссэдээтэлэ, правовой комитет бэрэссэдээтэлин солбуйааччыта.

1972 с. – тракторист, СПТУ, 1974-1977 сс. – Өлүкүмэтээҕи тыа хаһаайыстыбатын техникумун бүтэрэн Алтаннааһы СПТУ-га механигынан үлэлиир, 1979 с. – кэргэн ылан Нам улуунугар көһөн кэлэн СПТУ-2 мастарынан үлэлиир, 1980 с. – Намнааһы «Сельхозхимия» механигынан, мехотряд начальнигынан, кылаабынай агрохимигынан үлэлиир, 1990 с. – ПО «Намскпропромхимия» бэрэссэдээтэлинэн үлэлиир, 1993 с. – «Быйан» САО генеральной дириэктэрэ, 2006 с. – «Быйан» ООО дириэктэрэ, билингэ дьылы.

«Север» кварталга депутатынан үлэлиир бириэмэтигэр уулусса уотун, 2 км. телефон кабелин гартарыта, ГРП туруорсубута, сайынгы водопровод ситимэ тардалларыгар үлэлэспитэ, созуруу АЗС кварталыгар үрдүк күүрүүлээх гааһы намтатар үлэтин ыһтан, чааһынай секторга гаас киирэрин ситиспитэ, ону таһынан «Север» квартал уулуссаларын ямочнай өрөмүөннээн, уулусса өрөмүөнүн үлэтин ыһта.

Рынок бириэмэтигэр тэрилтэни ыспака, атын хайысханан үлэлиир тэрилтээбүтү, коллективтин тутан, суол онорутунан, өрөмүөннээһин үлэтин онорор, тутууга да үлэлиир. Таастаах-Искра, Нам-Түбэ суолун 28,872 км. онорторбута

2006 с. «Лучший проект социально-ответственного бизнеса» номинацияга лауреат үрдүк аатын ылбыта. Саха Өрөспүүбүлүкэтин президенин иһинэн оҕо уонна дьиэ кэргэн комитетын быыстапкатыгар кыайылааҕа. Үөрэх бастайааннай попочителэ.

Туруулаһар сүрүн хайысхалара:

1. Эһиил Нам улуунугар буолар Са-



**ОКОРОКОВ
РУСЛАН
ЕГОРОВИЧ**

ха сириг норуоттарын 6-с спортивной ооньууларыгар бэлэмнээн Чернышевская, Аммосов уулуссаларын асфальтааһын оноруохха. Заложной, Набережной, Ленскэй, Минияров, Ойунскэй, Колмогоров уулуссалар өрөмүөннэри оноруохха.

2. «Набережной» түөлбө дьиэлэрин таһын тупсарыы, уулусса уотгарын элбэтии, водопровод киллэри, тротуарнай плитка оноруу.

3. Саас айы халаан уутттан эмсэҕэлээбэт туһуттан Нам селотун биэргин (Ленскэй уулуссаны) бөбөрөтүү үлэтин ыһтарга, Нам улуунун ууттан көмүскүүр уопсай программатыгар киллэрэргэ.

4. «Ким да умнуллубат, туох да умнуллубат» диэн этиигэ кыттыһан туран сэрии ветераннары аллэтыгар, сэрии тулаайахтарын ааттарын үйэтитэр үлэбин салгыабын.

5. Улэ хайысхаларын элбэтэн нолуок базатын кэнэтэн улуус бюджетин олохтоох дохотугун улаатыннарары.

6. «Биир ньыгыл Россия» политической партия «Россия суоллара» программатыгар муниципальной суоллары тутууну туруорсарга (Нам-Искра-Салбан), (Нам-Искра-Таастаах). Капитальной өрөмүөн Нам-Хатырык-Маймаҕа-Түбэ.

7. Эдэр специалистарга уонна эдэр ыалларга 35 саастарыгар диэри толору хааччыллылаах дьиэ тутуллуутун (ипотеканан тыа сиригэр) сокуонун онорон уонна ылартаран «Биир ньыгыл Россия» политической партия программатыгар киллэртэрэргэ.

8. Быыбардааччыларбын кытта кварталга бирдэ көрсүһүү уонна кинилэр наакастарынан очуот оноруом. «Набережной» түөлбөни кытта сибээстэһиэм, туох кыаһым баарынан көмө-күүс буолуом.

Буолаары тулар быыбарга бары көхтөөхтүк кэлэн, окуруктук, улуускут сайдарыгар, сөптөөх быһаарыныыны ылан куолаһытын биэрэргитигэр ыһырабын.

Р.Е. ОКОРОКОВ,
депутатка кандидат

(Улуус сөбүтүгэр депутатка кандидат Р.Е. Окороков фондатыттан төлөннө)

Роспотребнадзор предупреждает

По информации средств массовой информации в Китайской Народной Республике пресечено изготовление и реализация под видом полуфабрикатов из говядины и баранины мясных полуфабрикатов с использованием мяса крыс и лисиц, являющихся природным резервуаром возбудителей ряда опасных инфекционных заболеваний.

В мае Министерство здравоохранения Италии направило в Европейское агентство по безопасности продуктов питания уведомление об обнаружении в ходе плановой проверки вируса гепатита А в замороженных ягодах (ассорти), завезенных из Болгарии и Нидерландов. Производитель продукции – канадская компания OVERWATEA FOOD, дистрибьютеры в Европе – болгарские и голландские фирмы. Партия ягод была изъята из оборота на территории Италии. Вместе с этим не исключается возможность поставок указанной продукции в страны центральной и восточной Европы, в том числе и в РФ.

В Нидерландах при осуществлении производственного контроля в замороженной малине обнаружен Норовирус GII. Производитель продукции – Oerlemans Foods Netherlands B.V. (Нидерланды), поставщики – Oerlemans (Польша) и Handlowo-Produkcujno-Usugowa KALTRUSSp. J. (Польша), срок годности – 01.11.2014, номер партии – 4052332. Расследование

ОСТЕРЕГАЙТЕСЬ ИНОСТРАННЫХ ПРОДУКТОВ



проведенное 10.06.2013 г. на заводе «Oerlemans Foods Siemiatysze Sp.» zo.o (Польша), показало, что голландские фирмы. Партия ягод была изъята из оборота на территории Италии. Вместе с этим не исключается возможность поставок указанной продукции в страны центральной и восточной Европы, в том числе и в РФ.

По официальной информации властей новой Зеландии молочная продукция компании

«Fonterra», используемая для приготовления детских смесей, может содержать возбудитель ботулизма. Потенциально загрязненная продукция: – Nutricia Karicare Infant Formula Stage 1 (для детей с момента рождения). – Nutricia Karicare Stage 2 Follow-on formula (для детей от 6 месяцев).

В связи с этим ТОУправления Роспотребнадзора информирует о недопущении употребления в пищу указанной продукции;

– в случае выявления вышеуказанных продуктов информировать ТО Роспотребнадзора, по адресу с. Намцы, ул. Эверстова, д. 10, либо по телефону 8(41162) 43-0-25.

Роспотребнадзор Намского улуса

КЫАЛЛАРЫ ЭРЭ КЭПСИЭХХЭ, ҮТҮӨНҮ ЭРЭ ЧОРБОТУОХХА

Ааспыт нүөмүргэ улус баһылыгар кандидат А. Ильини өйүүр бөлөх «Кыаллыбаты эрэ кэпсиир, куһаҕаны эрэ чорботор сайдыыга тирдибэт» диэн ыстатыйатыгар хардар-бакка хааллахха хайдах эрэ сатамныта суох балаһыаньа үөскээтэ. Манна өйүүр бөлөх хайдах сааһылаабытынан биир-биир эппиэттээр ордук буолсу.

Бастакытынан, биһиги кандидат Атласов сокуону кэһэн сууттаммыт, улус хаһыата ыстарааптаммыт диэн ааҕааччыга, ол эбэтэр быыбардааччыга, сыһа өйдөбүлү соннообуттар. Бу дьыалаҕа суукка үгсүүнү кандидат Ефимов А.П. түһэрбитэ, быыбар иннинээҕи агитацияҕа сокуону кэһи тахсыбыт диэн ис хоһоонноох. Быһаччы этэбит, атырдык ыйын 10 күнүгэр Нам оройуонун суутугар, ол кэннэ атырдык ыйын 20 күнүгэр Республика Верховнай суутун коллегиятыгар бу үгсүү, ол кэннэ ааһынны көрүллэн баран ханнык да быыбар сокуону кэһи тахсыбатах диэн түмүктээһин буолла. Ол эбэтэр кандидат Ефимов үгсүүтэ олово суох диэн өйдөнөр. Итинник быһаарыы кэннэ редакция даҕаны ханнык даҕаны 5 тыһыынчаҕа ыстарааптаммаҕа чуолкай. Бу А. Ильин штабын тоҕо наһаа долгуттай? Билигин А.П. Ефимов хайаларын интэриэйнигэр сууттаһыны саҕалаабыта дьээнкэрдэ буолбатах дуо?

Иккиннинэн, бу атырдык ыйын 14 күнүгэр тахсыбыт ыстатыйаҕа, чаччы матырыйаал страницаларын булкуйуу баарын аһаастык билиммипит. Онуоха Ильин штаба кырдыгынан

этитэн дуу, атын туох төрүөттэн дуу тоҕо маны хабаан араас сыанабылы биэрдэй? Этэллэрин курдук сэрэйиэххэ сөп онно ахтыллар сурахтар-сэдьыктар хайа аантан тахсан баралларын. Биһиги штабытыгар ханнык да кыһырсыы, иһирдьэ-таһырдыа бырахсыы тахсыбатаҕа, оннук сураҕы Намы тилийэ ким көтүпүтүн ааҕааччы (быыбардааччы) бэйэҥ сыаналаа.

Үсүһүнэн, «Энсиэли хотуннара» рынок үлэһиттэрэ илии баттаабыт ыстатыйаларын ырышпыттар. Биһиги санаабытыгар бу рынокка үлэли турар предпринимателлэр син биир үлэһит тэнэ сыаналананнахтарын сөп курдук. Биһиги бу рынок коллективин үлэһиттэрэ диэбиппит эбитэ буоллар олох атын харгытына үөскээн тахсар. Редакцияҕа бу рынок салайааччыта опровержение биэрбитэ тахса илигэр биһиги штабыт туох сыһаннааҕый? Аны биһиги штабыт чилиэнэ В. Попова «тохтуу түһэн баран» кириэн ыраас илиискэ илии баттаабыт диэн сымыйатын харахытынан көрө итэҕэйин. Чаччы оннук эбитэ буоллар рынок предпринимателлэрэ биһиэхэ кэлэн претензияларын тоҕо эппитилэрий?

Төрдүһүнэн, кандидат В.В. Ядреев төлөбүрдээх миэстэтигэр «Куолаһы хайытыы, биһитэр административнай ресурс хайдах үлэлирий?» диэн ыстатыйаҕа ингибитер, биһиги штабытыгар сыбаабыттар. Сэрэйдэн, сабадалаан көрөн кими баҕарар, ханнык баҕарар буруйга-сэмэҕэ сыбаахха сөп. Ол эрээри быыбар курдук эппиэттээр хампаан-

һаҕа итинник мээһэ тылынан бырахсар, оонһуур табыгаһа суох. Биһиги А. Ильини өйүүр бөлөххө сүбэлэ этибит – туғу эрэ сөпсөспөт түгэнгитигэр хайаларын баҕарар кытта цивилизованнай ньыманан, суут нөҕүө, быһаарсыахтыын сөп. Ол этэргит курдук «бөрүкүтэ суох хар-

кэллибит, ону дьон-сэргэ даҕаны бэлиэти көрөн кэрэхсибиһири этэллэр. Улууспутугар итэҕэс-быһаас элбэбин күннэтэ көрө сырыттарбыт даҕаны манна чопчу кандидат А. Ильин буруйдаах диэн биһиги кандидатпыты итэрибит тухары биэр да тылы быктара илик, этэр да санаата суох. Тоҕо диэтэргит, кини бэйэтин программатын уонна былааннарын кэпсиригэр онто да суох бириэмэ тийибэт.

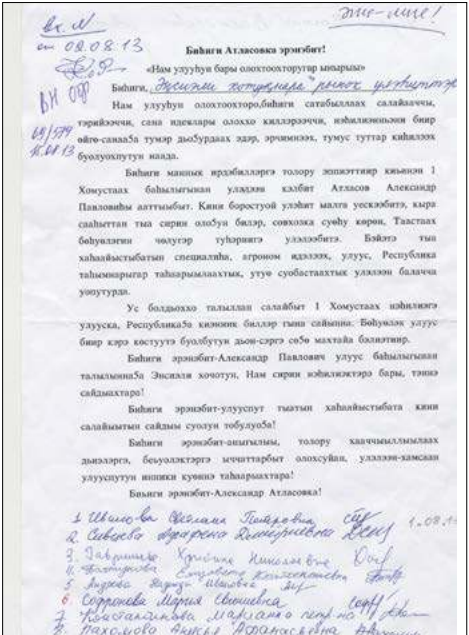
«Көйгө, мааны, боростуой дьон» диэн тыллар литературнай тыллар буолаллар, бу кими да өһүргэтэр үөхсүү тыллар буолбатахтар, мань этэн турар кандидат бары нэһиликтэри тэнгэ тутан, тэнгэ сайыннарар ордугун, ол кыалларын мэлдьи кэпсири. Ону сөбүлэспэт буоллаххытына ол бэйэбит позициябыт буолар, биһиги онно туох да диэн сыанабыл биэрбэппит. Оттон биһиги кандидатпытын «үлэһиттэр үлэтин бэйэтэ эрэ онорбутун курдук кэпсээтэ сыһа» диэни олох өйдөөбөтүбүт. Ханнык кандидат быыбар иннинээҕи агитациятыгар үлэһиттин толору кэпсиэ суохтааҕый, «туғу да үлэһиттэри, барытын атыттар онорбуттара» диэн кэпсири кандидатты дьонно «бу эрэйдээх ылдыр дуу, хайдах дуу?» диэн бөрүкүтэ суох сыаналыахтара турдаҕа. Биһиги санаабытыгар кандидат А. Ильин үлэһиттин ыһа-тоҕо кэпсири буолуохтаах, оннук буолуохтаах да буоллаҕа.

Бири эрэ сөбүлэһиэхпитин сөп – атын улуустарга: Мэнэ-Хаҥаласка, Аммаҕа, Тааттаҕа да буоллун баһылыктар иккилии-

үстүү болдьоххо олорон таһаарылаахтык, хоннохтоохтук үлэлээн улуустарын инники кирбиилэргэ таһаараллар. Оттон ааспыт сүл көрдөрүүлэрэ, хомойуох иһин, биһиги оппонеммытыгар дьон улахан биһирэбин ылбата буолуон сөп. Онон манна туох да сонумсахтаны суох, улууспут дьон-сэргэтэ төрөөбүт түөлбөлөрүн, бэйэлэрин үлэлэринэн, ситиһилэринэн кини туттуохтарын олус диэн баҕараллар өйдөнөр. Онуоха ис кыахтар баалларын биһиги кандидатпыты Александр Атласов биэр чопчу бөһүөлөккэ таһаарылаах үлэтинэн толору дакаастаата. Мань биһиги улуус таһымыгар өйөөн, өйдөөн өрө таһааран, кини тула айар дьобурдаах, патриоттуу санаалаах дьон-түмэн экономика бары салааларыгар үтүө өттүнэн уларытылары таһаардыгына намнар ааттара аар-саарга аатырыа этэ, улуу дьоммут Максим Аммосов, Илья Винокоров үрдүк ааттарын өрө тутуспут.

Күндү быыбардааччыларбыт! Биһиги кандидатпыты былааннара чуолкайдар, чопчулар, дьаныардаахтык үлэһиттэри, биһиргэ түмүстэххэ туолар кыахтаахтар, улууспутун инники кирбиигэ таһаарар соруктаахтар. Балаҕан ыйын 8 күнүгэр сөптөөх быһаарыны ылынан куоласкытын Александр Атласовка биэр кини курдук биэрэргитигэр, улууспут, хас биридибит тус олово тупсарын, сайдарын туғугар эрэллээх хардыы оноробут!

Нам улууһун баһылыгар кандидат А.П. Атласов өйүүр бөлөх
(«Нам улууһа» МТ баһылыгар кандидат А.П. Атласов быыбардыр фондатыттан төлөннө)



тытына, бутуйуу элбэх» диэнгэ туох да дакаастабыла суох, тус санаа, сэрэйдэ нөҕүө атын кандидаты сирэй-харах анһар төһө сирдээҕий?

Бэсһинэн, биһиги өйүүр бөлөхпүт уонна кандидатпыты ханна да сырытталлар, кими да кытта көрүстэллэр оппоненарбыт туһунан туох да диэн куһаҕан тылы, араас кириитикэни баччаанга диэри эппэҕкэ

ТУТУУНУ – ЭТ-ҮҮТ ХАРЧЫТЫНАН

2008 с. баһылыгынан талыллан баран А. Ильин тыа хаһаайыстыбатын өрө тардар былаанын биэр туус куоһурунан «Эт-Ас» диэн тэрилтэни баар гынар. Онон Аппааныга хайа баҕарар волейболист ымсыырар кини, үрдүк хотону тутуу саҕаланар. Манна 10 мөл. солк. курдук үп ороскуоттанара биллибитэ, тыа хаһаайыстыбатын министрэ С.С. Охлопков анал бирикээс таһааран бу хотон тутуутун ороскуотун агарын биэриэм диэн эрэннээр, сүл бүтүөр диэри 2 мөл. солк. бэриллээх, атынын кэлэр сылга тиксэриэхпит диэн этэр. Горнайтан П.К. Слепцов биригээдэ кэпсэтэн аҕалан үлэ саҕаланар, ол туһунан хаһыакка сырдатыллан турар. Министр Граф Биэрэгэр үөрүүлээх тэрээһингэ бу бирикээһи «Эт-Астарга» туттарар.

Бу кэмгэ хотон матырыйаалын атылаһытыга, тутуу аччылар хамнастарыгар ыктары саҕаланар. Учредитель – улуус дьаһалтата «Эт-Астарга» эти нэһилиэнньэттэн тутууга 3600 тыһ. солк. бэриллэр, онтон 2 мөл. тутуу ороскуотун сабыыга биэрин диэр, эбитин эһиһил кэлэр 3 мөл. солк. тэрилтэ сайдыытыгар туһанааххыт диэн үөрдөр. «Министр бирикээһэ баар, 2 мөл. солк. сотору ылыаххыт, ону сүөһү туттарбыт дьонго үлэриэххит» диэни ылынан «Эт-Ас» салалтата бу 2 мөл. тутуу аччыларга биэрэн кэбиһэр. Аны туран хотону тутууга атылаһылыбыт полистирол, утеплитель курдук матырыйааллары «Эт-Ас» салайааччытын аатынан ылбыттар, онон эмиэ олуттарбыт.

Нэһилиэнньэттэн сүөһү бөҕө туталлар, 1,5 мөл. солк. (били 3600 тыһ. солк. бэриллэбиттэ-

тэн) бастаан туттарбыттарга түнгэтэллэр, ол кэннэ министр харчыта сииктии симэлийэн «Эт-Астарга» ыарахан кэмнэр үүнэллэр. Бу 11 ыйы быһа, 2010 с. балаҕан ыйыгар диэри соһуллар. Судургу суоттааһынна 70-ча ыһаҕы туттарбыт 50-ча киһи 30-туу тыһ. ылыахтаах эбит. «Эт-Ас» салайааччытын телефонуна, дьиэтигэр тийэ кэлэн ыгаллар, хайаахтарай, туттарбыт сүөһүлэрин этин ылыахтарын наада буоллаҕа.

Ити кэмгэ хотону туттарбыт, эт харчытынан төлөһүт улуус баһылыга кэлэр-барар делегацияларга саҕа хотону көрдөрөр, тыа хаһаайыстыбатын өрө тутуу туһунан түөһүн тонсунар. Кини манна төрүт да сыһыана суох буолан тахсар, ханнык да дьаһалы таһаарбатах, туохха да илии баттаабатах, буруй барыта «Эт-Астарга» анһыллар. Мантан салгыы «Эт-Ас» «Туймаада-Лизинг» иэс-күүс бөҕөҕө тэбиллэн, манна пеня ааһыллан, эбитин «Алмаэргизбаантан» ылбыт кредитин кыһан төлөөбөккө отой да ыла аатыттан аһар турукка кириэр.

Аны австрийскай ынахтары аҕалан Модут хотонугар халаабыт «Тунал» диэн ааттаах тэрилтэ «Росагролизинг» сөвүмэр иэскэ-күүскэ баайыллан бүгүнгү туругунан 120-чэ мөл. солк. биэрэрдээх олорор. Бу курдук улуус баһылыга, кини бастакы солбуйааччыта 5 сылы быһа тыа хаһаайыстыбатын манник «өрө тардан» кэллилэр. Депутатка кандидатынан турбут бастакы солбуйааччы австрийскай ынахтарга, герefeller сүөһүгэ интэриэйэ олох да сүппүт курдук, аны Модут Харбайытыгар бизоннары аҕалан ии-

тэр былааннаах. Мэнэ-Хаҥалас Павловскайыгар таһаарынай-хаһаайыстыбаннай базалары туттаран тимири суолунан Намтан тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйатын атын улуустарга, республика таһынан тийэртээр былааннаах. Бу базаларга ол 200-чэ төбө австрийкалары, герefellerдары туттарыахпыт, ол кэннэ?

Иккиэннэрин былааныгар Нам улууһугар суукка 10 т үүтү переработкалыр пишекомбинаты тутарга диэн киллэриллибит. Оттон олох соторуааҕыта «Эрэл» СХПК тыа хаһаайыстыбатын министерствотыгар Намна комбикормовай собуот базатыгар пишекомбинаты тутууну туруорсубутун өйөөн 50 мөл. солк. көрбүттэрэ биллэр, ол эрээри улуус баһылыга бу пишекомбинат хайаатар да Аппааныга тутулуохтаах диэбитигэр тыл тылга кирисибэккэ ити 50 мөл. солк. Тааттаҕа эмиэ пишекомбинаты кэнгэтэн тутууга баран турар.

Аны үүт харчытыгар кирдэххэ 2011 с. кулун тутарга улуус баһылыга хас да тэрилтэни ыһыгар «Эрэл» СХПК-тан 10-ча мөл. солк. ылан онно-манна туһаналларыгар дьаһайбыт. Тута этиэххэ наада бюджеттэн «Эрэл» СХПК-ға кэлэр үүт тутуу аччыларга субсидия быһытынан бэриллэр харчыны атын ханнык даҕаны ыстатыйаҕа халытыллыа суохтаах, ити бюджет кодексатын кэһи буолар. Манник кэпсэтии түмүгэр 34/11 №-дээх ыам ыйын 6 күнүттэн үс өрүттээх Сөбүлэһинэн «Намгазстрой» ПМК-ға (Федоров А.А.) 200 тыһ. солк., «Слепцов П.К.» ИП-га икки төгүллээн 1-дии мөл. солк. бырыһыана суох, «Бастын+» СХПК-ға 798

тыһ. 515 солк., «Выставочный зал» ХЭО-ға медицинскэй миэбэли аҕалыахтааҕар 1 мөл. солк., «Хатын Арыы» МСХП ХЭО-ға (Бурнашев В.В.) 300 тыһ. солк., эмиэ «Намгазстрой» ПМК-ға бырыһыана суох иэс бэрээдэтин 1 мөл. солк., «Уйгу» ХЭО-ға 4 мөл. солк. бырыһыана суох иэс, «Мальцев И.В.» ИП-га ГСМ-ы поставкалыырга дуоҕабар быһытынан 500 тыһ. солк. – уопсайа 9 мөл. 898 тыһ. 500 солк. бэриллибит.

Маны прокуратура бэрэбиэркэлээн бюджет үбүн анылан буолбакка тэрилтэлэргэ бырыһыана суох иэс биэри тахсыбытынан бюджеткэ хоромньуну суох онорорго, бэриллибит үбү суһаллык төннөрөргө диэн 2011 с. балаҕан ыйын 23 күнүгэр предствление түһэрэр. Бу кэмгэ үүттэрин харчытын кэтэһэ сатаан баран кэмигэр ылбатах үүтү тутуу аччылар араллааны тардаллар (эмиэ били «Эт-Аска» курдук), сорох тэрилтэлэр прокурор ороскуотун кэннэ харчыларын сыһан-соһон да буоллар төннөрөллөр, арай «Слепцов П.К.» ИП 1 мөл. солк. бырыһыана суох иэһин төннөрбөккө билигин «Эрэллэр» сууттаһа сылдьаллар. Ити курдук «Хатын Арыы» МСХП (Бурнашев В.В.) 300 тыһ. солк. ылбытытан 50 тыһ. солк. ситэри төннөрбөккө эмиэ суут нөҕүө быһаарсаллар.

Дьингэр, от ыйын 1 күнүгэр диэри бу үп «Эрэлгэ» төннүөхтээх этэ, ону ылбыт дьон туттан кэбиһэн баран атын үлэлэриттэн дохуот киллэрэн иэстэрин төннөрүөхтэригэр диэри бачача бириэмэ аһара эрдэттэн сэрэйиллэрэ. «Уйгулар» бу ылбыт 4 мөл. солк. Көбөкөн-Арбын бөһүөлөктэрин икки

ардынааҕы суолу онорууга туттаары кыттыгас «Быйан» уонна «Намавтодор» тэрилтэлэргэ 1-дии мөл. солк. ытыгар, бэйэтигэр үлэтин төлөбүртүгэр 1 мөл. солк. илдэ хаалар, 1 мөл. солк. уматыкка хаалар.

Аны туран улуус дьаһалтата бу үлэлэргэ аукцион ыгытаахтааҕа уһаан-кэнгээн үлэ бүһүтүн, толорулулубутун кэннэ кэмниэ-кэнэҕэс 2011 с. ыкса күһүнүгэр ыһытаннар (бу эмиэ сокуону толоостук кэһи буолар) «Уйгу» бу конкурсу кыайар, ылбыт харчытын 2011 с. ахсыннытын бүтэһин күннэригэр «Эрэлгэ» төннөрөр. Маныаха диэри сэтинни, ахсынны ыйдарга «Уйгулары» ОБЭП-ка уонна прокуратураҕа хаста да ыһыран доһуруостууллар, быһаарыы ылаллар.

Оттон «Эрэл» СХПК баһылык тылыгар кириэн бюджет сокуонун манник кэспитин иһин сор хаанын сордууллар, бэрт кыраттан холобунай дьыалаҕа эриллбэккэ хаалар. Оттон улуус баһылыга? Кини эмиэ кытыыга көрөөчү буолан хаалбыт, Кыһыл Дэрэбинээҕэ паарканы туттаран ыһаҕы ситиһилээхти кытыгар, кыра-улахан объектары ыһсарар, дьон-сэргэ махтаһылар, ол иһигэр харчыларын ылбакка сылдыр үүт туттарааччылартан эмиэ.

Дьэ, ити курдук тутуу аччы А. Ильин атын дьону уган биэрэн, чуут холобунай дьыалаларга эрийтэрэ сыһан баран бэйэтэ кураанах хаалар, эбитин чиес-бочуот бөҕө буолар. Бу сырыыга баһылыгынан хааллаҕына өссө хас кинини саарбах дьыалаларга үктэтэрин ким били баарай?

В. ПОТАПОВ

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ НАМ УЛУУҔУН ОЛОХТООХТОРО!

Биһиги, Намнааҕы киин-эммит балыһа үлэһиттэрэ, бу буолаары турар балаҕан ыйын 8 күнүнээри быыбарга 27 №-дээх Намнааҕы быыбардыыр уокурукка Ил Түмэн Государственной Мунньах Депутатыгар кандидатынан Н.В. Слепцов турбутун бука бары биһиритбит.

Николай Владимирович улуус дьаһалтатыгар социальнай эйгэни, кэлин тыа хаһаайыстыбатын сайдыыта. Биһиги кинини ханна да үлэлээтэр туох баар билиитин, сатабылын ууран туран үтүө суобастаахтык үлэлиир салайааччынан аадыбыт.

Николай Владимирович төрөөбүт сириттэн-буоруттан тирэнэн үүнэн тахсыбыт, харыс да сири хамсаабакка дойдута, Намын сирэ сайдаргыр үлэһиттэр ыччаппыт буолар. Кини дьовус тэрилтэттэн сафалаан бу улахан эппиэттээх бүтүн улууҕу дьаһайар-салайар үлэһит тийиһэ үүннэ-сайынна. Салайар үлэ кириллиһин дабайарыгар хас үктэлин аайы сөп түбэхэр үрдүк үөрэхтэри, государственнай салайар үлэ Академиятын тэҥинэн үөрэнэн бүтүрдэ.

Улууска дорубуйа харыстабыла сайдытыгар Николай Владимирович өгөтө улахан. Улуус полиликниката тутулуутугар баһылыкпыт Альберт Иннокентьевич Ильинныын туруоруу, ту-

туу, материальной-техническэй базатын хангаты үлэһит барытын түргэн кэмгэ уонна хаачыстыбалаахтык тэрийдилэр. Билигин намнар-га биһиэхэ дьин-чакчы до-руобуйа киинэ баар буолла, үлэһиттэргэ, дьонно-сэргэбэ эмтиргэ, көрдөрөгө сөптөөх усулуобуйа тэрилиннэ. Улууспут дьаһалтата өссө саҥа роддом тутуохпут диэн үөрдэр. Аҥардас бу холобур-дар биһиэхэ үрүн халааттаах үлэһиттэргэ улууспут өттүт-тэн улахан болдомто баарын туоһулуур. Маны таһынан учаастактаагы балыһалар, ФАП-тар тутулла тураллар.

Биһиги дорубуйа харыстабылын үлэһиттэрэ, Н.В. Слепцов Ил Түмэн депутаты-гар кандидатуратын өйүүбүт, итиэннэ манньк төрөөбүт дойдутун патриот-салайа-аччыта Ил Түмэннэ биһи-ги интэриэспитин көмүскүө, эппиэтинэстээхтик үлэлиэ, Намын тэрилтэлэригэр, дьон-угар-сэргэтигэр өйөбүл, дур-да-хаха буола сылдыа диэн бүк эрэнэбит.

Кэлээри турар быыбарга Николай Слепцова бука бары Нам дьоно куоластытын биир киһи курдук биэриэбин диэн ыгырабыт!

Намнааҕы киинэммит балыһа үлэһиттэрэ:
Слепцов Л.А., Яковлева Н.В., Корякина С.В., Матвеева Н.С., Уварова П.А.
уонна 20 илии баттааһына

(Ил Түмэн Государственной Мунньах депутатыгар 1 мандаттаах 27 №-дээх Намнааҕы быыбардыыр уокуруктан кандидат Н.В. Слепцов быыбардыыр фондатыттан төлөннө)

Н.В. СЛЕПЦОВ – КАНДИДАТ ЗА НОВЫЙ УРОВЕНЬ ЖИЗНИ В ОКРУГЕ

Н. В. Слепцов – один из тех редких руководителей, кому присущи чувство нового и понимание перспективы. В нем гармонично сочетаются природный талант и неиссякаемый оптимизм с динамичностью действий, твердостью в отстаивании принципиальных позиций.

За годы работы Николая Владимировича главой Хатырковского наслега сложились самые добрые отношения университета с родиной Максима Кировича Аммосова. Молодой, энергичный глава, серьезно думающий о подрастающем поколении, систематически договаривался о методической помощи учителям, о лекциях профессоров университета, сам непосредственно курировал практику студентов, организовывал уроки Знаний, Дни республики и т.п. Могут отметить, что он – единственный глава наслега в республике, кто инициировал и добился целевых мест для выпускников школы.

В 2010 г. Намский улус, одним из первых в республике, подписал соглашение о сотрудничестве с вновь созданным Северо-Восточным федеральным университетом. А спустя два года при поддержке главы А.И.Ильина и под контролем Николая Владимировича, первого заместителя главы улуса, университет построил в с. Аппаны три энергоэффективных дома, где были внедрены инновационные разработки сотрудников СВФУ – стены из монолитного пенобетона и использование солнечной энергии для подогрева воды. Выполняя принятые на себя обязательства, университет планирует построить в Намском улусе еще 7 таких домов. Благодаря Николаю Владимировичу университету для стро-

ительства круглогодичного студенческого спортивного лагеря на 100 мест выделен земельный участок. Как никто другой Николай Владимирович понимает, что тем самым он создаёт новые рабочие места для жителей Намского района. От-радно, что партнерские отношения между СВФУ и улусом расширяются во благо молодежи улуса.

Избирательный округ №27 объединяет две великие долины нашей необъятной Якутии – Энсиэли и Туймааду. Сегодня эта пригородная территория интенсивно развивается, повышается инициатива и активность жителей по внедрению местного самоуправления, улучшается социально-экономическая жизнь населения. Когда Николай Владимирович рассказал в университете о своих планах, мы решили его поддержать. Разработка законов, направленных на поддержку материнства, детства и старшего поколения, на строительство доступного жилья и государственную поддержку малых поселений и депрессивных сел, развитие сельских территорий – основа предвыборной программы. В его планах – строительство товарно-хозяйственной базы Намского улуса в с.Павловск Мегино-Кангаласского улуса для эффективного использования возможностей железнодорожного транспорта, строительство торгового комплекса для реализации сельхозпродуктов заготовителей в Якутске, разработка и утверждение генерального плана муниципального образования с конкретизацией границ с Тулагино и другое. Он намерен взять под личный контроль рациональное и эффективное использование сельскохозяйственных угодий и упорядочить предоставление земельных

участков в с.Тулагино, Кильдымцы. Планы у него обширные, а когда есть идея, появляется цель, которая достигается общими усилиями.

В парламенте нужны ответственные и добросовестные люди с государственным мышлением, имеющие опыт работы в муниципальном районе. Нужны лидеры, которые часто встречаются с населением, решают их повседневные вопросы, знают, что волнует людей: цены на продукты первой необходимости, услуги ЖКХ, содержание детей в детских садах, безработица молодых, размер пенсии. Н.В. Слепцов эти проблемы знает не понаслышке, он сам решал их по мере возможностей. И лучше других он понимает, что нужны правовые механизмы решения всех этих проблем. Ведь он работает не ради личного обогащения или выгоды, а ради улучшения жизни людей, живущих в сельской местности.

Уважаемые избиратели, если вы хотите, чтобы ваш голос был услышан, а проблемы решались, надо выбирать того человека, от которого вы ждете конкретных дел и реальную пользу для народа. Своим трудом и отношением к людям команда Альберта Иннокентьевича Ильина доказала работоспособность и результативность.

Я призываю всех избирателей Намского избирательного округа отдать свой голос за Николая Владимировича Слепцова, первого заместителя главы района А.И. Ильина, на выборах 8 сентября 2013 года.

Е.И. МИХАЙЛОВА
ректор Северо-Восточного
Федерального Университета

(фондатыттан төлөннө)

САҢА ҮӨРӨХ ДЬЫЛЫНАН!

Күндү учууталлар, педагогическай үлэһиттэр, ветераннар, төрөппүттэр уонна үөрэнээччилэр!

Эһигини Саҥа үөрэх дьыла саҕаламмытынан итинтиг-истинтик эҕэрдэлибин уонна үлэбэ-үөрэххэ ситиһиилэри, сайдыыны, таһаарыылаах үлэни баҕарабын!

Үөрэхтэһин – бу улууспут сайдар кэскилэ. Ааспыт сылларга биһиги үөрэхпит тэрилтэлэрин материалнай-техническай базаларын тупсарыыга, саҥа үөрэх тэрилтэлэрин тутууга, үлэ ис хоһоонун сайыннарыыга биир сүбэнэн-аманан балайда таһаарылаахтык үлэлэтибит. Онуоха улууспут үөрэҕириитин үлэһиттэрэ үрдүк профессиональнай таһымнаахтарыттан, үөрэнээччилэрибит ситиһиилэрэ, төрөппүттэр, общественность активностара үрдээн иһэригиттэн астына-



бын уонна киэн туттабын. Эһиги улууспут педагогическай олоһун баай уопутугар, традициятыгар олоһуран, бүтүнү ирдэбили – хаачыстыбалаах үөрэхтэһини хаачыһыны, саҥа государственнай стандартарынан үөрэтиини-иитини үрдүк таһымнаахтык олоххо киллэриэххит диэн мин бигэтик эрэнэбин. Инникитин үлэни өссө тупсаран, үөрэххэ-иитигэ, эбии үөрэхтэһингэ болдомтону күүһүрдэн, салгы үлэлэһэргэ кэккэ былааннардаахпын, көрүүлэрдээхпин. Ону олоххо киллэрэргэ, улууспутун сайыннараҕа буолаары турар быыбардарга мин туспар куоластытын биэрэргитигэр ыгырабын. Эһиги итэҕэлгитин толоруом диэн эрэннэрэбин.

Альберт ИЛЬИН,
Нам улууһун баһылыгар кандидат

ИЛЬИН А.И. ИККИС БОЛДЬОХХО ТАЛАБЫТ

Нам улууһун баһылыгын Ильин А.И. мин оҕо эрдэхпиттэн билэбин. Элбэх оҕолоох соҕотох ийэбэ иитиллэн олох ыарахаттарын санныгар сүгэн улааппыта. Оскуоланы кыһыл көмүс мэтээлинэн бүтэриэҕиттэн үрдүк үөрэх, үлэ, олох оскуолатын ааһар, олоххо буспут-хаппыт, сиппит киһи быһыытынан, төрөөбүт Намын олоһун өрө тардар сыаллаах быыбарга кыайан баһылык үрдүк аатын ылбыта уонна олохтоохтор эрэллэрин толорон кэллэ диэн бүтүн эрэллээхтик этэрибит наада.

Альберт Иннокентьевич ыһыппыт үлэтин толору ырышпатарбын да, кини быыбардааччыларын туруорууларын толорор инниттэн элбэх үлэни ыгытта. Нэһилиэнньэ баһылар өттө билинэринэн, олоххо хаһан да буолбатах хамсааһыннар табыстылар. А.Ильин быыбарга кыайаат, салайыы саҥа хайысхатын тутуспутун, салайар хамаандатын саҕалыы тэрииммитин нэһилиэнньэ биһирээбитэ. Улуус салалтата ханньк саҥа хайысхалары тутуспутун чуолкайдан этэр буоллаха:

1. Салалтаҕа, билинни кэм ирдэбиллэрин, патриотическай өйдөөх-санаалаах,

ИЛЬИНГЭ – БИИР САНААНАН

Хатын Арыы нэһилиэтин уонна Нам улууһун бары быыбардааччыларын ыгырабын: улуус баһылыгын быыбарыгар, балаҕан ыйын 8 күнүгэр, биир санаанан, саарбаҕа суох улууспут араас тутуунан кизэркэйэ турарын туһугар, кыаммакка, кыһалҕалаах дьонно өссө даҕаны көмөлөһүө диэн санаанан салайтаран, ааспыт бизэ сыллаах үлэтин туһунан сыананан сыаналаан туран, Альберт Иннокентьевич Ильингэ куоластытын биэриэҕин, өссө даҕаны үлэлииригэр кыахта-күүстэ биэриэҕин! Биһиги нэһилиэк баһылыга Слепцов Ю.И., солбуйааччыта Марков Г.Г. үлэлиэхтэригиттэн, араас дьо-

һун, үйэлээх тутууларынан кизэркэйитинэн киэн туттабыт. Бу улуус уонна нэһилиэк баһылыктара биир санаанан, сүбэнэн үлэлээн кэлбиттэрин туһута буолар. Инникитин да бары түмсүүлээхтик үлэлээтэхтэринэ, улуус дьонун-сэргэтин олово тупсуо, өссө сэргэхсийэ этэ. Салалта үлэтигэр сыһына-халты да ханна барыай? Ол алҕастар көннөрүллэн, салгы улууспут сайда-үүнэ, чэчири туһугар туһугар, ыччаттарбыт туһугар салгы үлэлииригэр эрэннэҕин.

БУЛУУЧЭЭНЭ,
Кыһыл Дэриэбинэ

ИЛЬИНГЭ ҮЛЭЛИИР КЫАХТА БИЭРИЭБИН!

Буолаары турар быыбардарга инники сайдар суолбутун түстүү эппиэтинэстээх күннөр үүнүлэр. Онон мин бэйэм санаабын үлэстиэхпин баҕарабын. Билигин үлэли сылдыар баһылыкпыт Ильин А.И. улууска элбэх үлэни ыгыта сылдыарын көрө-истэ, билэ сылдыабыт. Улууспут республикаҕа үчүгэй өттүнэн ааттанара биһигини, кырдыаҕас көлүөнэ дьонун, үөрдэр. Итиннэ баһылык үлэтин түмүгэ көстөр.

Мин Альберт Иннокентьевичи оҕо эрдэҕиттэн билэбин, оҕолорбун кытта биир кэмгэ үөрэммиттэрэ. Кыра эрдэҕиттэн үөрэҕэр үчүгэй буолан, бырааттарыгар, балыстарыгар холобур буола

улааппыта. Оскуолаҕа төрөппүт мунньахтарыгар активист, спортсмен буолан мэддьи оскуола чийин көмүскүүрүн туһунан истэрбит. Оскуоланы кыһыл көмүс мэтээллээх бүтэрибит. Ол аата, кини оҕо эрдэҕиттэн туруоруммут сору-гун толорон, үөрэҕэр диригиник хорутан үөрэммитин курдук, үлэтигэр эмиэ олус эппиэтинэстээҕэ буолуо дии санаыбын.

Биһиги, быыбардааччылар, Альберт Иннокентьевичка итэҕэлбитин биэрэн, төрөөбүт улууһун туһугар өссө ситиһиллээхтик үлэлиэ диэн эрэннэҕин, кини туһугар куоластыабын.

Матрена Алексеевна МУРУНОВА,
үлэ, тыыл ветерана, Нам с.

Сотору эмиэ быыбардар, мээһэ киһи тутуунан эрэ олох мунурдаммат.

СЫҤА ТАИАНЫМЫАХХА!

иитин-саҕатын булан «субу ордук эбит» диэр уустук үгүс партиялар бааллар. Баһылыктарга, депутаттарга да кири-сээччи аҕыйаҕа суох. Баһылыкка, де-путатка да буоллун, кинилэр сырда-тыы ситэтэ суох. Урукку өттүгэр суоҕу, саҕаны тугу олоххо киллэрдилэр, онно төһө үлэ мизэстэтин таһаардылар? Сыл аайы сынньанар пааркабытын алдытыы тахса турар, саатар сайынны кэмгэ ха-рабыл туталлар буоллар. Водопровод онтоһулар да, алдынара үгүс. Кырдык, тутуу балаҕаҕа барбыт, ол эрэн аҥардас

Норуот бэйэтэ талбыт баһылыгын, депутатын да буоллун, тугу онгорорун билиэхтээх.

Мин биир бэйэм балаҕа уопутурбут, саҕалаабытын ситэрдим диэн А.И. Ильин таларга сүбэлиэм этэ. Ханньк баҕар киһи онгорбут алҕаһын туоратан, бэйэтин итэҕин көннөрүнэн норуотун үчүгэй суолга салайыахтаах. Ким кими талара бэйэтин көнүлэ, ол иһин быыбар диэн баар буоллаҕа.

З. ЕГОРОВА,
Нам с.

Петр Иванович ГУЛЯЕВ,
Түбэ и.

(«Нам улууһа» МТ баһылыгын дуоһунаһыгар кандидат А.И. Ильин быыбардыыр фондатыттан төлөннө)

НАМ УЛУУҔУН МУНҔАБАР ДЕПУТАККА КАНДИДАТ



ВЛАДИМИР ИВАНОВИЧ СИВЦЕВ

1960 с. муус устар 22 күнүгэр Орто Халыма оройуонун Зырянка бөһүөлүгэр төрөөбүтэ. 1966 сыллаахтан Нам селотун олохтооҕо, олоһор аадырыһа Строительная ул. 33. Кэргэнэ Надежда Анисимовна, оҕолоро Иван 1986 с., Катя 1989 с., Степан 2010 с., Ирина 2011 с. төрүүхтэр.

Икки үрдүк үөрэхтээх: бастакыта Иркутскайдаағы политехническай институт, идэтэ «Инженер-механик строительных и дорожных машин и оборудования», 1990 с. иккис үөрэхтэ: Саха государственной университета, «Теплогазоснабжение и вентиляция» идэнэн инженер-строитель, 2004 с.

Олоһун кэрчиктэрэ: 1977 с. Нам орто оскуолатын үөрэнэн бүтэрбитэ, 1977-78 сс. «Райсельхозтех-

ника» холбоһукка трактордары өрөмүөннүүр слесарь. 1978-80 сс. Советскай армия кэжкэтигэр сулууспалаабыта, Монголияҕа. 1980-85 сс. институтка үөрэммитэ. 1985-87 сс. «Райсельхозтехника» холбоһукка инженер-технолог. 1987-88 сс. «Якутагропромдортрой» тресткэ инженер. 1988-90 сс. «Якутавтодор» холбоһукка үөрэтэр пуун маастара. 1990-98 сс. «Якутавтодор» холбоһук Намнаағы учаастагар асфальт-бетон собуотун маастара, начальнигы солбуйааччы, начальнигы. 1998-2001 сс. суолу өрөмүөннүүргэ уонна онорууга Намнаағы ГУП директорун солбуйааччы. 2001-2005 сс. «Уйгу» ХЭО директора. 2005-2007 сс. Ростехнадзор государственной инспектора, 2007 с. от ыйын 1 күнүттэн «Уйгу-2» ХЭО генеральной директора.

Владимир Иванович персоналы кытта үлэҕэ улахан салайар уопуттаах, проектной-сметной документацияны чопчу онорор, тутуу уонна суолу тутууга салайар уопуттаах, мань таһынан гааһы киллэриигэ уонна итинэн-уунан хааччыйыга үлэлээбитэ.

Производстваҕа быһаччы үлэлиир кэмигэр Нам-Дьокуускай автотрассатын, Хатырык сэл. М.К. Аммосов аатынан музейы, Нам педколлектын 200 миэстэҕэ уопсай дьиэтин тутуспута. Бииргэ үлэлиир дьонун кытта Нам улууһугар тус бэйэлэрин үптэринэн

кыттыһан полистирол, полистиролбетон, железобетон онһуктары бэлэмниир сыаҕы аспыта.

2007 с. 2 Хомустаах бөһүөлүгэр оскуола, балыһа, оҕо саадын уонна интернат курдук объектары чөлүгэр түһэриигэ үлэлээбитэ. 2008 с. Кэбээйи улууһугар Кальвица, Куокуй, Сийтэ уонна Сангаар бөһүөлүктэригэр уу халааньтан чөлүгэр түһэрэр үлэлэри ыһпыта.

2009 с. 1 Хомустаахха федеральной программаны ыччат кварталын туппута, Нам улууһугар социальнай эйгэ объектарын уонна

суолу-иһи капиталнай өрөмүөннэрин онорбута. 2010 с. Хатын Арыы уонна 2 Хомустаах нөһиликтэригэр уу халааньтан эмсэҕэлээбит социальнай объектары уонна суолу-иһи чөлүгэр түһэри үлэтин ыһпыта.

* * *

2003 с. «Саха республикатын Президенин Махтала» бэлиэнэн наһараадаламмыта, мань таһынан 2003 с. Саха республикатын тутууга уонна тутуу матырыйаалларын промышленноһугар министрин Боһоттоах грамотатынан, «Нам улууһа» МТ дьаһалтатын грамоталарынан бэлиэтэммитэ.

Кандидат программата:

«Ленскэй нөһилик» МТ депутаттарын кытта бөһүөлүк иһинээҕи суоллары өрөмүөннээһингэ үбү булуу;

Сайынҕы водопроводы, уулуссаны сырдатты, оҕо площадкаларын оноруу, тротуардары саҕардыы, сатыы дьон туоруур муосталарын ситэри;

Элбэх квартиралаах дьиэлэр олбуордарын территориятын бэрээдэктээһин, тупсаран оноруу;

Федеральной, республиканскай уонна улуус бюджеттэриттэн олоһор дьиэни өрөмүөннээһингэ үп көрүллэрин ситиһэр инниттэн олохтоохтор ТСЖ-га (Товарищество Собственников Жилья) түмүргэ;

Социальной органнартан кыаммат ыаллар государственной көмөнү ылааларыгар, ыччаттар уонна үлэтэ суох дьон дьарыктаах буолалларыгар, пенсионердар уонна соһотох олоһор кырдыаастар мууһунан о.д.а. өгөнөн хааччыллыыларын мэлдьи туруорсарга.

(Улуус сэбиэтин депутаттар кандидат В.И. Сивцев быһбардыыр фондатыгтан төлөһөн)



Учуутал – уус чулуута

Нам улууһун икки-үс көлүөнэ ыччатын химия, биология предметтэригэр үөрэпит чулуу учуутал Елена Николаевна Габышева 80 сааһын атырдык ыйын 29 күнүгэр туолла. Олоһун 50 сылын таптааллаах Нам орто оскуолатыгар анаата.

1 №-дээх И.С. Гаврильев аатынан Нам орто оскуолатын 141 сыл тухары историята олус кизик, элбэх чулуу үөрэнээччилэринэн уонна учууталларын биллэр. Бүгүн биһиги кэпсир геройбут педагогическай үлэ бэтэрээнэ Елена Николаевна Габышева. Олоһун бүтүннүү оҕону үөрэтиигэ, иитиигэ анаабыт убаастабыллаах учууталы биһиги улууспутугар билбэт киһи суоһун кэриэтэ. Кини 1955 сылтан 2005 сылга дылы биһиги оскуолабытыгар биология, химия учууталынан 50 сыл устата үлэлээбитэ.

Елена Николаевна оскуолаҕа ананан кэлбитин туһунан үөрэнээччитэ В. Никифорова 1997 с. ахтыгыттан «Күн бүгүн көрөрүм курдук, киһи куруук кырдыаҕа буолбат. 1955 сыллаахха Дьокуускайдаағы пединституту бүтэрэн химия, биология учууталын идэтин баһылаан 22 саастаах эдэркээн Ньурба кыһа Нам орто оскуолатын боруоһун аан бастаан атыллаабыта... Елена Николаевна үлэлиир бириэмэттэригэр оскуола үс дьиэтигэр, 12 директорга, элбэх завучтарга үлэлээтэ... Елена Николаевна үлэтин киниискэтигэр биэр эрэ суруйуу баар - 1955 сыллаахха Нам орто оскуолатыгар химия, биология учууталынан кирибитин туһунан. Онтон ылата төһөлөөх хаар-самбыр түстэ, араас күннэр-дьыллар аастылар...»

Елена Николаевна биһиги оскуолабытыгар үктэнээтэ естествознание кабинетин тэрийэн, салайан үлэлэтэр. Онтон кэлин биология, химия, ону тэнгэ, тыһынаах мунук, пришкольный участка тэриллэннэр ситиһиллээхтик үлэлиллэр. Ол туһунан таһаарыстыбатын республи-

канскай быыстапка дипломуна уонна 1964 сыллаахха химия кабинета республиканскай көрүүгэ 2-с миэстэни ылан лаборатория толору тэрилин наборунан наһараадаламмыта буолар. Үөрэтии методикатын толору баһылаабыт баай уопуттаах маастар учуутал элбэх аһаҕас уроктара, араас педагогическай темаларга дакылааттара, лекциялара улуус да, республика да таһымыгар ситиһиллээхтик бараллара. Елена Николаевна үөрэтии хаачыстыбалаах, дьарык көдүүстээх



буоларын туһугар уроктарын былааннаан тэрээһиннээхтик ытара, куруук саҕаны-сонуну киллэрэр этэ. Кини уроктара интэриэһинэй, хаһан да хатыламат буолаллара. Бэйэтин үлэтигэр ирдэбиллээх буолан саҕаны өрүү көрдүүрү, педагогическай үлэ баһын үөрүйэтин үлэтигэр айымньылаахтык киллэрэн туһанара. Оскуолаҕа үлэлиирин тухары төһөлөөх элбэх дьирин ис хоһоонноох кылаас чаастарын, араас таһымнаах күрэхтэри, олимпиадалары, тематическай биэчэрдэри, предметнай нэдиэлэлэри ыһпыта. 1960 сыллаахха оскуоланы бүтэрбит оҕолоро маньык ахталлар: «... Мы очень высоко ценим профессионализм нашей учительницы – Габышевой Е.Н., и с большим уважением вспомина-

ем годы учебы и нашу учительницу. Она преподавала химию и биологию. Тогда школа имела живой уголок, в котором содержались кролики, бараны и другая живность. Нам приходилось ухаживать за ними под руководством Елены Николаевны... Нас было 19 учащихся, и почти все получили высшее образование, навступительных экзаменах которых присутствовала химия, это: инженер нефтехимик-технолог, ветеринарные врачи, ученые-биологи, а также учителя. Благодаря таким учителям как Елена Николаевна мы состоялись как специалисты, и как люди, преданные своей республике, и наши успехи являются результатом скрупулезной и высокопрофессиональной работы педагога с большой буквы Елены Николаевны».

ҮЛЭНИ ҮӨРҮҮ ОҢОСТОН

Елена Николаевна кылаас салайааччытын быһыытынан 6 ыспытаах. Кини салайбыт кылаастарын 130 оҕолоруттан 62-тэ үрдүк, 5-һэ ситэтэ суох үрдүк, 46-та орто анал үөрэхтээхтэр. Кини кылааһын оҕолоро олус истинник-иһирэхтик учууталларын саныллар, билингээнгэ дьири ыкса сибээстэрин быспаттар. Ол кэмнэр тустарынан үөрэнээччитэ – ветеран учуутал Иванова Валентина Петровна маньык ахтар: «... Елена Николаевнаны 1959 сыллаахтан билэбин. Кини ийэтин, аҕатын, балтын Галяны кытта көһөн кэлэн биһиги ыаллы олоһорбут. Кини кырдыаҕа дьонун көрөн, балтын үөрэттэрэн, билигин санаахтаах соһотох үлэһит, материальной ырахаттары көрсүбүт буолуохтаах. Ол да буоллар Елена Николаевна куруук үчүгэйдик тангар этэ, сайын соһуруу баран кэлэрэ уонна хаһан да бүппэт оскуолаҕа үлэтэ, пришкольной участка, методическай үлэ, оройуоннаағы үөрэх үлэһиттэрин профсоюзнай комитеттарыгар үлэлээбитэ биһиэхэ үөрэнээччилэригэр ку-

руук холобур буолар. Ол сағана Елена Николаевна наһаа эдэр да буоллар уруоһор ирдэбиллээх, химия курдук ырахан предмети оҕолор биллэллэрин туһугар бары кыһамньытын уурара, ис санаатыттан истинник сыһыаннаһара. Кылаас салайааччытын быһыытынан хас үөрэнээччитигэр ийэли кыһанара, ол туһунан оҕолор билингэ дьири долгуйа ахталлар...»

Кырдыаҕас учуутал олоһор, үлэлээн ааспыт олоһун күндүтүк саньыр... Хас биридди мас дьирин силлээбитин курдук оскуолаҕа үлэлээбит учуутал барыта үөрэпит оҕолоро ким хайа буолбутун кэтээн көрөр, бэйэтин предметигэр төһө киһини угуйбутун тарбаһынан ааһар. Ол курдук 20 үөрэнээччи биология, химия учууталлара, 7 химик, агрохимик, 130

Галина Николаевнаны кытта олоһор. Галина Николаевна эмиз убаастанар педагогическай үлэ ветерана, Дьокуускай куорат 2 №-дээх оскуолатын биологияга учууталынан өр кэмгэ ситиһиллээхтик үлэлээбитэ. Онтон уола Николай Иванович – физика-математика наукаларын кандидата, Новосибирскай куоракка РНА СО ядернай физика институтун старшай научнай сотрудунига, кэргэннээх, үс оҕолоох.

Биһиги ветеран учууталбыт үлэлээбит кэмигэр государственной таһымнаах наһараадаларынан бэлиэтэммитэ: Отличник народного просвещения РСФСР (1969 год), знак «Ветеран труда» (1983), знак «Ветеран тыла» (1996), «Почетный гражданин Намского улуса» (1997), знак «Учитель учителей» (2004),

«Почетный ветеран системы образования РС(Я)» (2010). Мань таһынан араас таһымнаах наһараадалар: Старший учитель (1983), Активистка женского движения Намского улуса 20 века (2004), Оскуола бочуотун кинигэтигэр кирибитэ (2005) у.д.а.

Биһиги күндү учууталбытын, коллегабытын, наставниктытын Елена Николаевна Габышеваны 80 саастаах үбүлүөйгүнэн итигит-истинник эбэрдэлибит! Ытык-мааны киһибит, өссө даһаны чэгиэн-чэбдик сырыт, аймах дьонун сылаас таптааларынан, сиэннэриг миннигэс мичээрдинэн үөр-көтө уһунук олоһор диэн баһабыт бастыгын, алгыспыт үтүөтүн аһыбыт. Амарак санаабынан, сайдам-сайдаас майгыһынан, үлэҕэ сыһыантынан Эн биһиэхэ өрүү холобур буолаһын. Биһиги туспутугар аһабаат кыһамньыг, сырдыгынан сыдыайар сыһыаныг, үтүө сүбэн иһин сүгүрүйэн туран барҕа махталбытын тийэрдибит.

А.И. АРГУНОВА-СТРУЧКОВА
Н.М. с.
(Төлөбүрдээх төрүөккэ бэчээттэнэр)



Бу ый 27 күнүгэр баара буоллар 90 сааһын томточчу туолуохтаах аҕа табаарыспыт Попов Алексей Иванович туһунан кэриэстээн, ахтан аһар наадалаах дии саныбын. Мин 1980 сыллаахха тьа хаһайыстыбатын производственной управлениетыгар инженер-электригинэн

үлэлии кэлэрбэр кини землеустроителенэн үлэлии сылдьар этэ. Начальникпытынан Бочкарев Владимир Михайлович үлэлиир этэ. Ол саҕана үксүбүт эдэр специалистар этибит. Саамай аҕа саастаах Өлөксөйбүтүн бары

«АКСАКАЛБЫТ» ҮЧҮГЭЙ ДА КИҢИ ЭТЭ

убаастаан «Аксакалбыт» диэн, баара эрэ пенсияҕа саҕа тахсыбыт киһини, чистээн ааттыыр этибит. Чэхчү да кини чөл олоҕу тутуһар, олоххо актыыбынай позициялаах, Нам улуунун иккис төрөөбүт дойдун оҥостубут, бэйэтин үлэтин чэхчү үчүгөйдик баһылаабыт үрдүк үөрэхтээх специалист быһытынан сыаналанар киһи этэ.

Мин кинини специалист быһытынан Москваҕаҕы землеустроительнэй институту заочно бүтэрээт М.К. Аммосов аатынан совхозка СХТ луго-мелиоративнай этэрээтин салайан үлэлии сылдьарыттан ыла үчүгөйдик

билбитим. Ити 1972-73 сс. диэки быһыылаах этэ. Бийиги совхозпутугар кинилэр «Лууку» диэн алаас хотуһаларын оҥорбуттара. Ол үлэтин түмүгэ билигин да бар дьонго туһалыы турар.

Ол иннинэ мин аҕам ыкса табаарыһа буолан, күһүн

өрө тутар этэ. «Булчут киһи олус тулуурдаах, барыга бары үөрүйэх, дыоһундаах, талааннаах буолар», — диэн өрүү кэпсири буолара.

Бултуу сылдьан, арыт, дыһынээн төрөөбүт дойдута уу анныгар барбытын сүрдээгин хараа-

стан туран кэпсириэ.

Өлөксөйбүт 6 үрдүк үөрэхтээх оҥоролуттан билигин 16 сиэн, 2 хос сиэн бааллар. Алексей Иванович кэргэнинэн Матрена Иннокентьевналыын Нам улуунун эр сылларга үтүө суобастаахтык, туох да энкилэ суох үчүгөйдик үлэлээн иккиэн улуус Ытык дьонноро буолбуттара.

Доҕорбут, убайбыт, «Аксакалбыт» — Попов Алексей Иванович үлэлиир кэмнэригэр хаста да оройуонмут депутатынан талыллан үлэлээн кэлбитэ. Общественай үлээн олус умсуғуйан дьарыктанара. Үтүө майгытынан сигилитинэн дьонго сүрдээгин

сөбүлэтэрэ. Чөл олоҕу тутуһар Нам улуунун биир Ытык киһитэ этэ. Эдэрдэри кытта куруук сэргэхтик, күлэн-оонньоон, хаадылаһан, тэннээхтэрин курдук кэпсэтэн-ипсэтэн, сыһынанан санааларын сүрдээгин табуура. Иллэн кэмигэр оннооҕор хоһоон суруйарын сөбүлүүрө. Мин санаабар «Саха сирэ» диэн хоһооно сүрдээгин табыллыбыт этэ.

Алексей Иванович улууспутугар оҥорбут үтүөгүн, уһун кэскиллээх үлэтин сыаналаан кинини үйэтитэр сыалтан тьа хаһайыстыбатын биэр эмэ үчүгөй санаабын дуу, эбэтэр улуус киинигэр кини аатынан улууска ааттанара буоллар оҕолоро, сиэннэрэ, үлэҕэ, булка бииргэ алтыспыт дьонноро уонна үлэ, тьыл ветераннара сүрдээгин үөрүү этилэр. Кини чэхчү Нам улуунун тарбахха баттанар дьонун киһи этэ.

С.В. ПОРOTOB,
энергетика ветерана, улуус бочуоттаах киһитэ

ҮТҮӨ НАСТАВНИК

Мин үөрэхпин бүтэрэн баран 1979-1982 сс. Мьома оройуонугар ананан землеустроителенэн үлэлиир сылларбар Тьа хаһайыстыбатын министрствога тарыйиитинэн сыллата аайы Дьокуускай куоракка квалификациятын үрдэтэр курстар үрдүк тэрээниһээхтик ытыллаллар этэ. Онно республика бары оройуоннарыттан землеустроителэр мустан ый аһара курдук үөрэнэн, уопут атастаһан бэркэ үөрэн-көтөн астынан тарҕаһарбыт.

Республика чулуу земле-

устроителлэрин, аҕа табаарыстарбын онно көрсөн билсибиппитэн астынабын, билигин ити убай коллегаларыттан үгүстэрэ суохтар, күн сириттэн олонор туораабыттара. Бастаан Попов Алексей Ивановичи бу курска үөрэнэ сылдьан көрбүтүм, билсиптим. Ол саҕана эдэрчи, курбуу курдук көнө, тыллаах-өстөөх, билиитэ да баһаам киһи курдук көрбүтүм.

Кэлин «Хатын Арыы» совхозка мелиораторынан үлэлиир сылларбар сыллата аайы күһүнүн т/х управлениеты-

гар кинилиин көрсөрбүт — сыллааҕы үлэбит кээмэйин кинилиин обязательнай соглашенияне аһарбыт. Онно кини отчуоту аһарбатаҕын өйдөөбөппүн, хата, сүбэлээн-амалаан бизэрэйдилээбэ. Совхоз сирин уотун (баһынытын, хотуһатын) туһанытын кэпсэтэрбэр кэпсэтэрбэр барар буолара, онно төһө да кыайтарбатах итээстэр баалларын үрдүнэн боротоһуол суруйарын, ыстарааптырынын өйдөөбөппүн, хата, сүбэ-ама бизэрэн абыраан барара. Кини онук кинини өйдүүр, тьа хаһайыстыбатын үлэтин ыһпытын-чыһпытын бэркэ билэр киһи этэ.

1991 с. күһүрү миигин са-

на тэриллибит Нам оройуоннаабы Сир комитетыгар үлэҕэ ыһырыбиттара, ол кэмгэ председателинен Попов Алексей Иванович этэ, кылаабынай специалиһынан Местников Сандал Иннокентьевич үлэлии сылдьара.

Ити сылтанын мин ыкса Россия үтүөлээх землеустроителенэн Попов Алексей Ивановичи кытта үлэлээн-хамсаан Нам улуунун экономикага бөөрүгүүрүгэр бэйэбит сэмэй кылаапытын бизэрэн кэлбиппит.

Ытыктабыллаах убайбыт, коллегабыт, Россия үтүөлээх землеустроителэ Попов Алексей Иванович олобун бүтэһик

сылларын орубуна дойдуга Сир реформата ыһытылар кэмнэригэр үтүө суобастаахтык үлэлээн ааспыта. Кини улуус дьонугар сэргэтигэр улахан аһарыгыта, билиитэ-көрүүтэ, норуоту кытта сэмэй сыһыана Нам улуунун сир реформата сентүк бириэмэтигэр барбытыгар сүнкэн орууллаах.

Улуус дьоно-сэргэтэ улуукан киһибит, Россия үтүөлээх землеустроителэ Попов Алексей Иванович олобун олобун, үлэлээбит үлэтин умнубакка үйэлэргэ киэн тутта сылдьыахтара диэн эрэнэбин.

М.К. АЛЕКСЕЕВ,
СР үтүөлээх землеустроителэ

ҮЙЭ АҢАРА УЛУУҢУН КЭСКИЛИН ТҮСТЭСПИТЭ

Нам улуунун бочуоттааҕа Алексей Иванович Попов 1923 с. атырдык ыйын 27 к. Сунтаар оройуонун Туой Хайа Садын нэһилигэр 4 оҕолоох булчут дьэ каргэнгэ үһүс оҕоон төрөөбүт, үс уол, биэр кыыс эбиттэр. Кыра эрдээгинэ төрөөбүт нэһилигэр колхозка үлэлээбит. 1946-48 сс. Дьокуускайдаағы тьа хаһайыстыбатын техникумун землеустроитель салаатын бүтэрэн Нам оройуонугар райисполкомна кылаабынай землеустроителенэн 1948-69 сс., 1980-1990 сс. 31 сыл үлэлээбит. Кэтэхтэн үөрэнэн 1973 с. Москватаағы землеустроительнай институту бүтэрэр.

1949 с. олобун анарын фельдшер үөрэхтээх Орто Халыма Ойуһардаах нэһилиэк кьыһын, саҕа фельдшер үөрэбин бүтэрбит Матрена Иннокентьевнаны кэргэн ылан Нам оройуонугар ананан тахсаннар ыал буолаллар, олус сөбүлээн иккис дойдун оҥостонор сис ыал буолаллар — алта оҕолордоор. Икки уол — Руслан Дьокуускайдаағы т/х академия преподавателэ, кафедра сьбиэдиссэй этэ, Иван — физика преподавателэ СГУ, Татьяна — физика-математика преподавателэ, Надя — биология — СГУ-га үлэлиир, Анна Нам 2 №-дээх оскуолатыгар физика учуутала, Акинья Намга СГУ быраас-хирург, санэпидка үлэлиир. Ийэлэр Матрена Иннокентьевна фельдшер, ССРС доруобуйатын харыстабылын туйгуна, 16 сиэннээх, 12 хос сиэннэрдээх.

Алексей Иванович Попов диэн, дьэ, сүрдээх чэпчэкитик хаамар, кэлбит-барбыт, бэрт сэргэж, уһун унуохтаах, бэрт олус чэпчэкитик туттар-хаптар, сайаҕас, киһи хараһар тута быраһыллар саас орголоох, дыһаллаах баһайы, лоп-бааччы тыллаах-өстөөх, ол быһыгар киһини эрэ барытын үөрдөкөтүтэ сылдьар майгылаах, хатыгыр, бэйэтигэр сөрү-сөптүгэ сылдьар Намнаағы «Сельхозтехника» хотуһа-мэчирэн оҥорор мелиорация дьовус этэрээтин начальнига — саха киһитин кытары мин олус диэн хара маннайгыттан уопсай тыл була охсон бодоруһан үлэлээбитинэн

барбышпыт. Намнаағы лугомелиоративнай этэрээт хотуһаны сүһүнүн кьыһынын түөрт совхозтар үрэхтэрин, алаастарын, дуһбаларын солоһунуһан үлэлэрэ түмүктэнэрэ. Хотуһа сайаапкалара совхозтартан нэһилигэртэр урут оноһулла илик сирдэрин, мин Дьокуускайга «Дальгипрозем» (дир. Тарасов И.Л.) проектной институтка тиксэрэн, ол иннинэ изыскание оҥорото охсон сыллата Минсельхоз лугомелиоративнай отделениятын сыллаағы титулга киллэртэрэн үлэлэри ыһтыгарын, оһоһуллубут үлэлэр «СХТ» лугомелиоративнай этэрээтэ С-100 трактордара Попов А.И., мин форма-2А аакка ыйдаағы үлэлэрэ миэстэтигэр тахсан көрөн хаачыстыбатын билинэн илии баттаахпытна эрэ Намнаағы Госбаантан ыйдаағы хамнастарын ыллалара. Дьэ, оччолорго легковой массыыналар улахан тэрилтэ салайааччытыгар эрэ баара.

Ити сылларга А.И. Попов С-100 алта трактордара, солбуйааччыта механик Иванов Николай, Окороков Р.Н. олус үлэһит, түүһүнэри-күүһүнэри ахсынньы, тохсунньу, олунньу ыйдарга икки сменанан техникаларын биридэ да умулларан көрбөккө, олус хаачыстыбалаахтык, эппиэтинээстээхтик киһи улаханньук убаастыыр саастаах сахалар этилэр. Оччолорго партия Киин Комитетын Уурааҕынан сир мелиорациялааһын, бьйаһын баһыты, нүүлүстүү-куурдуу үлэлэрэ, хотуһалары кэнэтэн оҥорунуу государствену үбүлүүрө. А.И. Попов 1969-78 сс. тобус сыл бу үлэлэри ыһтан пенсияҕа тахсар диэри Нам улуунун нэһиликтэрин барыларын өлгөм оту оттуулларыгар бэйэтин сөбүмэр кьылаатын киллэрсипитэ.

А.И. Попов пенсияҕа таһыстар да Нам улуунун сир реформалара саҕаламмыттарыгар 1990-

1993 сс. земкомитет председателинен, специалиһынан, 1993 с. земкадастр специалиһынан үлэлээбитэ. Кини эдэр сааһыттан олхоххо актыыбынай сыһыаннаах, общественнай үлэлэртэн толлон турбат, көхтөөх, онон араас сылларга СХТ, лугомехэтэрээт тэрилтэлэрин, профсоюз тэрилтэлэрин председателинен элбөх сыл үлэлээбитэ.

Энкилэ суох сирини туһаныыга, онорууга өр сыллаах сыралаах үлэлэрин иһин 1992 с. А.И. Попов Россия үтүөлээх землеустроителэ диэн улахан бочуоттаах ааты ылбыта. Үлэлээбит сылларыгар оройуон хас да төгүлээх ыһырылаах райсовет депутатынан талыллыбыта. Нам оройуонугар землеустроителенэн үлэлиир кэмнэригэр сир сокуонугар республика иһинэн тахсар сокуоннарга элбөх туһалаах этилэрэ сыаналаммыттара, олхоххо кирибиттэрэ.

Алексей Иванович кэпсири буолара, хомойон-хоргутан биэр өтүһүнэ: Булүү ГЭС-нэ тутулларыгар төрөөбүт төүөлөб, Садын нэһилигэ уонна өбүгэлэrim унуохтара Булүү водоохранилищетыгар уу анныгар хаалбыттара диэн, санарды кистэммит дьоннорго государство харчы биэрэн ГЭС үлэҕэ кириэн иннинэ көмүс унуохтарын сорохторун атын сиргэ көһөрбүттэрэ диэн.

А.И. Попов үлэтэ сыаналанан Нам улуунун бочуоттааҕа, 1973 с. Социалистической куоталаһы кьыайылааҕа, тьа хаһайыстыбатын туйгуна, В.И. Ленин 100, Аҕа дойдуну сьриитин Кыайыы 50 сылларынан уонна Аҕа дойдуну сьриитин 1941-1945 сс. килбиэннээх үлэтин иһин юбилейнай этээлинэн бэлиэтэммиттэрэ.

«Нам» совхозка 1979-80 сс. агроном мелиораторынан үлэлээбит Леонтьев Роман Романович А.И. Попов туһунан бу курдук ахтар: «Улууспутугар хотуһа, мэчирэн сирдэрин тупсаран

оноруу, дуһаны, талаҕы аһара, илдьирити аһыт үйэ 60-с сылларыттан ыһылыбыттара. Хамаҕатта, Никольскай орто алаастарыгар оттуур сирдэр кэнээбиттэрэ, бийиги оччолорго оҕолор этибит, Партизанга Бэстээх Урээ, Суон Урэх оһоһулан элбөх от оттоноро, республикаҕа биллэр бастын үлэлээх үлэ коллективтара, звенолар баар буолбуттара. Протопопов А. — бастын от звеновода».

Таастаахха сылгы базатын бөдөнүстэр инниттэн Бөрөлөөх үрээ, Хайгыалаах, Кулун Оонньообут толоонноро оһоһулан кэнэттилибиттэрэ. ГАИ таһыттан бортоуокаттан уу носуоһунан хачайданар «Булгүттээх» былыргы онньуострутин ситимнэнэн сайынын уу кутулан Маймаҕа тийэ хортуппуу, эбии аһылык ыһыллар баһыналарын уунан хааччылан элбөх сыллаах күөх маассаны үүннэргэ олус улахан көдүүһү биэрбитэ ыһах, сылгы да өтүһүн.

Мань таһынан А.И. Попов бэйэтин сахалыы мындыр ойунан аан бастакьынан бырайыага суох Көбөкөн-Фрунзе нэһиликтэрин кураанныыр сайылыктар мэчирэннэрин уунан хааччытарга: былыргы үс күөлүр ситимнэринэн Уус-Алдан «Уһун Күөл», Улахан Эмиһ-кьра Найымчахтар «Халдыгырырыр үрээ» Ленаҕа түһэрин аһыллар, сабыллар ылтаһынын троһу эрийэн саксы хаар утун Тараһана үс күөлүр курааннаабыт кэмнэригэр, эбэтэр аһара ууланнаһына сабан кэбиһиллэр, дьовус үрээти туора бетоннай буорунан даамба 1968-69 сс. диэки оҥорторон «Лиман Попова А.И.» диэн ааттаах системаҥы оҥорторон сайылыктары абыраабыт, хор, билингэдылы үчүгөйдик үлэлиити турар. Онон олохтоох икки нэһилиэк олохтоохторо А.И. Поповка барҕа махтаалара улахан.

Мин тьа хаһайыстыбатын управлениетыгар (нач. Бочкарев В.М.) ст. инженер-мелиоратордыы олонор 1982-83 сс. диэки Тараһана система уоһсө күөллэрин икки ардыларын экававтордарынан ыраастааары Саха республикатын мелиорациятын министри Герасимов Прокопий Меркурьевичи, «ВостокГипропроводхоз» директорьнан Протопопов А.Н. уо.да. проектной институттар специалиһы таһааран «Тараһана система тын» сөргүтүүгэ — ыраастаһынна улахан олук уруруттааһын. Ол түмүгү бу 2012-13 сс. 9,0 мөл. солк. суумалаах үлэлэр экававторынан иккис сайынын үлэтэ, хаһыта, уутуйбутун утун ыһытты аһыт 2012 с. күһүнүттэн үлэ бара турара олохтоох нэһилиэнньэни сүрдээгин астыннара, оттонор да, мэчирэн, сылгыга, ыһах субай сөһүгэр кэлэр өттүгэр көдүүстээхтик сайылыктары туһаныыга биэ эрэли саһар. Хотуһаны, мэчирэни туһаныыга А.И. Попов боччумнаахтык үлэлээн аһыта. Иккис дойдун оҥостубут Намын улуунун дьоно-сэргэтэ өрүү кинини үтүө аатын үйэлэргэ убаастаан-ыһыттан ааттыы туруохтара.

А.И. Попов энкилэ суох үтүө бэрээдэктээх, олус культурнай, сайабаз майгылаах, үлэтигэр олус конкретнай ирдэбиллээгэ уонна дьонго-сэргэҕэ, үлэтигэр кэлбит үлэтигэр специалисттарга олус принципальнай. Дьээ кэргэттэригэр олус үтүө сыһынаннааҕа, иллээх дьээ кэргэниһи аралара этэ. Манькы дьону ааттыыллар «Киһи кьэнэ кэрэмэһэ» диэн.

А.И. Попов олонор аһыт олобо, Нам оройуонун инники сайдытыгар дьоһуннаах үлэлэринэн толору тус бэйэтин кьылаатын киллэриит холобур киһи буоларынан мань барытын учуоттаан улууспут дыһалтата кини аатын үйэтитэн, Нам селотун биэр саҕа улууссатыгар достойно ингэриэхтэрэ диэн бары эрэнэбит!

В.И. ЛУКИНОВ — ТАРАҢА УОЛА,
Нам улуунун Ытык киһитэ, үлэ, компартия ветерана
(Төлөбүрдээх төрүккө бөһөтөгүнэр)



Понедельник, 2 сентября
 05.00 Доброе утро
 09.00, 12.00, 15.00 Новости
 09.05 Контрольная закупка
 09.35 Женский журнал
 09.45 Жизнь здорово! 12+
 10.55 Модный приговор
 12.10 Время обедать!
 12.50 Доброго здоровья! 12+
 13.35 Истина где-то рядом 16+
 14.00 Другие новости
 14.25 Понять. Простить 12+
 15.15 Т/с «Женский доктор» 16+
 16.10 Т/с «Ясмин» 12+
 17.00 В наше время
 18.00 Вечерние Новости
 18.45 Давай поженимся! 16+
 19.50 Пусть говорят 16+
 21.00 Время
 21.30 Т/с «Жених» 12+
 23.30 Городские пioniны. Билл Гейтс. История успеха 12+
 00.30 Ночные новости
 00.45 Х/ф «Сумасшедшие на воле» 12+
 02.30 Т/с «Форс-мажоры» 16+
 04.05 Документальный фильм

Вторник, 3 сентября
 05.00 Доброе утро
 09.00, 12.00, 15.00 Новости
 09.05, 04.20 Контрольная закупка
 09.35 Женский журнал
 09.45 Жизнь здорово! 12+
 10.55 Модный приговор
 12.10 Время обедать!
 12.50 Доброго здоровья! 12+
 13.35 Истина где-то рядом 16+
 14.00 Другие новости
 14.25 Понять. Простить 12+
 15.15 Т/с «Женский доктор» 16+
 16.10 Т/с «Ясмин» 12+
 17.00 В наше время
 18.00 Вечерние Новости
 18.45 Давай поженимся! 16+
 19.50 Пусть говорят 16+
 21.00 Время
 21.30 Т/с «Жених» 12+
 23.30 Вечерний Ургант 16+
 00.00 Ночные новости
 00.10 Pink Floyd. История «Wish you were here»
 01.25 Х/ф «27 свадеб» 16+
 03.30 Т/с «Форс-мажоры» 16+
Среда, 4 сентября
 05.00 Доброе утро

09.00, 12.00, 15.00 Новости
 09.05, 04.20 Контрольная закупка
 09.35 Женский журнал
 09.45 Жизнь здорово! 12+
 10.55 Модный приговор
 12.10 Время обедать!
 12.50 Доброго здоровья! 12+
 13.35 Истина где-то рядом 16+
 14.00 Другие новости
 14.25 Понять. Простить 12+
 15.15 Т/с «Женский доктор» 16+
 16.10 Т/с «Ясмин» 12+
 17.00 В наше время
 18.00 Вечерние Новости
 18.45 Давай поженимся! 16+
 19.50 Пусть говорят 16+
 21.00 Время
 21.30 Т/с «Жених» 12+
 23.30 Вечерний Ургант 16+
 00.00 Ночные новости
 00.10 Городские пioniны. Как Стив Джобс изменил мир 12+
 01.10 Х/ф «Волк» 16+
 03.30 Т/с «Форс-мажоры» 16+
Четверг, 5 сентября
 05.00 Доброе утро
 09.00, 12.00, 15.00 Новости
 09.05, 04.20 Контрольная закупка
 09.35 Женский журнал
 09.45 Жизнь здорово! 12+
 10.55 Модный приговор
 12.10 Время обедать!
 12.50 Доброго здоровья! 12+
 13.35 Истина где-то рядом 16+
 14.00 Другие новости
 14.25 Понять. Простить 12+
 15.15 Т/с «Женский доктор» 16+
 16.10 Т/с «Ясмин» 12+
 17.00 В наше время
 18.00 Вечерние Новости
 18.45 Давай поженимся! 16+
 19.50 Пусть говорят 16+
 21.00 Время
 21.30 Т/с «Жених» 12+
 23.30 Вечерний Ургант 16+
 00.00 Ночные новости
 00.10 Все или ничего 16+
 02.05 Х/ф «Кокон»

Пятница, 6 сентября
 05.00 Доброе утро
 09.00, 12.00, 15.00 Новости
 09.05 Контрольная закупка
 09.35 Женский журнал
 09.45 Жизнь здорово! 12+
 10.55 Модный приговор
 12.10 Время обедать!
 12.50 Доброго здоровья! 12+
 13.35 Истина где-то рядом 16+
 14.00 Другие новости
 14.25 Понять. Простить 12+
 15.15 Т/с «Женский доктор» 16+
 16.10 Т/с «Ясмин» 12+
 17.00 В наше время
 18.00 Вечерние Новости
 18.45 Давай поженимся! 16+
 19.50 Пусть говорят 16+
 21.00 Время
 21.30 Т/с «Жених» 12+
 23.30 Вечерний Ургант 16+
 00.00 Ночные новости
 00.10 Все или ничего 16+
 02.05 Х/ф «Кокон»

18.45 Человек и закон 16+
 19.50 Поле чудес
 21.00 Время
 21.30 Голос 12+
 23.40 Вечерний Ургант 16+
 00.35 Под куполом 16+
 01.20 Х/ф «Ромовый дневник» 16+
 03.35 Т/с «Форс-мажоры»

Суббота, 7 сентября
 05.30, 06.10 Х/ф «Экипаж машины боевой»
 06.00, 10.00, 12.00 Новости
 06.45 Х/ф «Звонят, откройте дверь»
 08.20 М/с «Джейк и пираты Нетландии»
 08.50 М/с «Смешарики. Новые приключения»
 09.00 Игрый, гармонь любимая!
 09.45 Слово пастыря
 10.15 Смак 12+
 10.55 Все трофеи Елены Прокловой 12+
 12.15 Идеальный ремонт
 13.10 Х/ф «Д'Артаньян и три мушкетера»
 18.00 Вечерние Новости
 18.15 Угадай мелодию
 18.45 Кто хочет стать миллионером?
 19.50 Минута славы. Дорога на Олимп!
 21.00 Время
 21.20 Сегодня вечером 16+
 23.00 Успеть до полуночи
 23.55 Х/ф «Перевозчик» 16+
 01.45 Х/ф «Автора! Автора!» 12+
 03.40 Т/с «Замороженная планета» 12+
 04.40 Документальный фильм

Воскресенье, 8 сентября
 05.45, 06.10 Х/ф «Поезд до Врооклуна» 12+
 06.00, 10.00, 12.00 Новости
 07.40 Армейский магазин 16+
 08.15 Алaddin
 08.40 М/с «Смешарики. ПИН-код»
 08.55 Здоровье 16+
 10.15 Непутевые заметки 12+
 10.35 Пока все дома
 11.25 Фазенда
 12.15, 18.00 Ледниковый период
 13.45 Х/ф «Крепкий орешек» 16+
 16.20 «КВН». Премьер-лига. Финал 16+
 21.00 Воскресное «Время»
 22.00 Две звезды. Лучшее
 00.00 Х/ф «Перевозчик 2» 16+
 01.40 «Тихий дом» на Венецианском кинофестивале. Программа Сергея Шолохова
 02.15 Х/ф «Последняя песня» 12+
 04.10 Т/с «Форс-мажоры»



Понедельник, 2 сентября
 11.00, 09.05 Моя планета
 12.00 Бадюк в Таиланде
 13.00, 15.00, 18.00, 23.40, 03.45 Большой спорт
 13.20 Страна спортивная
 13.50 Моя рыбалка
 14.25 Диалог
 15.20, 18.20 Х/ф «Обратный отсчет» 16+
 19.10 24 кадра 16+
 19.40 Наука на колесах
 20.10 Строители особого назначения. Морские ворота джарука
 20.40 Строители особого назначения. Уничтожение смерти
 21.10 Смешанные единоборства 16+
 00.00 Х/ф «Ледников» 16+
 04.05 Угрозы современного мира
 05.05 Объект №11 16+
 07.00 Рейтинг Баженова. Могло быть хуже 16+
 08.00 Невидимые миры Ричарда Хаммонда

Вторник, 3 сентября
 11.00, 09.05 Моя планета
 12.00 Бадюк в Таиланде
 18.15 Угадай мелодию
 13.00, 15.00, 18.00, 21.30, 03.45 Большой спорт
 13.20 Большой тест-драйв со Стилланин 16+
 14.25 24 кадра 16+
 15.20, 05.05 Объект №11 16+
 17.05 Наука 2.0. Опыты дилетанта
 17.35, 19.25 Наука 2.0. Большой скачок
 18.20 Угрозы современного мира
 20.25 Наука 2.0. Непростые вещи
 21.00 Наука 2.0. Непростые вещи
 21.55 Хоккей. МХЛ. «Омские ястребы» (Омск) - «Спартак» (Москва). Прямая трансляция
 00.15 Х/ф «Приказано уничтожить. Операция «Китайская шкатулка» 16+
 04.05, 04.35 Основной элемент
 07.00, 07.30 Приключения тела
 08.00 Невидимые миры Ричарда Хаммонда
 10.00 Рейтинг Баженова. Законы природы
 10.30 Рейтинг Баженова. Человек для опытов

Среда, 4 сентября
 12.15, 18.00 Ледниковый период
 13.00 Бадюк в Японии
 13.00, 15.00, 18.00, 00.45, 03.45 Большой спорт
 13.20, 17.35 Наука 2.0. Большой скачок
 13.55, 14.25 Основной элемент
 15.20, 05.05 Объект №11 16+
 17.05 Наука 2.0. Непростые вещи
 18.20 Большой тест-драйв со Стилланин 16+
 19.20 «Человек мира» с Андреем Понкратовым
 20.25 Профессиональный бокс. Луч-

шие бои Николая Валуева
 22.30 Х/ф «Путь» 16+
 01.25 Хоккей. КХЛ. «Динамо» (Москва) - «Трактор» (Челябинск). Прямая трансляция
 04.05 Премьера. «Полигон». Спасение подводной лодки
 04.35 Премьера. «Полигон». Панцирь
 07.00 24 кадра 16+
 07.30 Наука на колесах
 08.00 Бадюк в Таиланде
 10.00 Рейтинг Баженова. Законы природы
 10.30 Рейтинг Баженова. Человек для опытов

Четверг, 5 сентября
 11.00, 09.20 Моя планета
 11.55 Невидимые миры Ричарда Хаммонда
 13.00, 15.00, 18.00, 01.00, 03.45 Большой спорт
 13.20 Язь против еды
 13.55 «Человек мира» с Андреем Понкратовым
 15.20, 05.05 Объект №11 16+
 17.05, 19.20, 20.25, 21.00 Наука 2.0. Большой скачок
 17.35 «Наука 2.0. ЕХ» Ниже нуля
 18.20 «Полигон». Спасение подводной лодки
 18.50 «Полигон». Панцирь
 19.55 «Наука 2.0. ЕХ». Бронезилет в домашних условиях
 21.30 Х/ф «Приказано уничтожить. Операция «Китайская шкатулка» 16+
 01.25 Хоккей. КХЛ. «Атлант» (Московская область) - «Спартак» (Москва). Прямая трансляция
 04.05, 04.35 Приключения тела
 07.00 Большой тест-драйв со Стилланин 16+
 08.00 Бадюк в Японии
 10.00 Рейтинг Баженова. Законы природы
 10.30 Рейтинг Баженова. Человек для опытов

Пятница, 6 сентября
 11.00, 09.05 Моя планета
 11.55 Невидимые миры Ричарда Хаммонда
 13.00, 15.00, 18.00, 21.30, 23.55, 02.25 Большой спорт
 13.20 Наука на колесах
 13.55 «Полигон». Спасение подводной лодки
 14.25 «Полигон». Панцирь
 15.20 Объект №11 16+
 17.05 Наука 2.0. Большой скачок
 17.35 «Наука 2.0. ЕХ». ОИВТ РАН
 18.20 POLY.tech
 18.50 Рейтинг Баженова. Могло быть хуже 16+
 19.20 «Наука 2.0. ЕХ». Метеоспутники
 19.55 «Наука 2.0. ЕХ». ЦАГИ
 20.25 «Наука 2.0. ЕХ». Гидродинамика
 21.00 «Наука 2.0. ЕХ». Беспилотники
 21.55 Футбол. Чемпионат Европы 2015 г. Молодежные сборные. Отборочный турнир. Россия - Словения. Прямая трансляция
 00.30 Профессиональный бокс
 04.25 Волейбол. Чемпионат Европы.

Женщины. Россия - Белоруссия. Прямая трансляция из Германии
 06.15 Футбол. Чемпионат мира-2014 г. Отборочный турнир. Северная Ирландия - Португалия
 08.10 «Человек мира» с Андреем Понкратовым
 10.00 Рейтинг Баженова. Законы природы
 10.30 Рейтинг Баженова. Человек для опытов

Суббота, 7 сентября
 11.00, 13.50, 09.30 Моя планета
 13.00, 15.00, 18.00, 21.30, 04.00 Большой спорт
 13.20 Диалог
 14.30 В мире животных
 15.20, 08.00 Индустрия кино
 15.50 Х/ф «Ледников» 16+
 17.30 POLY.tech
 18.20 24 кадра 16+
 18.50 Наука на колесах
 19.25 Рейтинг Баженова. Могло быть хуже 16+
 19.55, 20.25 Приключения тела
 21.00 «Наука 2.0. ЕХ». В яблоко
 21.55 Формула-1. Гран-при Италии. Квалификация. Прямая трансляция
 23.05 «Полигон». Спасение подводной лодки
 23.35 «Полигон». Панцирь
 00.05 Х/ф «Марш-бросок. Особые обстоятельства» 16+
 04.25 Волейбол. Чемпионат Европы. Женщины. Россия - Хорватия. Прямая трансляция из Германии
 06.15 Профессиональный бокс
 08.30 Невидимые миры Ричарда Хаммонда

Воскресенье, 8 сентября
 10.00 Смешанные единоборства. Bellator. Александр Шлеменко (Россия) против Бретта Купера (США). Прямая трансляция из США
 13.00, 15.00, 18.00, 21.20, 03.45 Большой спорт
 13.20 Моя рыбалка
 13.50 Язь против еды
 14.25 Рейтинг Баженова. Могло быть хуже 16+
 15.20 Страна спортивная
 15.45 Х/ф «Ледников» 16+
 17.45 АвтоВести
 18.20 Большой тест-драйв со Стилланин 16+
 19.20 Угрозы современного мира
 20.20, 20.50 Основной элемент
 21.45 Формула-1. Гран-при Италии. Прямая трансляция
 00.15 Смешанные единоборства. Bellator. Александр Шлеменко (Россия) против Бретта Купера (США). Трансляция из США 16+
 01.55 Волейбол. Чемпионат Европы. Женщины. Россия - Азербайджан. Прямая трансляция из Германии
 04.15 Х/ф «Кандагар» 16+
 06.15 «Человек мира» с Андреем Понкратовым
 07.15 Невидимые миры Ричарда Хаммонда
 08.25 Моя планета



Понедельник, 2 сентября
 05.00 Утро России
 09.00 1000 мелочей
 09.45 О самом главном
 10.30 Т/с «Кулагин и партнеры» 12+
 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
 11.30, 14.30, 17.10, 19.40 Вести-Москва
 11.50, 14.50 Вести. Дежурная часть
 12.00 Т/с «Тайны следствия»
 13.00 Особый случай 12+
 15.00 Т/с «Тайны института благородных девиц»
 16.00, 17.30 Т/с «Всегда говори «всегда» - 7»
 18.30 Прямой эфир
 20.50 Спокойной ночи, малыши!
 21.00 Т/с «Простая жизнь»
 00.30 Дежурный по стране
 01.25 Девчата

Вторник, 3 сентября
 05.00 Утро России
 09.00 1000 мелочей
 09.45 О самом главном
 10.30 Т/с «Кулагин и партнеры» 12+
 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
 11.30, 14.30, 17.10, 19.40 Вести-Москва
 11.50, 14.50 Вести. Дежурная часть
 12.00 Т/с «Тайны следствия»
 13.00 Особый случай 12+
 15.00 Т/с «Тайны института благородных девиц»
 16.00, 17.30 Т/с «Всегда говори «всегда» - 7»
 18.30 Прямой эфир
 20.50 Спокойной ночи, малыши!
 21.00 Т/с «Простая жизнь»

Среда, 4 сентября
 05.00 Утро России
 09.00 1000 мелочей
 09.45 О самом главном
 10.30 Т/с «Кулагин и партнеры» 12+
 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
 11.30, 14.30, 17.10, 19.40 Вести-Москва
 11.50, 14.50 Вести. Дежурная часть
 12.00 Т/с «Тайны следствия»
 13.00 Особый случай 12+
 15.00 Т/с «Тайны института благородных девиц»
 16.00, 17.30 Т/с «Всегда говори «всегда» - 7»
 18.30 Прямой эфир
 20.50 Спокойной ночи, малыши!
 21.00 Т/с «Простая жизнь»

Четверг, 5 сентября
 05.00 Утро России
 09.00 1000 мелочей
 09.45 О самом главном
 10.30 Т/с «Кулагин и партнеры» 12+
 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
 11.30, 14.30, 17.10, 19.40 Вести-Москва
 11.50, 14.50 Вести. Дежурная часть
 12.00 Т/с «Тайны следствия»

13.00 Особый случай 12+
 15.00 Т/с «Тайны института благородных девиц»
 16.00, 17.30 Т/с «Всегда говори «всегда» - 7»
 18.30 Прямой эфир
 20.50 Спокойной ночи, малыши!
 21.00 Т/с «Простая жизнь»

Пятница, 6 сентября
 05.00 Утро России
 08.55 Мусульмане
 09.05 1000 мелочей
 09.45 О самом главном
 10.30 Т/с «Кулагин и партнеры» 12+
 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
 11.30, 14.30, 17.10 Вести-Москва
 11.50, 14.50 Вести. Дежурная часть
 12.00 Т/с «Тайны следствия»
 13.00 Особый случай 12+
 15.00 Т/с «Тайны института благородных девиц»
 16.00, 17.30 Т/с «Всегда говори «всегда» - 7»
 18.25 Х/ф «Он, Она и Я»
 20.40 Спокойной ночи, малыши!
 20.50 Хит
 22.05 Х/ф «Паутинка бабьего лета»
 23.55 Городок
 00.20 Футбол. Чемпионат мира - 2014 г. Отборочный турнир. Россия - Люксембург. Прямая трансляция из Казани

Суббота, 7 сентября
 04.50 Х/ф «Менялы»
 06.35 Сельское утро
 07.05 Диалог
 08.00, 11.00, 14.00 Вести
 08.10, 11.10, 14.20 Вести-Москва
 08.20 Военная программа
 08.50 Планета собак
 09.25 Субботник
 10.05 Погоня
 11.20 Вести. Дежурная часть
 11.55 Честный детектив
 12.25, 14.30 Х/ф «Куклы»
 16.50 Субботний вечер
 18.45, 20.45 Х/ф «Два Ивана»
 20.00 Вести в субботу
 23.30 Х/ф «Когда цветет сирень»
 01.20 Горячая десятка

Воскресенье, 8 сентября
 05.25 Х/ф «Законный брак»
 07.20 Вся Россия
 07.30 Сам себе режиссер
 08.20 Смехопанорама
 08.50 Утренняя почта
 09.30 Сто к одному
 10.20, 14.20 Вести-Москва
 11.00, 14.00 Вести
 11.10 Городок
 11.45 Мой папа - мастер
 12.15, 14.30 Х/ф «Костер на снегу»
 16.25 Смеяться разрешается
 18.20 Наш выход!
 20.00 Вести недели
 21.30 Х/ф «Я тебя никогда не забуду»
 23.20 Х/ф «Стерва»
 01.15 Х/ф «Эксперимент»



2 сентября, понедельник
 06:00 «Сага күн-Новый день» 6+
 07:00 «Сага сирэ» информационная биэри
 07:10 «Сага күн-Новый день» 6+
 08:00 «Якутия» информационная программа
 08:10 «Выборы-2013» 12+
 08:50 Зарисовки
 11:00 «Сага сирэ-Якутия» информационная программа
 11:15 «Киһилээх хайалара айылҕа маанылаах кэстүүтэ» («Кадр» ТВ)
 11:45 «Хомоҕой хоһоон хонутугар»
 12:00 «В поисках Ноева ковчега» документальный фильм 12+
 13:00 «Выборы-2013» 12+
 13:30 «Сага сирэ-Якутия» информационная программа
 17:00 «Кинигэ-биһиги доҕорубут»
 17:30 «Геван» 6+
 18:00 «Сага сирэ» информационная биэри
 18:15 «Ситиһии төрдө-түмсүүгэ» («Бэрдигэс» ТВ) 6+
 18:45 «В фокусе. Тропы судьбы» («Алдан» ТВ)
 19:00 «Якутия» информационная программа
 19:15 «Выборы-2013» 12+
 19:25 «Разговор с Президентом» 12+
 20:10 «Суол-олох хорукутумура»
 20:20 «Выборы-2013» 12+
 20:30 «Сага сирэ» информационная биэри
 21:00 «Выборы-2013» 12+
 21:30 «Выборы-2013»: Дебаты 12+
 22:15 «Якутия» информационная программа
 22:30 «Выборы-2013» 12+
3 сентября, вторник
 06:00 «Сага күн-Новый день» 6+
 07:00 «Сага сирэ» информационная биэри
 07:10 «Сага күн-Новый день» 6+
 08:00 «Якутия» информационная программа
 08:10 «Выборы-2013» 12+
 08:50 Зарисовки 0+
 11:00 «Сага сирэ-Якутия» информационная программа
 11:15 «Айар эйгэ» («Майа» ТВ)
 11:45 «Строительный эксперт»
 12:00 «Мог ли Сталин остановить Гитлера?» документальный фильм 16+
 13:00 «Выборы-2013» 12+
 13:30 «Сага сирэ-Якутия» информационная программа

17:00 «Бары күүһү-от үлэтигэр» («Нам» ТВ)
 17:30 «Хотугу сулус»: Олонхо эйгэтэ 0+
 18:00 «Сага сирэ» информационная биэри
 18:15 «Чабылыс» ансаамбл уллаттара («Кабээйи» ТВ)
 18:45 «Күнчээн» Кэрэ биһигэ 0+
 19:00 «Якутия» информационная программа
 19:15 «Санаалар» 12+
 20:00 «ЦИК информирует» 12+
 20:15 «Выборы-2013» 12+
 20:30 «Сага сирэ» информационная биэри
 21:00 «Выборы-2013» 12+
 21:30 «Выборы-2013»: Дебаты 12+
 22:15 «Якутия» информационная программа
 22:30 «К слову...» 12+
 22:35 «Выборы-2013» 12+
4 сентября, среда
 06:00 «Сага күн-Новый день» 6+
 07:00 «Сага сирэ» информационная биэри
 07:10 «Сага күн-Новый день» 6+
 08:00 «Якутия» информационная программа
 08:10 «Выборы-2013» 12+
 08:50 Зарисовки 0+
 11:00 «Сага сирэ-Якутия» информационная программа
 11:15 «Быт чемпионона» (ТВ «Спектр»)
 11:45 «К 50 летию Якутского ТВ»: Зазеркалье
 12:00 «Похищенные дети» документальный фильм 16+
 13:00 «Выборы-2013» 12+
 13:30 «Сага сирэ-Якутия» информационная программа
 17:00 «Бүтэйдээх комплекснай музей» («Майа» ТВ)
 17:30 «Геван»: Эвэды ученай Надежда 6+
 18:00 «Сага сирэ» информационная биэри
 18:15 «К 50-летию Якутского ТВ» 6+
 18:45 «Вестник 01»
 19:00 «Якутия» информационная программа
 19:15 «Олохтоох бородуксуу-айылҕа маанылаах-Горнайга» («Бэрдигэс» ТВ)
 19:45 «Тыа сирэ» 6+
 20:15 «Выборы-2013» 12+
 20:30 «Сага сирэ» информационная биэри
 21:00 «Выборы-2013» 12+
 21:30 «Выборы-2013»: Дебаты 12+
 22:15 «Якутия» информационная программа
 22:30 «Выборы-2013» 12+
5 сентября, четверг
 06:00 «Сага күн-Новый день» 6+
 07:00 «Сага сирэ» информационная биэри

07:10 «Сага күн-Новый день» 6+
 08:00 «Якутия» информационная программа
 08:10 «Выборы-2013» 12+
 08:50 Зарисовки 0+
 11:00 «Сага сирэ-Якутия» информационная программа
 11:15 «Урун халааттаах ус Маарыйалар» («Розовая чайка» ТВ)
 11:45 «Күннээх саха» («Сунтара» ТВ)
 12:00 «Любовь глазами женщин» документальный фильм 16+
 13:00 «Выборы-2013» 12+
 13:30 «Сага сирэ-Якутия» информационная программа
 17:00 «Хотугу сулус» 0+
 17:30 «Ыраах-чугас аймахтарбыт»: Норуоттар түмэр үтүө тэрээһин («Бороҕон» ТВ) 6+
 18:00 «Сага сирэ» информационная биэри
 18:15 «Тэлгэһэ быйаҥа-үгүс үлэ түмүгэ» («Хотун Булуу» ТВ) 6+
 18:45 «Күнчээн» 0+
 19:00 «Якутия» информационная программа
 19:15 «Выборы-2013» 12+
 19:30 «Диалог с властью» 12+
 20:15 «Выборы-2013» 12+
 20:30 «Сага сирэ» информационная биэри
 21:00 «Выборы-2013» 12+
 21:30 «Выборы-2013»: Дебаты 12+
 22:15 «Якутия» информационная программа
 22:30 «К слову...» 12+
 22:35 «Выборы-2013» 12+
6 сентября, пятница
 06:00 «Сага күн-Новый день» 6

Оттообун-2013

Улуус үрдүнэн атырдык ыйын 29 күнүнээди аабыллыынан 29783 т от отгонно. Онон былааммыт 80,5%-на толоролуна. Мантан хаалбыт кэмгэ өссө 6048 т оту булунарбыт хаалла. Сорукпутун толоробут, өссө аһара түһэригэр буоллар ылсан-бэрсэн, бэйэ-бэйэҕэ көмөлөсүһөн кэлэр

оннугар 2310 т оттоото (100,5%), Көбөкөн 1114 т оннугар 1130 т чөкөттө (101,5%). Оттон Фрунзе аны 8 т, Хамаҕатта 354 т оттоотторуна былааннарын толо-руохтара.

Атын нэһиликтэригэр ситиһиллэрэ баччалы буолла: Үөдэй – 82,5%, 1 Хомуустаах – 76,1%, Партизан – 77,1%, Никольскай – 83,6%, Хатын Арыы

ЭЛБЭҢИ ОТТООБУТ ДЭЛЭГЭЙДИК КЫСТЫА



кыстыгы кыһалдыта суох этэнгэ туоруо этибит.

Быйыл оттоонуну эрдэ саҕалаабыппыт буоллар бачча үчүгэй сайынҥа лаппа үчүгэй балаһыанньаларбыт хаалла.

Сезоннаабы сорууда улууспут тыатын хаһаайыстыбатын тэрилтэлэрэ 79,2%, бааһынайдар 85,5%, кэтэх хаһаайыстыбалаах граждандар 77,8% толорон иһэллэр. Нэһиликтэригэр Хатырыктаах Көбөкөн маладьыстаатылар, туһааннаах соруудагы бэрт кыранан куюнардылар. Хатырык 2290 т

– 65,2%, Бөтүг – 84,2%, Модут – 88,3%, Маймаҕа – 55%, Түбэ – 90,5%, Арбын – 76,6%, Фрунзе – 95%, 2 Хомуустаах – 60%, Искра – 78%, Таастаах – 58,4%, Салбан – 85,4%, Ленскэй – 95,4%. Аһыйах күн өссө тура түһэн биэрэрэ буоллар...

Үчүгэй хаачыстыбалаах дэлэй аһылык – эрэх-турах санаһыга, дохуоту үксэтиигэ, кэскили түстээһингэ, үлэ-хамнас үтүө түмүктээх буолуутугар тириэри. Онон өссө күүскэ хамсаммахтаан биэриэһин!

И. ИВАНОВ

ТҮА ДЬОНУН ПАРТИЯТА СУОХ ХААЛЛАРДЫЛАР

«СИЭРДЭЭХТЭР» АГРАРИЙДАРЫ БЫБАРТАН ТУОРАТТЫЛАР

Саха сиригэр «сиэрдээхтэр» быйылгы быбардарга суут-сокуон өттүнэн киирсиилэрэ олус сытырхайда. Аһардаас агитация тутах буолуо диэн, бадаҕа, аны суугунан быһаарсар ньыманы баһылаатылар диэххэ сөп. Бастаан кинилэр «Биир ньыгыл Россия» уонна РФКП партиялары регистрацияттан устарга холломмуттара табыллыбатаҕар, кыра партияларга ылыстылар.

«Сиэрдээх Россия» сайабылыанньатынан РФ Үрдүкү Суута Россия Аграрнай партиятын партийнай испиһингэ регистрациялааһыны тохтоотто. Аграрийдар республика быбардааччыларыгар туһаайыт суруктарыгар РФ Үрдүкү Суутун Президиумугар ааһынар үнсүүнү түһэрдилэр.

«Үгүстэр өйдүүргүт буолуо, «Сиэрдээх Россия» партия бастаан Федот Тумусов тылыгар итэҕэйбит тыа дьонун суотугар өрө анһан тахсыбыта, диэн этиллэр партия быбардааччыларыгар суругар. – Федот Се-

менович тыа сиригэр мээһэҕэ тиэстибэтэҕэ, үлэли олоһор былааска мөнүттэн, сырдык олоһу эрэннэрибитэ. Госдума уонна сорох муниципальнай тэриллиилэр быбардарыгар итэҕэйимтиэ тыа дьоно киниэхэ эрэммитэ уонна куолаһын киниэхэ уонна «сиэрдээхтэргэ» биэрбитэ. Саха сиригэр тыатын олохтоохторун куоластарын суотугар кинилэр партияларын Россия үрдүнэн биир бастың көрдөрүүтүн ситиспиттэрэ. Бириэмэ онтон ыла син барбаласта эрээри, «Сиэрдээх Россия» өттүтэн дьин дьыала баара көстүбөт. Оттон быйылгы быбардарга тыа дьоно бэйэҕэ ордук эрэнэргэ быһаарынан, Аграрнай партияны тилиннэрибиттэрэ. Норуот оротуттан кандидаттары туруорбуттара, тыа сиригэр тус көрүүлэрин кэспэтэ норуокка тахсыбыттара... Саналы тилибит партия кыра да буоллар, тыа сиригэр туһугар «уруккуттан кыһаллааччыны» кытаанахтык куттаата курдук... Москваттан аҕалбыт юристарынан «сиэрдээхтэр» «аграрийда-

ры» быбартан уһуларга ылыстылар. «Сиэрдээхтэр» толкуйдууларынан, быһыыта, биһиги саната суох ньыкыйан биэриэхтээхпит, дэриэбинэ боростуой дьонун аһыйахтарынан хампы үктээн ааһааха сөп дииллэр быһыылаах, Ол иһин «сэриигэ сэри курдук буолуохтаах», «биһиги куолаһытын сиигит» диэн толкуйдаахтар бадахтаах. Хантан кинилэр биһиги – эһиги куолаһыт диэн буолуой?

Биллэн турар, аграрийдар суруктарыгар, ону тыа дьоно өйүүллэр, соторутаабыга диэри бэйэлэрэ өйүү сылдыбыт партияларыгар хом санаа иһиллэн аһар. Ол гынан баран, баар чаччы аата чаччы буоллаҕа. «Сиэрдээх Россия» докумуонугар баар кыра сыысхаллартан бэйэтэ бэрт эрэйинэн регистрацияны аһан баран, быбартан устар туһугар онукука майгыһыныр сыысхаллары аны атыттарга көрдүүр. Дьэ, бу төһө сиэрдээһин?

Марина ШЕРБИНИНА, Якутия

Билгэлээһин

Быйыл аны өрүс уута кэлэн эрэйдээтэ. I Ыспааһап ардаҕа 11 чыыһылаҕа түспүтэ. II Ыспааһап 19-ка, III-с Ыспааһап 28-ка.

Быйыл от ыйын 27-гэр кизэ ардаан баран от ыйын 30-гар күнү быһа ардаабыта. От ыйын 31 күнүттэн атырдык ыйын 24 күнүгэр диэри ардаабата, Ыспааһап танаралара оту оттуу охсун диэн кураан күннэр турдулар. Атырдык ыйын 20, 21, 22 күннэригэр күүстээх тыалы түһэрэн 23, 24 күннэргэ былыты аҕалла. Атырдык ыйын 24 күнүгэр кизэһэтэн ардаан, 25-кэ 4 чааска диэри ардаата. Халлаан тыһа тахсан балаһан ыйын 6 күнүгэр диэри ардах түһүө суоҕа. Оттон кыра-

ҮС КҮН ЭРДЭЛЭЭТЭ

тык ардаан ыһыан сөп. Оттон Сэмэнэп танара 12-17 чыыһылаҕа диэри ардыаҕа, баҕар, инчэҕэй хаар түһүө, сэбирдэһи түһэрэр күүстээх тыалланы. Оттон 6-7 күн курааннаан баран, дьэ, күнүгүнү силбик күннэр туруохтара. Бокурууп танара алтынны 14-гэр, ол иннинэ хаардыан сөп. Ол иһин быйыл II Ыспааһапка атырдык ыйын 19 күнүгэр күүстээх тымны тыаллаах буолан халлаан сөрүүкээтэ. 22, 23-кэ хаһыннаата. Балаһан ыйын бүтүүтэ ардааһына алтынны санатыгар сир-дойду ачалаан, сылыгы кыһыннытын бэлэм-

ниир сир кырыс силимниир дииллэрэ кырдыаҕастар. Оттон алтынны маннайгы күнүгэр арды-арды тыалырадына тиит мас көтөтөтүн түһэрэр, былыр иктээр дииллэр.

Урут кырдыаҕастар танара күннэрин билгэлээн, халлааны кэтээн, сылыгы, сүһү иитэллэригэр туһаналлара. Танара чэчиэриннигэр хаһаас астарыттан, бурдуктарынан алаадылаан эһэкээннэрин аһаталлара. Үөрөкөтө аһыллара. Оттон билигин үбүлүөй, сыбаайба элбэх буолан танаралары умунубут.

Константин ЕРЕМЕЕВ, 1 Хомуустаах

Күннэтэ көрөр дьоммут

Дойдубут президентэ Е.А. Борисов тыа сиригэр сылын биллэригэр тыаҕа олоорооччулар үлэҕэ-хамнаска туох эр хамсааһын тахсыа диэн санаабыт-сүргэбит көтөбүлүннэ. Онон си-бээстээн XX үйэ чулуу үлэһитин, биир дойдулаахпытын, Нам улуусун Аппаанытыгар олоһор Маркова Екатерина Ильинична туһунан төһөнү кыайарбынан-сатырбынан сырдатарга сананым.

Катя төрөппүттэригэр саамай кырдалара. Сытыы-хотуу кыысчаан убайдара тыраахтардын өрөмүөннэнэллэрин көрө сылдьан эр дьон дьарыктарыгар улам сыстан барбыта. Өрөмүөн кэмигэр кыайар өттүн ылан, аҕалан биэрэн көмөлөһөрө, илии-атах буолара. Ардыгар тимир көлөҕө олоһон боруобаланан да көрөрө, техниканы ити курдук билэ-көрө улааппыта.

Оройун киинигэр оскуолаһы бүтэрбитэ. Оттон комсомол путевкатынан Дьокуускайга суоппардары бэлэмниир кууруска үөрэммитэ уонна Карл Маркс аатынан колхозка суоппардаабыта. Өлүөхүмэтээди техникумга техник-механик идэтигэр үөрэнэ сылдьан олоһун аргыһын Анастас Былгаевы көрсөн ыал буолбуттара. Эдэр ыал кыыстаах уол олоһоммуттара. Кыыстара Андже́ла ветеринарнай наука кандидата, уоллара төрөппүттэрин туйахтарын хатаран механизатор.

Былгаевтар иккиэн техника дьоно буолан бэйэ-бэйэлэригэр көмөлөсүһө, сүбэлэһэ сылдьаллара. Онон туппут техникалар куруутун саахала суох үлэһитин ситиһэллэрэ. Екатерина 1976 с. «ДТ-75» мааркалаах тыраахтар ырыҕаахтарын кытаанахтык туппутта, а.э. ыал ийэтэ буолдум диэн механизатор ырахан үлэтигэр чаһыйбатаҕа. Бу кэмгэ саха намчы дьахтара техникаттан илиитин араара илик. Тыраахтар,

массына курдук күүстээх, тыастаах-уустаах техниканы адыс баһылаата. 1980 с. «Кировец» тыраахтарга үөрэнэн сайынны «К-701» мааркалаах сүдү улахан көлөнөн хонуу үлэтигэр сылдьара. Оттон кыһынын «ДТ-75»-нэн от-мас таһытыгар үлэһитирэ. Дьон отун-маһын улгумнук аҕаларынан өрүү хайҕанара, элбэхтик махтал-баһыыба ылар.

Екатерина Ильинична өр сылларга «Хатын Арыы» совхоз чулуу механизатордарын Дмитрий Носкову, Юрий Сивцевы у.д.а. кытта үрдүк онорумтуолаахтык

дьахталларыттан бастаанынан 1984 с. Паша Ангелина аатынан Бүтүн Союзтаабы бириэмийэ лауреата буолбутун бэлиттиэхпин баҕарабын. Тыһыс тыһыылаах, куйаас сайыннаах Сахабыт сиригэр тракториһа Е.И. Маркова соҕуруу дойдуга тийиэн күрээтэһэн модун көлөнү дьингээхтик баһылаабытын, сиргэ билиитин-көрүүтүн көрдөрөн лауреат буолбута ордук үөрүүлээх. Оттон быйыл аатырбыт тракторист, ССРС Үрдүкү Сэбиэтин депутаты Паша Ангелина төрөөбүтэ 100 сылын туолар. Сэригэр саана кини «Кыр-

АВТОЛЕДИ – ААТЫРБЫТ ТРАКТОРИСТ

үлэлээбиттэрэ. Кинини биригэ үлэһит дьоно үлэҕэ дьулурунан, толоруһаһынан, техниканы билэринэн-көрөрүнэн сыаналыыллара, кини этиитин-санаатын өрүү истэллэрэ.

Е. Маркова сири хорутааччылар араас таһымнаах күрэхтэригэр үгүстүк кытыбыта. Бастаан «ДТ-75»-нэн сир хоруутан хотторботоҕо. Оттон кэлин республикаҕа киирсэн үс төгүл бастаабыта. 1975 с. Краснодарга тийиэн күрэхтэһэн «РСФСР тыатын хаһаайыстыбатын социалистической куоталаһыыга туйгуна» бэлиэни тутан ситиһиллэнэн кэлбитэ. Кэлин Благоевченскайга миэстэлэһэн «Конкурс кыайыылааҕа» бэлиэни туппутта. 1977 с. «Бүтүн Союзтаабы куоталаһы кыайыылааҕа» бэлиэ, 1986 с. СССР норуотун хаһаайыстыбаларын ситиһиллэрин быыстапкатын үрүн көмүс мэтээлигэр тиксэн үөрбүтэ. Эмиэ бу сыл биригэр дойдулаахпыт, биллэркөстөр бөдөн салайааччы И.Е. Винокуров аатынан бириини ылбыта. 1993 сылтан РФ тыатын хаһаайыстыбатын үтүөлээх механизаторын аатын сүгэр. Кини үлэҕэ ситиһиллэрин иһин араас наҕараадаларын, кыайытын-хотуутун элбэҕи аабыаха сөп. Итилэртэн ордук чорботон саха



гыттар – тракторга!» ыңгырытын өйөөн оройун-оройун аайытын кыргыттар, дьахталлар күүстээх үлэҕэ турунан таһаарылаахтык үлэлээбиттэрэ. Ол иһингэр биһиги оройуоммутугар эмиэ күүстээх хамсааһын тахсыбыта, бастыңнар баар буолбуттара. Кинилэр ортолоругар Саморцева М.Е., Петрова А.Г., Евсеева Т.М. у.д.а. бааллара.

Биһиги ортобутугар Екатерина Ильинична тус олоһунан, үлэҕэ үрдүк ситиһиллэринэн холобур буолар. Кини коммунистической үлэ ударнига, үлэ

ветерана, «2000 сылга – 2000 үтүө дьыала» өйдөбүннүк бэлиэлээх. Нэһилиэгин, улуусун олоһор көхтөөхтүк кыттар. 2004 сылтан улуустаабы дьахтар сэбиэтин чилиэнэ, 2000 с. дьахталлар хамсааһына 80 сылынан улууска ытыллыбыт тэрээһиннэргэ кыттан «УАЗ» массыынатынан Салбанга, Үөдэйгэ, Арбынга тийэ сүүрбүтэ. Оттон икки сыллааҕыта ветеран механизатор, «Намавтоледи» кулууп чилиэнэ республикатаабы «Олох трассата» автопробекка кыттан араас уустук эргирдээх-муску-

баҕа санаатын республика салалтата өйүүө дии сыһыбын.

Түмүкпэр РФ үтүөлээх механизатора, П. Ангелина аатынан Бүтүн Союзтаабы бириис хаһаайката Екатерина Ильинична көрдөһүүтүгэр тустаах салайааччылар сөптөөх эппиэти биэриэхтэрэ диэн эрэнэбин.

Улуустаабы дьахталлар сэбиэтэрин председателиэнэ Заболоцкая А.С. үлэһит кэмизгэр улууска хас да нэһиликкэ ле-ди-суоппар дьахталлары кытта бэртээхэй, умнуллубат биэчэрдэри тэрийбиттэрин күндүтүк

саныбын. Түөрт массыына-нан сылдьан Салбанга бэртээхэй тэрээһиннэри ыппыттарга, оскуола үөрэнээчилэрин кытта истин көрсүһүүлэр буолбуттара. Кинилэр үлэлэрин туһунан дуоһуя истибиттэрэ, баста-кы тракторист кэрэ аҕары көрөн олус үөрбүттэрэ. Салгыы кулуупка «Далбар Хотун, салайааччы, наставник» диэн биэчэри Ф.Д. Ушницкайа аһан киэн ис хоһоонноох бэртээхэй тэрээһини онорбуттара. Ле-ди-суоппар салайааччытыгар А.С. Заболоцкайа, М.М. Винокурова салайан-тэрийэн кэлбиттэригэр, Салбан нэһилиэгин дьахталларын түмсүүтүн председателигэр М.В. Корякинаҕа махталы улахан. Саамай үөрүүлээҕэ Е.И. Маркова үөрэнээчилэригэр, нэһилиэннээҕэ истин баҕа санаатын эппитэ. 2013 с. тыа сиригэр сайдытын сылынан кинини чиэстээһин улууспутугар үрдүк таһымна барыаа уонна кварта туруорсуута туоларыгар баҕарабын. Итинтэн сийэттэрэн тыраахтарга үлэлээбит саха дьахталларын аатын үйэтитэн кинигэ бэлэмниэххэ сөп этэ диэн этэбин, онуоха тыа сиригэр сылыгар тирэхтэниэһин.

Ф.Д. УШНИЦКАЯ, үлэ ветерана, Салбан

Мин маннык этиилээхпин

Бары билэрбит курдук, муус устар 13 күнүгэр улууспут киин биир сүрүн кизгээлэ буолан турбут вокзалбытыттан ытыспытын сотуннубут, олох чугас билэр киһибит куһаҥан буолбутун истибит тэҥэ ыардык ылынныбыт. Хайдах да диэбит иһин, киһи улаханник эпптэ издээнэ, кимизэхэ баҕарар, туох баҕарар араас түгэн баар буолааччы. Ол да буоллар, удуус олохтоохторо бары турунан көмөлөөтөхпүтүнэ өссө үчүгэй вокзал баар буолуо диэн эрэл баар.

Мин эрэ буолуо дуо, билинни харабыллар туох бэрээдэктээхтик үлэлииллэрин билбэспит. Холобура, ханна баҕарар, туох баар хатаныах айылааҕы хатаан баран, үлэһиттэр күлүүстэрин тылын дьылларга илдьэ барбакка, харабылга туттараллара

СЭРЭБИ КҮҮҮҮРДҮӨХХЭ

ордук буолуо этэ. Ол хатанан турар хайа эрэ хоско уот барыта саҕаланнабына эмискэ биллиминэн сөп. Ас астыыр хос баар буолабына, үлэһити кытта харабыл ону-маны көрөн-истэн, бэрэби-эркэлээн эрэ баран сурунаалга илии баттаан объектуутохтаах.

Билинни харабыллар урукку кэм курдук улахан эппиэти сүгэбит диэн сэрэхэдийбэттэр, ол түмүгэр уоруу, массыналары күрэтти о.д.а. араас быһыы тахса турар. Сорох чааһынай тэрилтэ салайааччылары үлэһиттэргэ наһаа кыра хамнаһы төлүүллэрин туһунан истээччибит. Үлэ суоһунан олуйтаран эбиискэ гынабын диэн кэпсээччилэр.

Билинни дьэиэ тутар матырыяал олус түргэнник умайар эбит, онон улахан сэрэх, харабылларга үгүөрүтүк хамнас төлөөн баран, кини эппиэтинэһин күүһүрдөн биэрэр киһи, ити курдук дьон хара көлөһүнэ, тэрилтэ да буоллун, улахан ночоот, ороскуот буолан киэн халлаанга бурюу буолан көтүө суоҕа этэ.

Манан, мин да этиитэ суох, дьон-сэргэ көмө оноруо да буоллар, бэйэм үлээннээхтэрбин, биһиги эмиэ туора турбакка, вокзалбыт иккис күүһүн ылан тутуллан түргэнник үлэбэ киирдүгүрүтүк көмөтө оноруоһун диэн эрэнэн туран баҕабын тирдэбин.

З.И. ЕГОРОВА, Нам

Спорт – дьулуур, спорт – тулуур

«БООТУРДАР ООНЫУЛАРЫГАР» ҮС ЧЕМПИОННАНЫБЫТ

Атырдах ыйын 26-28 күнүгэр Дьокуускай куоракка «Триумф» спортивной комплекса «Боотурдар ооннуула» диэн көнүл тустууга республикатааҕы фестиваль ыгытылынна. Күрэхтэһии саастарынан араарыллан үс группанан буолла.

Барыта араас улуустартан уонна Дьокуускай куораттан 36 хамаанда кытына. Нам улууттан араас нэһиликтэртэн 30 эдэр тустуук кыттыыны ылла.

Саастарынан араардахха 1997-98, 1999-2000, 2001-2002 сыллаах төрүөх оҕолор.

Кинилэртэн чемпионнарынан буоллулар: 2001-2002 сыллаах төрүөхтэргэ Хатырыктан Егор Собакин 1 миэстэ (26 кг), Слава Дьяконов Намтан (38 кг) 1 миэстэ, 1997-98 сыллаах төрүөхтэргэ 76 кг Намтан Аргуур Парников 1 миэстэ, 1999-2000 сыллаах төрүөхтэргэ 85 кг үһэс Намтан Алеша Тимофеев 2-с миэстэ,

Хатырыктан 50 кг ыйааһынна Петья Прокопьев 3-с миэстэ. Онон түмүккэ «Боотурдар ооннууларыгар» Нам улууһа 3 чемпионанна, 2 призёрданна.

Хамаанданан түмүккэ уон чемпионнамыт Дьокуускай куорат 1, биэс чемпионнамыт Мэнгэ-Хагалас 2-с, түөрт чемпионнамыт Чурапчы 3-с, үс чемпионнамыт Нам улууһа 4-с миэстэбэ табыстылар.

И. УВАРОВСКОЙ-КҮРҮЛГЭН

БИЛЭРИИЛЭР

Целый год могут потерять граждане, вступившие в Программу государственного софинансирования пенсии, но забывшие сделать собственный взнос до конца 2013 года. Управление Пенсионного фонда по Намскому улусу РС (Якутия) напоминает всем участникам Программы, что государство удвоит Ваш взнос на накопительную часть пенсии только в случае, если он составляет не менее 2000 рублей в год. Граждане, не сделавшие собственный взнос в рамках Программы, а также граждане, чей совокупный годовой взнос по

НЕ ПОТЕРЯЙ ЦЕЛЫЙ ГОД!

состоянию на 31 декабря 2013 года будет меньше 2000 рублей, к сожалению, не смогут рассчитывать на государственное софинансирование по итогам 2013 года.

Напомним, что средства на накопительную часть своей будущей пенсии в рамках Программы государственного софинансирования пенсии можно внести двумя способами: самостоятельно, перечислив деньги в Пенсионный фонд Российской Федерации через кредитную организацию, либо через своего работодателя (для граждан, ко-

торые написали заявление в бухгалтерии об удержании добровольных страховых пенсионных взносов из заработной платы). Проверить сумму перечисленных работодателем денежных средств гражданин может в любой момент, взяв в бухгалтерии расчетный листок. Для перечисления денег через банк необходимо подойти в Управление пенсионного фонда, взяв квитанцию для оплаты (при себе иметь СНИЛС).

Отдел персонифицированного учета
Тел. 42390

Грузовые перевозки до 2-х тонн по селу, по городу.
Тел. 89841160270, 89243661967

ОЛОХ — ТУРУК — УУ — ТӨРҮТ УУ!

ООО «Уйгу» производит бетонные работы из своего материала, по следующим видам:
– Устройство ленточных фундаментов для частных домов.
– Проездов, площадок и тротуаров.
Тел. 89143033016, 89244602771

Намнааҕы «Эрэл» үөрэтэр киин балаһан ыйыттан курстарга үөрэтэ ыгырар: «1С: Бухгалтерия», «Основы предпринимательской деятельности», «Кылтан-сиэлтэн өрүү», «Компьютерный дизайн», «Оператор ЭВМ» специальностарга. Пенсионеры эбии дохуот булунарга анаан анал курстарга ыгырарыт. **Билсэр тел. 41-4-54, 89142916489**

Услуги пилорамы в с. Партизан.
Тел. 89142640988

Продаю участок Нэлэгэр. Недорого.
Тел. 89243682483

Считать недействительным утерянное свидетельство о регистрации на а/м «Toyota-Caldina», гос. номер 0082 КМ на имя Осиповой Светланы Дмитриевны

кольский, ул. Е. Протопопова, 27, корп. 2, площадью 575 кв.м, под ЛПХ (приусадебный участок).

* Хатырыкский наслег, ур. Кысырбыт, площадью 30000 кв.м., под ЛПХ (полевой земельный участок).

* Хатырыкский наслег, ур. Кысырбыт, площадью 20000 кв.м., под ЛПХ (полевой земельный участок).

* Хатырыкский наслег, ур. Кытыл (Неряк), площадью 30000 кв.м., под ЛПХ (полевой земельный участок).

* Ленский наслег, ул. Ст. Платонова, 83, площадью 1500 кв.м, под индивидуальное жилищное строительство.

За справками обращаться в администрации соответствующих наслегов.

И.о. директора Уваров А.М.

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ УЛУУС ОЛОХТООХТОРО!

«Төрүт уу» тэрилтэ «Биһиги аһылыныбыт» диэн акцияны биллэрэр. «Төрүт ууну» 100 солк. атыгылаһаах сөп. Дьыбэ тиэрди – 50 солк.

Биһиги аадырыспыт: Нам с. Степана Платонова уул., 1 (кинотеатр), Аппааны бөһ., Лена уул. 16-га.

Тел. 8924-873-73-11 уонна 23-3-21.

* Бетюнский наслег, с. Бютяй-Юрдя, ул. Н. Кириллина, 16, площадью 2100 кв.м., под магазин.
* Никольский наслег, с. Ни-

От 29 августа 2013 года ИЗВЕЩЕНИЕ

В соответствии с Земельным кодексом Российской Федерации, информируем о предоставлении в аренду земельных участков, по адресу:

* Бетюнский наслег, с. Бютяй-Юрдя, ул. Н. Кириллина, 16, площадью 2100 кв.м., под магазин.
* Никольский наслег, с. Ни-

ЧҨРЭХ ТЫТТАР

Күндүтүк саныыр, убаастыыр учууталбытын, коллегатытын, наставниктытын – РСФСР үөрэҕиритин туйгунун, үлэ-тыыл бэтэрээнин, Учууталлар учууталларын, Нам улууһун бочуоттаах олохтообун **ЕЛЕНА НИКОЛАЕВНА ГАБЫШЕВАНЫ** 80 сааһын туолбут үбүлүүдээх күнүнэн итиитик-истинник эҕэрдэлиибит!

Баҕарабыт кырдал сир эниэтигэр үүммүт чиргэл тиит курдук бөҕө туруктаах чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, сана тыллар нургуһун сибэкки силиһин тардынан күн дээки дьулуурдаахтык талаһан үүнэрин курдук ахсаабат дьулууру, саха алааһын анаарыйар киэнгин курдук дэлэгэй санааны, олонго дойдутугар ойууланар оһуордаах-бичиктээх, уйгу-бийан тыыннаах, уһун, дьоллоох олоһу!

Эҕэрдэни кытта И.С. Гаврильев аатынан 1 №-дээх Нам орто оскуолатын администрацията, профкома, биология, химия, география учууталлара

Нам улууһун Түбэ нэһилиэгэр олорор биригэ үөскээбит, үөрэммит, күндүтүк саныыр дьүөгэбитин, улахан дьэиэ кэргэн ийэтин, эйэбэс эбээбитин **СИВЦЕВА ТАТЬЯНА ЯКОВЛЕВНАНЫ** 65 сааскын туолбут үбүлүүгүнэн ис сүрэхтэн үөрэн туран эҕэрдэлиибит!

Баҕарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, Эйигин кытта сырдык санаа, үөрүү, дьол эрэ дьүөрэлэстин, олоххор барыта этэнгэ буоллун! Оҕолоргор, сиэннэргэр өрүү өйбүл буолан сылаас сыһыанын убаарабатын, дьохуннаах сүбэһит, бөҕө тирэх буола сыртыт.

Үтүө санааны кытта дьүөгэлэрин

РАСПОРЯЖЕНИЕ от 27.08.2013 № 2.1-4-459

О назначении ответственных лиц в целях организованного проведения празднования

«День села Намцы» 8 сентября 2013 г.

РАСПОРЯЖАЮСЬ:

1. Утвердить программу проведения мероприятий, посвященных празднованию «День села Намцы», согласно приложению 1.

2. Создать организационную комиссию в составе:

- 1) Новгородов А.Г. – глава МО «Ленский наслег», председатель;
- 2) Дураева М.И. – гл. специалист по экономике, финансам и предпринимательству, член;
- 3) Олесова А.Е. – гл. специалист по социальным вопросам, член;
- 4) Семенова Н.Ф. – вед. специалист по работе с населением, член;
- 5) Яковлев В.Е. – директор МАУ «АРТ» МО «Ленский наслег», член.

3. Назначить ответственных лиц по проведению мероприятий, согласно приложению 2.

4. Ответственным лицам в срок до 06.09.2013 г. провести организационную работу по проведению мероприятий.

5. Секретарю Кириллиной А.П. ознакомить под роспись ответственных лиц с данным распоряжением и опубликовать в местной газете «Энсиэли».

6. В случае неисполнения или ненадлежащего исполнения возложенных на них обязанностей, ответственные лица будут привлечены к дисциплинарной ответственности в порядке, установленном Трудовым кодексом и иными федеральными законами.

7. Контроль исполнения данного распоряжения оставляю за собой.

Глава А.Г. Новгородов

Приложение № 1

ПРОГРАММА

проведения мероприятий, посвященных празднованию «День села Намцы» 8 сентября 2013 г. на площади им. М.К. Аммосова

№ п/п	Время проведения	Наименование мероприятий
1	09 ч. 00 м.	Приезд участников
2	09 ч. 00 м.	Размещение харчевни, общественного питания и кафе
3	с 10 ч. 00 м.	Выставка-ярмарка сельскохозяйственных продуктов
4	с 10 ч. 00 м.	Ярмарка «Осенняя палитра» среди жителей микрорайона
5	10 ч. 00 м.	Дикторский текст
6	11 ч. 00 м.	Торжественное открытие праздничных мероприятий
7	11 ч. 15 м.	Презентация флага и герба МО «Ленский наслег»
8	11 ч. 40 м.	Официально-протокольная часть церемонии открытия
9	11 ч. 50 м.	Церемония награждения
10	12 ч. 00 м.	Поздравительная речь главы МО «Ленский наслег» А.Г. Новгородова
11	12 ч. 00 м.	Угощение гостей и жителей с. Намцы праздничным сладким пирогом
12	12 ч. 00 м.-14 ч. 00 м.	Соревнование по легкой атлетике среди общеобразовательных школ на кубок главы МО «Ленский наслег»
13	12 ч. 00 м.	Концертная программа «Тупса тур! Туругур, төрөөбүт түөлбэм!»
14	с 14 ч. 00 м.	Проведение игр и конкурсов для детей
15	14 ч. 00 м.	Ларек бесплатного мороженого
16	с 14 ч. 00 м.-18 ч. 00 м.	Подведение итогов турнира выходного дня
17	с 14 ч. 00 м.-17 ч. 00 м.	Чемпионат по легкоатлетической эстафете среди трудовых коллективов
18	14 ч. 30 м.	Запуск воздушных шаров
19	15 ч. 00 м.	Концертная программа Октябрьского округа г. Якутск
20	16 ч. 00 м.	Открытие детской площадки в микрорайоне «Октябрьская»
21	17 ч. 00 м.	Концертная программа среди жителей микрорайонов и трудовых коллективов
22	19 ч. 00 м.	Фестиваль неформальной культуры «ЗОЖигай» среди молодежи
23	21 ч. 00 м.	Шоу-программы «В вихре танца!!!»
24	22 ч. 00 м.	Факельное шествие
25	23 ч. 30 м.	Праздничный фейерверк
26	23 ч. 45 м.	Завершение праздничных мероприятий

БИЛЛЭРИИЛЭР

Босхо олорор православнай итэҕэл: «Таңара киниэтэ босхо онгоруохтаах»-диэн этэринии, босхо онгоруом эбитэ буолуо даҕаны, православия үлэһиттэрин ый аайы, босхо мөлүһүнүнэн үбүлүүллэрин курдук, правительствобит даҕаны, улууспут даҕаны, ханнык да тэрилтэ, дьяһаллы, биһигини үбүлээбэт. Онтон, Типография да, Редакция да, кинигэлэрбитин, сүбэлэрбитин, тылдыһытын, халандаарбытын, суруйууларытын босхо таһаарбаттара биллэр. Эбэтэр «хобордоохтоохпут буоллар алаадылаан сырдыгына тыахпыт этэ даҕаны, бурдукпут да суох, арыыбыт да мелиһэйи»-дииргэ тийэбит, билингни турукпутунан саха итэҕэлигэр сыһыан онук. Үбүлүүллэрэ буоллар, үөрэ-көтө биһиги да босхо онгорор бөҕө буоллахпыт дии, хата саха элбиз этэ, кинигэбит, тылдыһыт, халандаарбыт, сүбэлэрбит, алгыстарбыт бэчэ-эттэнэн тахсыылара хойдуох этилэр, киһи бөҕөтө үтөрүө этэ, үөрүү бөҕө үксүөх этэ, сахалы хараам бөҕөтө онгоруллуох этэ, омук бөҕө ытыктабылын ылыахпыт этэ. Урукку эбитэ буоллар, ынаҕы ынаҕынан, сыгыны сыгынан эһэлэрбитигэр бэрсэллэр этэ. Бэлэм эрэ ааҕа, босхону эрэ ылына олоруоххут дуо? Суруйар да сылаалаах, халлаантан түспөт тыллардаах. «Туох да босхо буолбат, босхо босхон барар, босхо туолбат»- дииллэр этэ сахалар. Саха онук буолуохтаах., Саха элбиригэр туһугар, бу күнтэн саҕалаан саха дыно бука-бары бирдии тыһынынчаны, - Харатаала суруга-бичигэ, суруйуулары хаһыакка бэчээттэнэн таха туралларыгар анаан, хас ый аайы тус сыаллаан ыта тураргытыгар ыгырабын. Саха буолууга саатар онон көмөлөһүн. Почтовай переводунан: Намский улус, с. Крест-Кытыл, ул. Соготоя 20. Харатаала Харатаала Харысха Уола аатыгар. Таңара эһиэхэ оччонон үбүн иһиэхэ. Бири бириинэн, үһү үһүнэн, биһи биһининэн, бэйэбитигэр да үчүгэй үөтүө, Таңара таптала тардылыа, саха дыллоох дыно дэтиэ. (Якуттар ытыһыман).

Саха буолар тел. 8(964)077-7434, ХАРАТААЛА

М.К. Аммосов уулуссаҕа 3 хостоох, теплай уонна сайынгы гаражтаах, парниктаах, душтаах, атын да тутуулардаах уопсай дьиэҕэ квартира атыыланар. Сыаната – 850 тыһ. солк. Маны таһынан Парковай уулуссаҕа уһаайбата суох, 6х6 иэһнээх кругляк дьиэ атыыланар, сыаната – 350 тыһ. солк.

Тел. 89142892325, 89142878894

ГБОУ РС(Я) «Профессиональный лицей № 2» на 2013-14 учебный год требуются мастера производственного обучения высшего, среднего профессионального образования или ряда ряда не ниже 4:

- 2 мастера производственного обучения по общестроительным работам;
- 2 мастера производственного обучения по электросварке;
- инструктор по вождению категории «В»;
- инструктор по вождению категории «С»;
- мастер производственного обучения по профилю «Автомеханик».

Требуются преподаватель истории и обществознания с высшим образованием по профилю. За справками обратиться по тел. 8(41162) 23-0-41, 89243663360, 89241777295

Тел. 89241735695

Тел. 89246627613, 23-5-50

Тел. 89243678475, 89142245781

Тел. 89248602922

Тел. 89243678475, 89142245781

Тел. 89243678475, 89142245781

Тел. 89243678475, 89142245781

Тел. 89243678475, 89142245781

Тел. 89243678475, 89142245781

Предприятие реализует стройматериалы российского производства по ценам ниже городских с доставкой на дом (по селу 300 рублей). Тел. для справок 8914-2-788-757

Table with 3 columns: №, Наименование товара, Цена (руб). Lists various building materials like wood, plaster, and insulation.

Иготовление и продажа профлиста С10 по вашим размерам. Разные цвета. Быстро, качественно. Доставка по селу, по улуу.

Эһиги сакааскытын, раз-мергытын профлист онорон биэрэбит. Араас өһнөр, ильдэн биэрэбит, эһиги сакааскытын ааҕан биэрэбит.

Тел. 8924367668, 89142357719

«Кэскил» бааһынай ха-наайыстыба хортуппуй уонна сүбүкүлэ хомууругар дыно ынгыгар. Төлөбүрө харчынан эбэтэр хортуппуйунан, сүбүкүлэнэн. Автобус дыно таһар.

Тел. 89243697837

Срочно продается благоустроенная двухкомнатная квартира в центре с. Намцы.

Тел. 89248675967

Продаем пилорамы Кедр, Новые на Гарантии. А также заводские пилы для всех моделей пилорам.

Конт. номера: тел. факс. (4112) 47-30-90, 8-914-273-73-79, 8914-275-55-37

МКОУ «Центр образования» МО «Намский улус» РС(Я) производит набор обучающихся в 9, 10, 11, 12 классы на 2013-2014 учебный год.

За справками обращаться по тел. 89142346142

Продаю квартиру, центр. отопл., 70 кв.м.

Продаю «Ниссан-Куб» 2001 г.в., объем 1,5, сигнализация А9, литые. ОТС.

Тел. 89241735695

Продаю гараж 7x10 на 2 авто, новый, теплый. Срочно. Можно в рассрочку. Варианты обмена.

Тел. 89142236843, 89248613396, 89644208993

Продается ГАЗ-53 бортовой на ходу. Срочно, недорого. Тел. 89142742909, 42-8-95

Продаю участок для будущего строительства в с. Намцы. ДНТ Чэчир (Данил бааһыната) около парка и ипподрома (12 соток). Ровное, сухое место. Тел. 89241704079

Продается 3-хкомн. квартира в центре с. Намцы. Хороший ремонт, перепланировка, евроокна, евродвери. Тел. 89142324252

Продается земельный участок в г. Якутске в р-не Птицефабрики. Тел. 89841060737, 89141052632

ГАЗ-3307 (бортовой) атыланар, 1993 с. Тел. 25-1-91, 89676249685

Куплю прицеп МТЗ-82 двухосный. Срочно. Тел. 89640774431, 25-6-37

Коллектив ММО МВДФ «Намский» выражает глубокое соболезнование Анне Петровне, Петру Григорьевичу Сокольниковым и всем родным и близким в связи с кончиной горячо любимого сына, брата ВАСИЛИЯ.

«Хомустаах 1 нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, ветеранарын сэбиэтиэ нэһилиэк олохтооҕо, үлэ ветерана, «ХХ-с үйэ чулуу мелиоратора» бэлэз хаһаайына, ер сыларга «Нам» совхозка, «Нам» УПХ-ба кылаабынай агрономунан үлэһээбит, улахан дьиз кэргэн аҕата, эһэтэ АТЛАСОВ Руслан Николаевич

«Нам» ААО коллектива үлэ ветерана, ХХ-с үйэ чулуу мелиоратора, «Нам» совхозка, «Нам» УПХ-ба хундук кылаабынай агрономунан үлэһээбит АТЛАСОВ Руслан Николаевич

«Нам» ААО коллектива үлэ ветерана, ХХ-с үйэ чулуу мелиоратора, «Нам» совхозка, «Нам» УПХ-ба хундук кылаабынай агрономунан үлэһээбит АТЛАСОВ Руслан Николаевич

«Нам» ААО коллектива үлэ ветерана, ХХ-с үйэ чулуу мелиоратора, «Нам» совхозка, «Нам» УПХ-ба хундук кылаабынай агрономунан үлэһээбит АТЛАСОВ Руслан Николаевич

«Нам» ААО коллектива үлэ ветерана, ХХ-с үйэ чулуу мелиоратора, «Нам» совхозка, «Нам» УПХ-ба хундук кылаабынай агрономунан үлэһээбит АТЛАСОВ Руслан Николаевич

«Нам» ААО коллектива үлэ ветерана, ХХ-с үйэ чулуу мелиоратора, «Нам» совхозка, «Нам» УПХ-ба хундук кылаабынай агрономунан үлэһээбит АТЛАСОВ Руслан Николаевич

ГАИ иһитиннэрэр

Төһөлөөх үлэ барбытын үрдүнэн суол быһылааны ахсаана аҕыйаабат. Ол курдук оҕо кытты-ылаах суол быһылаана саамай тыһааһыннаах боппурус. 6 ый

ОҕО СУОЛГА ОҕОЛЛОММОТУН ТУҔУГАР



түмүгүнэн Сахабыт республикатын суолларыгар, уулуссала-рыгар оҕо кыттыылаах 65 суол

Table with 6 columns: № п/п, Район, 2012 год ДТП, погибло, ранено, 2013 год ДТП, погибло, ранено. Shows traffic accident statistics by region.

Улуустаагы ГАИ

Бииргэ үлэһээбит коллеҕабытыгар Новгородова Лена Владимировнаҕа, ыраахтарга таптааһа аҕалара, РСФСР норуотун үөрэҕиритин туйгуна, Учууталлар учууталара, Хатыҥ Арыы нэһилиэгин, Нам улуунун бочуоттаах олохтооҕо, тыыл, педагогическай үлэ ветерана

«Нам» ААО коллектива үлэ ветерана, ХХ-с үйэ чулуу мелиоратора, «Нам» совхозка, «Нам» УПХ-ба хундук кылаабынай агрономунан үлэһээбит АТЛАСОВ Руслан Николаевич

«Нам» ААО коллектива үлэ ветерана, ХХ-с үйэ чулуу мелиоратора, «Нам» совхозка, «Нам» УПХ-ба хундук кылаабынай агрономунан үлэһээбит АТЛАСОВ Руслан Николаевич

«Нам» ААО коллектива үлэ ветерана, ХХ-с үйэ чулуу мелиоратора, «Нам» совхозка, «Нам» УПХ-ба хундук кылаабынай агрономунан үлэһээбит АТЛАСОВ Руслан Николаевич

«Нам» ААО коллектива үлэ ветерана, ХХ-с үйэ чулуу мелиоратора, «Нам» совхозка, «Нам» УПХ-ба хундук кылаабынай агрономунан үлэһээбит АТЛАСОВ Руслан Николаевич

«Нам» ААО коллектива үлэ ветерана, ХХ-с үйэ чулуу мелиоратора, «Нам» совхозка, «Нам» УПХ-ба хундук кылаабынай агрономунан үлэһээбит АТЛАСОВ Руслан Николаевич

«Нам» ААО коллектива үлэ ветерана, ХХ-с үйэ чулуу мелиоратора, «Нам» совхозка, «Нам» УПХ-ба хундук кылаабынай агрономунан үлэһээбит АТЛАСОВ Руслан Николаевич

быһылаана таҕыста, бу түмүгэр 2 оҕо суорума суолланна, 63 оҕо араас көрүнгээх эчэйи ылла. Бу иһигэр биһиги оройуоммут 2 оҕо араас көрүнгээх эчэйи ылан киирэ сылдыар. Улахан түрүбүөнү ылар – пассажир оҕо

лор. Биричинэтэ – техникаҕа оҕуну олордор анал сидение туттуллубата, оскуолаҕа, дьизэ оҕуну суол быраабылатыгар үөрэтии намьһаҕа. Маны ааһан, биһиги улууска дегсад, оскуола аайы оҕуну үөрэтэр методическай кабинеттар, плакаттар уонна дегскэй автоплощадкалар, автогородоктар суохтара атаһытыр. Бу үөһэ этэн аһарбыт сыышпараларым сорохторго кыра сыышпара буолуо эрээри, тустаахха ыарахан...

«Энсисэли» хаһыат РИС талылынна, таҕылынна уонна бэчээттир сыаҕар бэчээттэннэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 4,0 бэчээт. лис Көнүл сыананын атыыланар Индекс — 54889. Тиража — 1839 Бэчээкэ илии баттанытын графика — 12:00 ч. 30.08.2013 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 30.08.2013 с.

Редактор э.т. В. Н. РЫКУНОВА ОТДЕЛАР: редакторы солбуйааччы — 41496, суругу тиһи, хаһыаты тангы — 41332, бухгалтерия — 41141, факс — 41141, 41496.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улуунун «Энсисэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральнай сулууспанын СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — ПИ №ТУ14-0216. Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэтигин, дьизэти аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияра кирибит суруктар төһөрүллүбэттэр. Автор этэрэ хаһыат санааһынын мэдди биир буолбат. «ЭНСИЭЛИ» - Нам улуунун хаһыата. 678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложной ул. 4. E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru

«Энсисэли» хаһыат РИС талылынна, таҕылынна уонна бэчээттир сыаҕар бэчээттэннэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 4,0 бэчээт. лис Көнүл сыананын атыыланар Индекс — 54889. Тиража — 1839 Бэчээкэ илии баттанытын графика — 12:00 ч. 30.08.2013 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 30.08.2013 с.